

Grupa Kapitałowa Noble Bank S.A.

Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe

sporządzone zgodnie

z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej

**za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2008 r. rozszerzone o
śródroczne jednostkowe sprawozdanie finansowe Noble Bank S.A. za okres 6
miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2008 r. wraz z raportami z przeglądu
niezależnego biegłego rewidenta.**

WYBRANE DANE FINANSOWE

	w tys. zł		w tys. EUR	
Dane dotyczące śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego	01.01.2008 - 30.06.2008	01.01.2007 - 30.06.2007	01.01.2008 - 30.06.2008	01.01.2007 - 30.06.2007
Przychody z tytułu odsetek	95 359	19 624	27 421	5 099
Przychody z tytułu prowizji	102 197	77 395	29 387	20 110
Ogólne koszty administracyjne	73 371	58 416	21 098	15 179
Wynik na działalności operacyjnej	98 784	69 973	28 406	18 181
Zysk brutto	98 784	69 464	28 406	18 049
Zysk netto	80 378	56 129	23 113	14 584
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej	78 125	56 129	22 465	14 584
Zysk netto przypadający na udziały mniejszości	2 253	0	648	0
Zysk netto na jedną akcję (w zł/EURO) przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej	0,36	0,28	0,10	0,07
Rozwodniony zysk netto na jedną akcję (w zł/EURO) przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej	0,36	0,28	0,10	0,07
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej	501 809	-2 036	144 298	-529
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-412 861	-1 399	-118 720	-364
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	-7 914	154 189	-2 276	40 064
Przepływy pieniężne netto, razem	81 034	150 754	23 302	39 171
	30.06.2008	31.12.2007	30.06.2008	31.12.2007
Należności od banków	646 608	657 070	192 776	183 437
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	2 076 002	1 175 899	618 926	328 280
Aktywa razem	3 500 961	2 092 562	1 043 754	584 188
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy	333 694	0	99 485	0
Zobowiązania wobec klientów	1 770 848	938 021	527 949	261 871
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	354 717	353 911	105 753	98 803
Zobowiązania ogółem	2 886 498	1 556 221	860 562	434 456
Kapitał własny ogółem	614 463	536 341	183 192	149 732
Kapitał własny przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej	607 546	530 477	181 130	148 095
Udziały mniejszości	6 917	5 864	2 062	1 637
Kapitał zakładowy	215 178	215 178	64 152	60 072
Liczba akcji	215 178 156	215 178 156	215 178 156	215 178 156
Współczynnik wypłacalności	19,5%	22,1%	19,5%	22,1%

SPIS TREŚCI:

I. ŚRÓDROCZNY SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2008 r.	4
II. ŚRÓDROCZNY SKONSOLIDOWANY BILANS na dzień 30 czerwca 2008 r.	5
III. ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2008 r.	6
IV. SKONSOLIDOWANY RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2008 r.	8
V. INFORMACJE OGÓLNE	9
VI. PODSTAWA SPORZĄDZENIA SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	11
VII. POLITYKA RACHUNKOWOŚCI.....	11
1. Oświadczenie o zgodności z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej	11
2. Waluta pomiaru i waluta sprawozdania finansowego.....	12
3. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości	12
4. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie.....	12
5. Konsolidacja	13
6. Istotne zasady rachunkowości	14
VIII. ISTOTNE WARTOŚCI OPARTE NA PROFESJONALNYM OSĄDZIE I SZACUNKACH	31
IX. SEGMENTY DZIAŁALNOŚCI	34
X. NOTY DO ŚRÓDROCZNEGO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	37
1. Przychody i koszty z tytułu odsetek oraz przychody i koszty o podobnym charakterze	37
2. Przychody i koszty z tytułu opłat i prowizji	38
3. Wynik na aktywach i zobowiązaniach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy	38
4. Wynik na pozostałych instrumentach finansowych	39
5. Wynik z pozycji wymiany	39
6. Pozostałe przychody i koszty operacyjne	40
7. Ogólne koszty administracyjne	41
8. Wynik z tytułu odpisów aktualizujących utratę wartości aktywów finansowych.....	42
9. Zyski i straty netto dotyczące aktywów finansowych i zobowiązań finansowych	43
10. Podatek dochodowy.....	44
11. Zysk na jedną akcję (PLN na akcję).....	46
12. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS.....	46
13. Kasa, środki w Banku Centralnym	46
14. Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom.....	47
15. Pochodne instrumenty finansowe	48
16. Kredyty i pożyczki udzielone klientom wg struktury rodzajowej	50
17. Inwestycyjne aktywa finansowe	51
18. Klasyfikacja instrumentów finansowych	52
19. Wycena należności kredytowych wynikających ze „starego” portfela	58
20. Rzeczowe aktywa trwałe.....	59
21. Wartości niematerialne	62
22. Zmiana stanu aktywów trwałych do zbycia	66
23. Inne aktywa.....	67

24.	Zobowiązania wobec banków	67
25.	Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy	68
26.	Zobowiązania wobec klientów	68
27.	Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	69
28.	Zmiana stanu rezerw	69
29.	Pozostałe zobowiązania	70
30.	Kapitał własny	70
31.	Współczynnik wypłacalności	71
32.	Stan środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	72
33.	Leasing finansowy	72
34.	Leasing operacyjny	73
35.	Udzielone zobowiązania warunkowe	74
XI.	DYWIDENDY	75
XII.	WARTOŚĆ GODZIWA AKTYWÓW I ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH NIE UJMOWANYCH W BILANSIE W WARTOŚCI GODZIWEJ	75
XIII.	DODATKOWE OBJAŚNIENIA DO RACHUNKU PRZEPŁYWÓW ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH	77
XIV.	INFORMACJE O AKTYWACH GRUPY STANOWIĄCYCH ZABEZPIECZENIE	78
XV.	TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI	79
XVI.	ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM	81
XVII.	ZARZĄDZANIE RYZYKIEM W GRUPIE KAPITAŁOWEJ NOBLE BANK S.A.	82
XVIII.	ISTOTNE WYDARZENIA POMIĘDZY DATA, NA KTÓRĄ SPORZĄDZONO SPRAWOZDANIE FINANSOWE A DATA JEGO ZATWIERDZENIA DO PUBLIKACJI	101

I. ŚRÓDROCZNY SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2008 r.

	Noty objaśniające	01.01.2008- 30.06.2008 niebadane	01.01.2007- 30.06.2007 niebadane
Przychody z tytułu odsetek	1	95 359	19 624
Koszty z tytułu odsetek	1	-65 067	-6 564
Wynik z tytułu odsetek		30 292	13 060
Przychody z tytułu prowizji i opłat	2	102 197	77 395
Koszty z tytułu prowizji i opłat	2	-15 248	-8 714
Wynik z tytułu prowizji i opłat		86 949	68 681
Wynik na aktywach i zobowiązaniach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy	3	-32	457
Wynik na pozostałych instrumentach finansowych	4	-77	2 683
Wynik z pozycji wymiany	5	50 001	15 777
Inne przychody operacyjne	6	10 728	23 130
Inne koszty operacyjne	6	-3 774	-4 970
Pozostałe przychody i koszty operacyjne netto		56 846	37 077
Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości kredytów, pożyczek, należności leasingowych	8	-1 932	9 571
Ogólne koszty administracyjne	7	-73 371	-58 416
Wynik z działalności operacyjnej		98 784	69 973
Zysk/strata ze zbycia inwestycji		0	-509
Zysk brutto		98 784	69 464
Podatek dochodowy	10	-18 406	-13 335
Zysk netto		80 378	56 129
Zysk netto przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej		78 125	56 129
Zysk netto przypisany udziałowcom mniejszościowym		2 253	0
Zysk na jedną akcję			
– podstawowy z zysku za okres (PLN)	11	0,36	0,28
– rozwodniony z zysku za okres (PLN)	11	0,36	0,28

II. ŚRÓDROCZNY SKONSOLIDOWANY BILANS na dzień 30 czerwca 2008 r.

	Noty objaśniające	30.06.2008 niebadane	31.12.2007 badane
AKTYWA			
Kasa, środki w Banku Centralnym	13	111 633	25 972
Należności od banków	14	646 608	657 070
Pochodne instrumenty finansowe	15	33 992	18 003
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	16	2 076 002	1 175 899
Instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży	17	462 026	52 910
Wartości niematerialne	21	102 624	102 715
Rzeczowe aktywa trwałe	20	20 014	16 279
Aktywa z tytułu podatku dochodowego	10	25 240	15 826
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		2 606	2 291
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		22 634	13 535
Inne aktywa	23	22 769	27 827
Aktywa trwałe sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	22	53	61
SUMA AKTYWÓW		3 500 961	2 092 562
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁ WŁASNY			
Zobowiązania			
Zobowiązania wobec banków i instytucji finansowych	24	346 742	195 391
Pochodne instrumenty finansowe	15	4 678	1 197
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy	25	333 694	0
Zobowiązania wobec klientów	26	1 770 848	938 021
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	27	354 717	353 911
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych		1 097	1 750
Pozostałe zobowiązania	29	28 199	30 108
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	24	46 471	28 706
Rezerwy	28	52	7 137
SUMA ZOBOWIĄZAŃ		2 886 498	1 556 221
Kapitał własny (przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej)			
Kapitał zakładowy	30	215 178	215 178
Niepodzielony wynik finansowy		20 214	-3 298
Zysk netto		78 125	126 457
Pozostałe kapitały	30	294 029	192 140
Udziały mniejszości		6 917	5 864
Kapitał własny ogółem		614 463	536 341
SUMA ZOBOWIĄZAŃ I KAPITAŁU WŁASNEGO		3 500 961	2 092 562

III. ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2008 r.

niebadane	Przypisane akcjonariuszom jednostki dominującej							
	Kapitał podstawowy	Pozostałe kapitały		Niepodzielony wynik finansowy	Zysk netto	Razem	Udziały mniejszości	Kapitał własny ogółem
		Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny					
Na 1 stycznia 2008 roku	215 178	192 140	0	-3 298	126 457	530 477	5 864	536 341
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży pomniejszona o podatek odroczony	0	0	-1 056	0	0	-1 056	0	-1 056
Zysk (strata) netto ujęte bezpośrednio w kapitale	0	0	-1 056	0	0	-1 056	0	-1 056
Zysk netto	0	0	0	0	78 125	78 125	2 253	80 378
Ujęte przychody i koszty łącznie	0	0	-1 056	0	78 125	77 069	2 253	79 322
Podział wyniku finansowego za poprzedni okres sprawozdawczy	0	102 945	0	23 512	-126 457	0	0	0
Wyplata dywidendy udziałowcom mniejszościowym	0	0	0	0	0	0	-1 200	-1 200
Na 30 czerwca 2008 roku	215 178	295 085	-1 056	20 214	78 125	607 546	6 917	614 463

niebadane	Przypisane akcjonariuszom jednostki dominującej							
	Kapitał podstawowy	Pozostałe kapitały		Niepodzielony wynik finansowy	Zysk netto	Razem	Udziały mniejszości	Kapitał własny ogółem
		Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny					
Na 1 stycznia 2007 roku	200 178	736	-278	-4 760	53 250	249 126	0	249 126
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży pomniejszona o podatek odroczony	0	0	258	0	0	258	0	258
Zysk netto ujęty bezpośrednio w kapitale	0	0	258	0	0	258	0	258
Zysk netto okresu	0	0	0	0	56 129	56 129	0	56 129
Ujęte przychody i koszty łącznie	0	0	258	0	56 129	56 387	0	56 387
Emisja akcji	15 000	138 939	0	0	0	153 939	0	153 939
Podział wyniku finansowego za poprzedni okres sprawozdawczy	0	51 788	0	1 462	-53 250	0	0	0
Nabycie udziałów mniejszościowych	0	0	0	0	0	0	1 919	1 919
Na 30 czerwca 2007 roku	215 178	191 463	-20	-3 298	56 129	459 452	1 919	461 371

IV. ŚRÓDROCZNY SKONSOLIDOWANY RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2008 r.

	Noty objaśniające	01.01.2008- 30.06.2008 niebadane	01.01.2007- 30.06.2007 niebadane
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk netto		80 378	56 129
Korekty razem:		421 431	-58 165
Amortyzacja		3 379	2 771
Zysk z działalności inwestycyjnej		-4 383	-794
Odsetki i dywidendy		6 714	0
Zmiana stanu należności od banków	XIII	5 839	-16 438
Zmiana stanu pochodnych instrumentów finansowych (aktywo)		-15 989	-6 168
Zmiana stanu pożyczek i kredytów udzielonych klientom		-900 103	-377 712
Zmiana stanu papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	XIII	0	36 431
Zmiana stanu aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego	XIII	-8 851	805
Zmiana stanu innych aktywów		5 058	-3 018
Zmiana stanu zobowiązań wobec innych banków i instytucji finansowych		151 351	109 246
Zmiana stanu pochodnych instrumentów finansowych (zobowiązanie)		3 481	790
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów oraz zobowiązań finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy (depozyty klientów)		1 166 521	187 165
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych		806	0
Zmiana stanu rezerw oraz rezerw z tytułu odroczonego podatku odroczonego		10 680	-7 930
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań	XIII	-2 104	14 141
Pozostałe korekty		0	-1 367
Zapłacony podatek dochodowy		-10 460	-5 056
Bieżące obciążenie podatkowe (RZIS)		9 492	8 969
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	XIII	501 809	-2 036
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Wpływy z działalności inwestycyjnej		4 404 100	4 705
Zbycie inwestycyjnych papierów wartościowych		4 399 413	2 448
Odsetki otrzymane		4 687	2 257
Wydatki z działalności inwestycyjnej		-4 816 961	-6 104
Nabycie inwestycyjnych papierów wartościowych		-4 809 938	0
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		-7 023	-6 104
Środki pieniężne netto wykorzystane w działalności inwestycyjnej		-412 861	-1 399
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Wpływy z tytułu emisji akcji		0	153 939
Inne wpływy finansowe		0	250
Dywidendy wypłacone udziałowcom mniejszościowym		-1 200	0
Zapłacone odsetki		-6 714	0
Środki pieniężne netto z / (wykorzystane w) działalności finansowej		-7 914	154 189
Zwiększenie (zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		81 034	150 754
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu		40 061	12 689
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	32	121 095	163 443
w tym o ograniczonej możliwości dysponowania		0	0

V. INFORMACJE OGÓLNE

Grupa Kapitałowa Noble Bank S.A. („Grupa”) składa się z Noble Bank S.A. („Bank”, „Noble Bank”, „jednostka dominująca”) i jej spółek zależnych. Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje I półrocze 2008 r. oraz zawiera dane porównawcze za I półrocze 2007 r. w przypadku skonsolidowanego rachunku zysków i strat oraz skonsolidowanego rachunku przepływów pieniężnych i skonsolidowanego sprawozdania ze zmian w kapitałach własnych, a także not objaśniających do tych sprawozdań oraz dane na 31 grudnia 2007 r. w przypadku bilansu i not objaśniających do bilansu.

Jednostką dominującą Grupy jest Noble Bank S.A. z siedzibą w Warszawie (Polska) przy ul. Domaniewskiej 39B (były Wschodni Bank Cukrownictwa S.A. w Lublinie, ul. Okopowa 1), zarejestrowany na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego w Lublinie, XI Wydział Gospodarczy - Rejestrowy w dniu 31.10.1990 r. w Rejestrze Handlowym Dział B, pod numerem H 1954. W dniu 8 czerwca 2001 r. został wpisany do Krajowego Rejestru Sądowego pod nr 0000018507.

Podstawą prawną działalności jednostki dominującej jest statut sporządzony w formie aktu notarialnego z dnia 21 września 1990 r. (z późniejszymi zmianami). W dniu 8 czerwca 2006 r. zarejestrowana została zmiana nazwy oraz siedziby Banku.

Jednostce dominującej nadano numer statystyczny REGON 004184103.

Czas trwania jednostki dominującej oraz jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej jest nieoznaczony.

Skład zarządu jednostki dominującej na dzień 30 czerwca 2008 r. był następujący:

1. Jarosław Augustyniak - Prezes Zarządu Banku,
2. Maurycy Kuhn - Członek Zarządu,
3. Krzysztof Spyra - Członek Zarządu.

Pan Henryk Pietraszkiewicz, pełniący funkcję Prezesa Zarządu Noble Bank S.A. złożył w dniu 7 marca 2008 r. rezygnację z członkostwa w Zarządzie Noble Bank S.A. Dnia 7 marca 2008 r. Rada Nadzorcza Noble Bank S.A. powierzyła funkcję Prezesa Zarządu Noble Bank S.A. Panu Jarosławowi Augustyniakowi, dotychczasowemu Wiceprezesowi Zarządu Noble Bank S.A.

Według stanu na dzień 30 czerwca 2008 r. skład Rady Nadzorczej jednostki dominującej przedstawiał się następująco:

1. Krzysztof Rosiński - Przewodniczący Rady Nadzorczej,
2. Marek Kaczałko - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej,
3. Michał Kowalczewski - Członek Rady Nadzorczej,
4. Dariusz Niedośpiał - Członek Rady Nadzorczej,
5. Remigiusz Baliński – Członek Rady Nadzorczej.

Dnia 6 marca 2008 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Noble Bank S.A. przyjęło rezygnację Pana Piotra Stępnika z dnia 22 stycznia 2008 r. z członkostwa w Radzie Nadzorczej Noble Bank S.A. W dniu tym powołano Pana Krzysztofa Rosińskiego na Przewodniczącego Rady Nadzorczej Noble Bank S.A.

Dnia 31 lipca 2008 r. decyzją Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy na stanowisko Członka Rady Nadzorczej został powołany Pan Radosław Stefurak.

Niniejsze śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd jednostki dominującej w dniu 26 sierpnia 2008 r.

Podmiotem bezpośrednio dominującym wobec całej Grupy Noble Bank S.A. jest Getin Holding S.A. Podmiotem dominującym całej Grupy kapitałowej Getin Holding S.A. jest Pan Leszek Czarnecki.

Działalność Grupy

Bankowość

Przedmiotem działalności Grupy w tym obszarze jest świadczenie usług bankowych oraz prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie określonym w Statucie. Grupa prowadzi działalność na terenie całego kraju, świadczy usługi głównie dla osób fizycznych, zarówno w złotych jak i walutach obcych.

Zgodnie ze Statutem jednostki dominującej, przedmiotem działalności Banku jest wykonywanie usług bankowych, oraz prowadzenie działalności gospodarczej określonej w Statucie Banku.

W 2008 r. Bank kontynuuje proces restrukturyzacji w obszarze działalności windykacyjnej, rozpoczęty podczas realizacji Programu Postępowania Naprawczego w 2003 r. (zakończonego w 2005 r.) Bank realizuje również rozpoczętą w 2006 r. strategię budowy platformy *Private Banking*. Model biznesowy Noble Bank zakłada prowadzenie dystrybucji zarówno własnych produktów, jak i produktów innych instytucji finansowych. W ofercie Noble Bank znajdują się usługi z zakresu: doradztwa finansowego, doradztwa inwestycyjnego, doradztwa w obszarze nieruchomości oraz doradztwo podatkowe, wykonywanych przy współpracy z zewnętrznymi doradcami finansowymi. Jest to oferta adresowana do klientów o wysokich wymaganiach i wyższym niż średni stopniu zamożności. W 2008 r. Noble Bank S.A. wprowadził do swojej oferty karty kredytowe.

Pośrednictwo finansowe

Przedmiotem działalności w obszarze pośrednictwa finansowego jest świadczenie usług związanych z szeroko pojętymi finansami osobistymi, główne obszary to pośrednictwo kredytowe, pośrednictwo depozytowe, inwestycyjne, analizy i komentarze z rynku finansowego.

Zarządzanie aktywami i funduszami inwestycyjnymi

Przedmiotem tej działalności jest lokowanie środków pieniężnych zebranych w drodze publicznego proponowania jednostek uczestnictwa, doradztwo w zakresie obrotu papierami wartościowymi, zarządzanie pakietami papierów wartościowych na zlecenie, tworzenie i zarządzanie funduszami inwestycyjnymi: skarbowym, akcyjnym i mieszanym.

W skład Grupy Kapitałowej Noble Bank S.A. wchodzi następujące jednostki zależne (wszystkie są konsolidowane metodą pełną):

Jednostka	Siedziba	Podstawowy przedmiot działalności	Procentowy udział Banku w kapitale	
			30.06.2008 niebadane	31.12.2007 badane
Open Finance S.A.	ul. Wołoska 18, Warszawa	pośrednictwo finansowe	100,0%	100,0%
Noble Funds Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.	ul. Wołoska 18, Warszawa	zarządzanie funduszami inwestycyjnymi	70,0%	70,0%

Na dzień 30 czerwca 2008 r. oraz na dzień 31 grudnia 2007 r. udział w ogólnej liczbie głosów posiadany przez jednostkę dominującą w podmiotach zależnych jest równy udziałowi jednostki dominującej w kapitałach tych jednostek.

Na podstawie Umowy Inwestycyjnej z dnia 31 marca 2006 r. pomiędzy Noble Bank S.A. a osobami fizycznymi będącymi na dzień 30 czerwca 2008 r. akcjonariuszami Noble Funds TFI S.A., Nobel Bank S.A. ma prawo (w okresie od 28 czerwca 2007 r. do 31 grudnia 2012 r.) do wezwania do sprzedaży wszystkich akcji posiadanych przez wspomniane wyżej osoby fizyczne na rzecz Noble Bank S.A. Ewentualna cena wykupu jest między innymi uzależniona od sposobu działania Noble Funds TFI S.A., wartości aktywów netto oraz wyników na dzień realizacji opcji oraz wyników finansowych za okres 12 miesięcy poprzedzających dzień realizacji opcji.

Jednocześnie wspomniane osoby fizyczne mają prawo do wezwania Noble Bank S.A. do kupna posiadanych przez nich akcji. Wspomniane prawo podlega ewentualnemu wykonaniu od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2012 r. Cena sprzedaży jest między innymi uzależniona od sposobu działania Noble Funds TFI S.A., wartości aktywów netto oraz wyników finansowych, w latach, w których możliwe jest wykonanie opcji.

Na dzień 30 czerwca 2008 r. i 31 grudnia 2007 r. brak było wiarygodnych parametrów, pozwalających na wycenę opcji. Dlatego też powyższe opcje na dzień 30 czerwca 2008 r. i 31 grudnia 2007 r. nie zostały ujęte w wycenie bilansowej.

Na dzień 30 czerwca 2008 r. i 31 grudnia 2007 r. jednostka dominująca nie posiadała inwestycji w jednostkach współzależnych i stowarzyszonych.

W I półroczu 2008 r. oraz w I półroczu 2007 r. Grupa nie zaniechała żadnej działalności.

VI. PODSTAWA SPORZĄDZENIA SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, poza instrumentami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej. Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych („PLN”), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach PLN.

Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez spółki Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości, tj. przez okres co najmniej 12 miesięcy od dnia bilansowego. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez spółki Grupy.

VII. POLITYKA RACHUNKOWOŚCI

1. Oświadczenie o zgodności z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej

Niniejsze śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”), w szczególności zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości nr 34 oraz MSSF zatwierdzonymi przez Unię Europejską. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w Unii Europejskiej proces wprowadzania standardów MSSF oraz prowadzoną przez Grupę działalność, w zakresie stosowanych przez Grupę zasad rachunkowości nie ma różnicy między standardami MSSF, które weszły w życie, a standardami MSSF zatwierdzonymi przez Unię Europejską.

MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

Jednostki zależne Grupy prowadzą swoje księgi rachunkowe zgodnie z polityką (zasadami) rachunkowości określonymi przez Ustawę z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości („Ustawa”) z późniejszymi zmianami i wydanymi na jej podstawie przepisami („polskie standardy rachunkowości”). Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera korekty nie zawarte w księgach rachunkowych jednostek Grupy wprowadzone w celu doprowadzenia sprawozdań finansowych tych jednostek do zgodności z MSSF.

2. Waluta pomiaru i waluta sprawozdania finansowego

Walutą pomiaru jednostki dominującej i innych spółek uwzględnionych w niniejszym śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym i walutą sprawozdawczą niniejszego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest złoty polski.

3. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości

Poniżej zostały przedstawione nowe lub zmienione regulacje MSSF oraz nowe interpretacje KIMSF, które Grupa zastosowała w bieżącym roku. Ich zastosowanie nie miało wpływu na sprawozdanie finansowe.

KIMSF 11 Wydanie akcji i transakcje w nabytych akcjach własnych

Grupa zastosowała interpretację KIMSF 11. Zastosowanie tej interpretacji nie ma wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

W okresie sprawozdawczym, za który sporządzono śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Zarząd jednostki dominującej nie wprowadził żadnych zmian w polityce (zasadach) rachunkowości Grupy.

4. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie.

Następujące standardy i interpretacje zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, a nie weszły jeszcze w życie:

- MSSF 8 Segmenty operacyjne - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2009 roku lub później,
- MSR 1 Prezentacja sprawozdań finansowych (zmieniony we wrześniu 2007) – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2009 roku lub później - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE,
- MSR 23 Koszty finansowania zewnętrznego (zmieniony w marcu 2007) - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2009 roku lub później - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE,
- MSSF 3 Połączenie jednostek gospodarczych (zmieniony w styczniu 2008) - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2009 roku lub później- do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE,
- MSR 27 Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe (zmieniony w styczniu 2008) - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2009 roku lub później- do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE,
- MSSF 2 Płatności w formie akcji: warunki nabywania uprawnień i anulowanie (zmieniony w styczniu 2008) - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2009 roku lub później - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE,

- Zmiany do MSR 32 i MSR 1: Instrumenty finansowe z opcją sprzedaży po wartości godziwej (zmiany wprowadzone w lutym 2008) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2009 roku lub później- do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE,
- Interpretacja KIMSF 12 Umowy na usługi koncesjonowane - mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2008 roku lub później - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzona przez UE,
- Interpretacja KIMSF 13 Programy lojalnościowe - mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2008 roku lub później - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzona przez UE,
- Interpretacja KIMSF 14 MSR 19 - Ograniczenia w wycenie aktywów programów określonych świadczeń, wymogi minimalnego finansowania i ich interakcje - mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2008 roku lub później- do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzona przez UE.
- Zmiany wynikające z corocznego przeglądu MSSF – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2009 roku lub później - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE,
- Zmiany do MSSF 1 i MSR 27 Koszt inwestycji w jednostkę zależną, współkontrolowaną i stowarzyszoną - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2009 roku lub później - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE,
- Interpretacja KIMSF 15 Umowy na budowę nieruchomości - mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2009 roku lub później - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzona przez UE,
- Interpretacja KIMSF 16 Zabezpieczenie inwestycji netto w jednostkach zagranicznych - mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 października 2008 roku lub później - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzona przez UE.

Zarząd nie przewiduje, aby wprowadzenie powyższych standardów oraz interpretacji miało istotny wpływ na stosowane przez Grupę zasady (politykę) rachunkowości.

5. Konsolidacja

Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie finansowe Noble Bank S.A. oraz sprawozdania jednostek zależnych Banku. Sprawozdania finansowe jednostek zależnych sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy co sprawozdanie jednostki dominującej, przy wykorzystaniu spójnych zasad rachunkowości, w oparciu o jednolite zasady rachunkowości zastosowane dla transakcji i zdarzeń gospodarczych o podobnym charakterze. W celu eliminacji jakichkolwiek rozbieżności w stosowanych zasadach rachunkowości wprowadza się korekty.

Wszystkie znaczące salda i transakcje pomiędzy jednostkami Grupy, w tym niezrealizowane zyski wynikające z transakcji w ramach Grupy, zostały w całości wyeliminowane. Niezrealizowane straty są eliminowane chyba, że dowodzą wystąpienia utraty wartości.

Jednostki zależne podlegają konsolidacji w okresie od dnia objęcia nad nimi kontroli przez Grupę, a przestają być konsolidowane od dnia ustania kontroli. Sprawowanie kontroli przez jednostkę dominującą ma miejsce wtedy, gdy posiada ona bezpośrednio lub pośrednio, poprzez swoje jednostki zależne, więcej niż połowę liczby głosów w

danej spółce, chyba, że możliwe jest do udowodnienia, że taka własność nie stanowi o sprawowaniu kontroli. Sprawowanie kontroli ma miejsce również wtedy, gdy jednostka dominująca ma możliwość wpływania na politykę finansową i operacyjną danej jednostki (szczegółowe warunki określa MSR 27 i KIMSF 12).

6. Istotne zasady rachunkowości

Poniżej prezentowane istotne zasady rachunkowości zostały zastosowane do wszystkich okresów sprawozdawczych zaprezentowanych w niniejszym śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym przez wszystkie podmioty Grupy.

Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na PLN według kursu obowiązującego w dniu transakcji. Aktywa oraz zobowiązania pieniężne denominowane w walutach obcych, ujmowane według kosztu historycznego, przelicza się na PLN według kursu średniego NBP obowiązującego na dzień bilansowy. Zyski lub straty powstałe z tytułu przeliczenia ujmowane są w rachunku zysków i strat.

Niepieniężne aktywa i zobowiązania denominowane w walutach obcych, ujmowane według kosztu historycznego, przelicza się na PLN według kursu obowiązującego w dniu transakcji, a pozycje wyceniane według wartości godziwej według kursu średniego NBP z dnia dokonania wyceny. Różnice kursowe z tytułu pozycji niepieniężnych, wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, ujmuje się w ramach zysków i strat z tytułu zmiany wartości godziwej. Różnice kursowe z tytułu pozycji niepieniężnych, uwzględnia się w kapitale z aktualizacji wyceny.

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny bilansowej:

waluta	30 czerwca 2008 r.	31 grudnia 2007 r.
EUR	3,3542	3,5820
USD	2,1194	2,4350
CHF	2,0907	2,1614
GBP	4,2271	4,8688
JPY	0,0202	0,0217

Aktywa i zobowiązania finansowe

Grupa ujmuje w bilansie składnik aktywów lub zobowiązań finansowych wtedy, gdy staje się stroną transakcji. Transakcje kupna i sprzedaży aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, aktywów finansowych utrzymywanych do terminu zapadalności oraz aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, w tym, standaryzowanych transakcji kupna i sprzedaży aktywów finansowych, ujmowane są w bilansie zawsze w dacie zawarcia transakcji. Pożyczki i należności ujmowane są w momencie wypłaty środków pieniężnych kredytobiorcy.

Ujmowanie instrumentów finansowych

Grupa ujmuje składnik aktywów lub zobowiązanie finansowe w bilansie, gdy staje się stroną umowy tego instrumentu. Transakcje kupna i sprzedaży aktywów finansowych ujmowane są w dniu zawarcia transakcji.

Wszystkie instrumenty finansowe w momencie początkowego ujęcia są wyceniane do wartości godziwej skorygowanej, w przypadku instrumentów finansowych innych niż klasyfikowane jako wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcji, które mogą być przypisane bezpośrednio do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego.

Grupa dokonuje podziału instrumentów finansowych zgodnie z następującymi kategoriami: instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, aktywa finansowe utrzymywane do

terminu zapadalności, pożyczki i należności, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, pozostałe zobowiązania finansowe.

Instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy

Kategoria ta obejmuje dwie podkategorie:

- aktywa finansowe i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu - nabyte lub zaciągnięte w celu odsprzedaży w krótkim terminie oraz instrumenty pochodne
- aktywa finansowe i zobowiązania finansowe wyznaczone w momencie ich początkowego ujęcia jako aktywa finansowe i zobowiązania wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Aktywa finansowe i zobowiązania finansowe mogą zostać zaklasyfikowane w momencie ich początkowego ujęcia jako aktywa finansowe i zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy tylko wówczas gdy:

- eliminuje lub znacząco zmniejsza to niespójność w zakresie wyceny lub ujmowania (określaną czasami jako „niedopasowanie księgowe”) aktywów finansowych i zobowiązań finansowych, która w przeciwnym razie powstałaby z powodu innego sposobu wyceny tych aktywów lub zobowiązań, bądź innego ujęcia związanych z nimi zysków lub strat albo
- grupa aktywów finansowych, zobowiązań finansowych lub obu tych kategorii jest zarządzana, a jej wyniki oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowanymi zasadami zarządzania ryzykiem lub strategią inwestycyjną, natomiast informacje na temat tej grupy są na tej podstawie przekazywane wewnątrz jednostki kluczowym członkom kierownictwa (zgodnie z definicją zawartą w MSR 24 „Ujawnianie informacji na temat podmiotów powiązanych”), na przykład zarządowi jednostki lub dyrektorowi wykonawczemu.

W związku ze spełnieniem pierwszego warunku, depozyty klientów o stałym oprocentowaniu, denominowane w PLN, zawarte począwszy od 1 kwietnia 2008 r. na okres dłuższy niż jeden rok, przy początkowym ujęciu są wyznaczone przez Spółkę jako zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy. Podejście takie znacząco zmniejsza niespójność w zakresie wyceny tych depozytów oraz instrumentów finansowych typu IRS, które są zawierane w związku ze stosowaniem w Spółce sposobem zarządzania ryzykiem zmian stopy procentowej.

Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu oraz aktywa finansowe wyznaczone w momencie ich początkowego ujęcia jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat ujmowane są w bilansie w wartości godziwej.

Pochodne instrumenty finansowe

Pochodne instrumenty finansowe nie będące przedmiotem rachunkowości zabezpieczeń ujmowane są w dniu zawarcia transakcji i na datę bilansową wyceniane do wartości godziwej. Zmiany wartości godziwej Grupa zalicza odpowiednio do wyniku na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy lub do wyniku z pozycji wymiany (transakcje FX swap, FX forward oraz transakcje CIRS) w korespondencji odpowiednio z należnościami/ zobowiązaniami z tytułu pochodnych instrumentów finansowych.

Efekt ostatecznego rozliczenia transakcji pochodnych wykazuje się w pozycji wyniku na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy lub w przypadku pochodnych walutowych instrumentów finansowych (transakcje FX swap, FX forward oraz transakcje CIRS) w pozycji wynik z pozycji wymiany.

Kwoty bazowe transakcji pochodnych wykazywane są w pozycjach pozabilansowych w dniu zawarcia transakcji i przez cały okres ich trwania. Pozycje pozabilansowe wyrażone w walutach obcych podlegają przeszacowaniu na

koniec dnia według średniego kursu NBP (fixing z dnia wyceny).

Wartość godziwą pochodnych instrumentów finansowych znajdujących się na rynku stanowi cena rynkowa. W pozostałych przypadkach jest to wartość godziwa określona na podstawie modelu wyceny, do którego dane pozyskano z aktywnego rynku (w szczególności w przypadku instrumentów typu IRS i CIRS metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych)

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności.

Do aktywów finansowych utrzymywanych do terminu zapadalności zalicza się aktywa finansowe, niebędące instrumentami pochodnymi, o określonych lub możliwych do określenia płatnościach lub ustalonym terminie zapadalności, które Grupa zamierza i jest w stanie utrzymać w posiadaniu do upływu terminu zapadalności, inne niż:

- Wyznaczone przez jednostkę przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- Wyznaczone przez jednostkę jako dostępne do sprzedaży oraz
- Spełniające definicję pożyczek i należności.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności wyceniane są metodą zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej oraz z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości. Naliczone odsetki, jak również rozliczane dyskonto lub premia, rozpoznawane są w wyniku z tytułu odsetek.

Pożyczki i należności

Pożyczki i należności to kategoria nienotowanych na aktywnym rynku aktywów finansowych o ustalonych lub możliwych do ustalenia przepływach pieniężnych, które nie są zaliczane do instrumentów pochodnych. Pożyczki i należności powstają, gdy Grupa pożycza środki pieniężne klientom w celach innych, niż uzyskanie krótkoterminowych zysków handlowych. Ta kategoria obejmuje należności od banków i klientów, w tym skupione wierzytelności oraz inwestycje w dłużne instrumenty finansowe, o ile nie są one notowane na aktywnym rynku.

Pożyczki i należności wyceniane są w bilansie według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości.

Naliczane odsetki wraz z prowizją rozliczaną w czasie według efektywnej stopy procentowej ujmowane są w przychodach odsetkowych. Prowizje nie będące elementem przychodów odsetkowych rozliczane liniowo zaliczane są do przychodów prowizyjnych. Odpisy z tytułu utraty wartości są ujmowane w rachunku zysków i strat jako wynik z tytułu odpisów z tytułu utraty wartości kredytów, pożyczek, należności leasingowych.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży to aktywa finansowe nie będące instrumentami pochodnymi, które zostały wyznaczone jako dostępne do sprzedaży lub nie zostały zaklasyfikowane jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, pożyczki i należności lub aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są wyceniane w bilansie według wartości godziwej. Skutki zmiany wartości godziwej odnoszone są na kapitał z aktualizacji wyceny do momentu wyłączenia składnika aktywów z bilansu, kiedy to skumulowane zyski lub straty ujęte w kapitale własnym ujmuje się w rachunku zysków i strat. W przypadku instrumentów dłużnych, odsetki oraz dyskonto lub premia ujmowane są odpowiednio w przychodach lub kosztach odsetkowych przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Jeśli nie można ustalić wartości godziwej, to wówczas aktywa są ujmowane według kosztu nabycia z uwzględnieniem utraty wartości. Odpis z tytułu utraty wartości jest rozpoznawany w rachunku zysków i strat.

Pozostałe zobowiązania finansowe

Do tej kategorii zaliczane są zobowiązania wobec banków i klientów, zaciągnięte przez Grupę pożyczki oraz wyemitowane dłużne papiery wartościowe, po uwzględnieniu kosztów transakcyjnych, z wyjątkiem zobowiązań finansowych zaklasyfikowanych w momencie ich początkowego ujęcia jako zobowiązania wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Zobowiązania finansowe, niezaklasyfikowane w momencie ich początkowego ujęcia jako zobowiązania wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, wykazywane są w bilansie według zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej.

Wyłączanie z bilansu

Składnik aktywów finansowych jest wyłączany z bilansu Grupy w momencie, kiedy wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych z nim związanych lub kiedy Grupa przenosi umowne prawa do otrzymania przepływów pieniężnych.

Przenosząc prawa Grupa ocenia, w jakim stopniu zachowuje ryzyko i korzyści związane z posiadaniem składnika aktywów finansowych. W tym przypadku:

- jeżeli Grupa przenosi zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane z posiadaniem składnika aktywów finansowych to wyłącza składnik aktywów finansowych z bilansu, jeżeli Grupa zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane z posiadaniem składnika aktywów finansowych to w dalszym ciągu ujmuje składnik aktywów finansowych w bilansie,

- jeżeli Grupa nie przenosi ani nie zachowuje zasadniczo całego ryzyka i wszystkich korzyści związanych z posiadaniem składnika aktywów finansowych to Grupa ustala, czy zachowała kontrolę nad tym składnikiem aktywów finansowych. W przypadku zachowania kontroli składnik aktywów finansowych jest nadal ujmowany w bilansie Grupy.

Grupa wyłącza z ksiąg rachunkowych składnik aktywów finansowych lub jego część, gdy traci nad nim kontrolę, tzn. gdy zrealizuje swoje prawa do korzyści określonych w umowie, prawa takie wygasają lub Grupa zrzecze się tych praw.

Grupa wyłącza ze swojego bilansu zobowiązanie finansowe (lub jego część), gdy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł.

Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych. Jeżeli takie przesłanki istnieją, Grupa ustala kwoty odpisów z tytułu utraty wartości. Strata z tytułu utraty wartości jest ponoszona, gdy istnieją obiektywne dowody utraty wartości wynikające z jednego lub więcej zdarzeń mających miejsce po początkowym ujęciu składnika aktywów, a zdarzenie powodujące stratę ma wpływ na oczekiwane przyszłe przepływy pieniężne wynikające ze składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych, których wiarygodne oszacowanie jest możliwe.

Do sytuacji, w których można stwierdzić, iż nastąpiła utrata wartości, zalicza się w szczególności:

- wystąpienie znaczących trudności finansowych emitenta lub dłużnika,
- niedotrzymanie postanowień umownych przez emitenta lub dłużnika, np. niespłacenie odsetek lub kapitału albo zaleganie z ich spłatą,
- przyznanie emitentowi lub dłużnikowi, ze względów ekonomicznych lub prawnych związanych z jego

trudnościami finansowymi, udogodnienia, które w innym przypadku nie zostałyby udzielone,

- zaistnienie wysokiego prawdopodobieństwa upadłości lub restrukturyzacji emitenta lub dłużnika,
- zanik obrotu danym składnikiem aktywów finansowych na aktywnym rynku ze względu na trudności finansowe emitenta lub dłużnika.

Kredyty, wykupione wierzytelności, pozostałe należności

Najbardziej istotną grupę aktywów finansowych wykazywanych w bilansie Grupy według zamortyzowanego kosztu i jednocześnie narażonych na utratę wartości stanowią należności kredytowe. Na każdy dzień bilansowy Grupa przeprowadza analizę, czy zaistniały obiektywne podstawy do stwierdzenia, że nastąpiła utrata wartości indywidualnych aktywów i/lub portfela aktywów finansowych. Składnik aktywów finansowych lub grupa aktywów finansowych utraciły wartość i strata z tytułu utraty wartości została poniesiona wtedy i tylko wtedy, gdy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości wynikające z jednego lub kilku zdarzeń, które wystąpiły po początkowym ujęciu składnika aktywów i zdarzenia te mają wpływ na przyszłe przepływy pieniężne generowane przez składnik aktywów lub grupę aktywów finansowych przy założeniu, że wiarygodne oszacowanie jest możliwe. Oczekiwane, przyszłe straty nie są uwzględniane w szacunkach bieżącej utraty wartości.

Jeśli Grupa identyfikuje przesłanki wskazujące na wystąpienie utraty wartości, to wówczas wyliczana jest kwota odpisu z tytułu utraty wartości, którą stanowi różnica pomiędzy wartością księgową należności kredytowej, a jej wartością ekonomiczną mierzoną jako bieżąca wartość oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych dyskontowanych efektywną stopą procentową kontraktów z dnia wystąpienia przesłanki dla danego składnika aktywów finansowych.

Odpis z tytułu utraty wartości jest ujmowany w rachunku zysków i strat.

Pomiar indywidualnej utraty wartości odbywa się dla wszystkich należności kredytowych, w przypadku, których zidentyfikowano indywidualne przesłanki wskazujące na utratę wartości.

W sytuacji, gdy nie wystąpiły obiektywne przesłanki wskazujące na utratę wartości kredytu analizowanego indywidualnie, niezależnie czy stanowi on istotną pozycję sprawozdawczą, czy też nie, taka ekspozycja włączana jest do portfela kredytów o podobnej charakterystyce i przeprowadzana jest portfelowa analiza utraty wartości. Pomiar portfelowej utraty wartości dokonywany jest w oparciu o historyczne parametry strat generowanych przez podobne portfele aktywów.

Gdy przesłanki wskazujące na wystąpienie utraty wartości przestają istnieć, wówczas następuje rozwiązanie, poprzez rachunek zysków i strat, odpisu z tytułu utraty wartości.

Kredyty udzielone przez Wschodni Bank Cukrownictwa (stary portfel)

W ocenie Grupy występują przesłanki utraty wartości dla całego starego portfela. Wartość portfela wyliczona została w oparciu o metodę dyskontowania oczekiwanych strumieni pieniężnych w kolejnych okresach, oszacowanych w oparciu o historyczne odzyski z tego portfela oraz bieżące efekty windykacji.

Wartość kredytów i odpisów z tytułu utraty wartości starego portfela jest aktualizowana na koniec każdego kwartału.

Wykupione wierzytelności - wycena

Grupa dokonuje wyceny wykupionych wierzytelności w oparciu o zdyskontowane oczekiwane przyszłe przepływy z tytułu tych wierzytelności. Wartość wykupionych wierzytelności jest aktualizowana na koniec każdego kwartału, z uwzględnieniem uzyskanych odzysków z tych wierzytelności oraz możliwych zmian w szacunkach przyszłych przepływów.

Miesięczne wpłaty z tytułu zakupionych wierzytelności, przewidywane do odzyskania w założonym czasie dyskontowane są w następujący sposób:

$$V = R_1 \frac{1}{(1 + IRR)^{(1/12)}} + R_2 \frac{1}{(1 + IRR)^{(2/12)}} + \dots + R_n \frac{1}{(1 + IRR)^{(n/12)}}$$

R- wpłata z tytułu zakupionych wierzytelności na koniec kolejnego miesiąca prognozy,

IRR – wewnętrzna stopa zwrotu dla przepływów pieniężnych

IRR - wewnętrzna stopa zwrotu dla przepływów pieniężnych.

Stopa wyliczana jest przy zakupie i zmienianiu w kolejnych okresach sprawozdawczych jedynie w celu odzwierciedlenia zmian rynkowych stóp procentowych. Uwzględnia zapłaconą za wierzytelność cenę i okres w jakim tą cenę Grupa chce odzyskać.

Kredyty udzielane w ramach rozpoczętej przez Grupę w 2006 r. strategii budowy platformy Private Banking (nowy portfel)

Na dzień bilansowy wycena utraty wartości aktywów finansowych przeprowadzona została zgodnie z MSR 39, przy zastosowaniu przyjętego na datę przejścia na MSSF modelu wyceny. Do budowy modelu wyceny utraty wartości aktywów finansowych Bank zastosował następujące założenia:

- portfel kredytów został podzielony na grupy jednorodnych kredytów i grupę kredytów znaczących indywidualnie,
- z grupy kredytów jednorodnych wyodrębnione zostały kredyty niezagrożone oraz zagrożone utratą wartości,
- portfel kredytów niezagrożonych utratą wartości został wyceniony - w zależności od rodzaju produktu i ze względu na brak bazy danych historycznych – przy wykorzystaniu wskaźników eksperckich
- portfel kredytów zagrożonych utratą wartości został wyceniony przy użyciu oszacowanych stóp odzysku,
- dla grup produktów dla których nie było możliwości oszacowania historycznych wskaźników odzysku, ze względu na brak odpowiednich danych, przyjęto wskaźniki eksperckie.

Grupa tworzy także odpis z tytułu strat, które mogły wystąpić w tym portfelu a nie zostały jeszcze zaraportowane.

Noble Bank S.A. ze względu na krótką historię udzielania kredytów hipotecznych nie posiada wymaganej ilości obserwacji w zakresie zachowania się jakości portfela kredytów hipotecznych, dla wyliczenia realnych szeregów czasowych. W związku z powyższym Grupa przyjmuje, oszacowaną według najlepszej wiedzy wartość współczynnika, który w przybliżony sposób uwzględnia możliwość wystąpienia strat, które jeszcze nie zostały zaraportowane.

W celu ustalenia powyższego wskaźnika uwzględniono m.in. następujące kryteria:

- budowany portfel kredytowy posiada krótką historię,
- brak wystarczających danych historycznych dotyczących zachowania się tego rodzaju portfela,
- długie terminy kredytowania – z uwagi na dynamiczne zmiany zachodzące na rynku nieruchomości w Polsce trudno jest określić jak będą się kształtowały przyszłe wartości ustanowionych zabezpieczeń.

Do ustalenia współczynnika przyjęto dane dotyczące szkodowości portfeli kredytów mieszkaniowych oraz kredytów finansowych dla całego sektora bankowego w Polsce. Uwzględniono również dotychczasowy poziom szkodowości portfela nowych kredytów w Noble Bank S.A. oraz wartości otrzymanych zabezpieczeń. W wyniku powyższych analiz, wartość wskaźnika stanowiącego podstawę do utworzenia odpisu aktualizującego dla „nowego portfela” została ustalona na dzień 30 czerwca 2008 r. na poziomie 0,8% - dla kredytów hipotecznych

(na dzień 31 grudnia 2007 r. 1,0%) - oraz 1,3% dla kredytów finansowych - kredyty zabezpieczone aktywami finansowymi klientów (na dzień 31 grudnia 2007 r. 1,5%). W wyniku opisanej zmiany nastąpiło obniżenie odpisu aktualizującego wartość kredytów w wysokości 4.074 tys. zł.

Wskaźnik tworzenia odpisów podlega analizie wg powyższych kryteriów oraz aktualizacji w okresach kwartalnych.

Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności

Grupa przeprowadza analizę, czy zaistniały obiektywne podstawy do stwierdzenia, że nastąpiła utrata wartości indywidualnych inwestycji utrzymywanych do terminu zapadalności. Jeżeli istnieją obiektywne dowody na utratę wartości, kwotę odpisu aktualizacyjnego stanowi różnica między wartością bilansową składnika aktywów a bieżącą wartością oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat kredytowych, które nie zostały poniesione), zdyskontowanych z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej z dnia wystąpienia przesłanki dla danego składnika aktywów finansowych.

Jeżeli w następnym okresie wysokość straty z tytułu utraty wartości zmniejszy się na skutek zdarzenia, które nastąpiło po wystąpieniu utraty wartości, wówczas uprzednio dokonany odpis z tytułu utraty wartości jest odwracany poprzez dokonanie odpowiedniej korekty salda odpisów aktualizujących. Kwota dokonanego odwrócenia wykazywana jest w rachunku zysków i strat.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Na każdy dzień bilansowy Grupa przeprowadza analizę, czy zaistniały obiektywne podstawy do stwierdzenia, że nastąpiła utrata wartości indywidualnych aktywów i/lub portfela aktywów finansowych.

Jeżeli Grupa identyfikuje obiektywne dowody na to, że nastąpiła utrata wartości składnika aktywów klasyfikowanych do kategorii dostępne do sprzedaży, to skumulowana ujemna wycena tego składnika ujmowana dotychczas w kapitale z aktualizacji wyceny jest wyksięgowywana i ujmowana bezpośrednio w rachunku zysków i strat, mimo że ten składnik aktywów nie został wyłączony z bilansu.

W przypadku instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży, analiza utraty wartości oparta jest na tych samych kryteriach jak w przypadku aktywów finansowych wycenianych na podstawie zamortyzowanego kosztu. W momencie zaprzestania identyfikowania przesłanek wskazujących na utratę wartości, kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Kompensowanie instrumentów finansowych

Składniki aktywów finansowych i zobowiązań finansowych kompensuje się i wykazuje w bilansie w kwocie netto, jeżeli Grupa posiada ważny tytuł prawny do dokonania kompensaty ujętych kwot oraz zamierza przeprowadzić rozliczenie w kwocie netto lub jednocześnie zrealizować dany składnik aktywów i uregulować zobowiązanie.

Rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne

Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia/kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz wszelkie odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają rachunek zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Środki trwałe w momencie ich nabycia zostają podzielone na części składowe będące pozycjami o istotnej wartości, do których można przyporządkować odrębny okres ekonomicznej użyteczności. Częścią składową są również koszty generalnych remontów.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów, wynoszący:

Typ	Okres
Inwestycje w obiektach obcych	czas trwania umowy najmu – do 10 lat
Maszyny i urządzenia techniczne	8 – 17 lat
Zespoły komputerowe	3 lata
Środki transportu	5 lat
Sprzęt biurowy, meble	5 lat

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta z bilansu po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów z bilansu (obliczone jako różnica pomiędzy ewentualnymi wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danej pozycji) są ujmowane w rachunku zysków i strat w okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Inwestycje rozpoczęte dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do używania.

Wartość końcową, okres użytkowania oraz metodę amortyzacji składników aktywów weryfikuje się, i w razie konieczności – koryguje, na koniec każdego roku obrotowego.

Każdorazowo, przy wykonywaniu remontu, koszt remontu jest ujmowany w wartości bilansowej rzeczowych aktywów trwałych, jeżeli są spełnione kryteria ujmowania.

Wartości niematerialne

Wartości niematerialne nabyte w oddzielnej transakcji początkowo wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Cena nabycia wartości niematerialnych nabytych w transakcji połączenia jednostek gospodarczych jest równa ich wartości godziwej na dzień połączenia. Po ujęciu początkowym, wartości niematerialne o ograniczonym okresie użytkowania są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Z wyjątkiem prac rozwojowych, nakłady poniesione na wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, nie są aktywowane i są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

Grupa ustala, czy okres użytkowania wartości niematerialnych jest ograniczony czy nieokreślony. Wartości niematerialne o ograniczonym okresie użytkowania są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres i metoda amortyzacji wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku obrotowego. Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmowane poprzez zmianę odpowiednio okresu lub metody amortyzacji, i traktowane jak zmiany wartości szacunkowych. Odpis amortyzacyjny składników wartości niematerialnych o

ograniczonym okresie użytkowania ujmuje się w rachunku zysków i strat w ciężar tej kategorii, która odpowiada funkcji danego składnika wartości niematerialnych.

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które nie są użytkowane są corocznie poddawane testowi na utratę wartości, w odniesieniu do poszczególnych aktywów lub na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne. W przypadku pozostałych wartości niematerialnych ocenia się co roku, czy wystąpiły przesłanki, które mogą świadczyć o utracie ich wartości. Okresy użytkowania są także poddawane corocznej weryfikacji, a w razie potrzeby, korygowane z efektem od początku roku obrotowego.

Wartość firmy

Wartość firmy jest wartością powstałą w wyniku nabycia jednostek zależnych. Wartość firmy jest początkowo ujmowana według nadwyżki kosztów połączenia jednostek gospodarczych nad udziałem jednostki przejmującej w wartości godziwej netto, możliwych do zidentyfikowania przejmowanych aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych. Wartość firmy jest wykazywana w wysokości ceny nabycia pomniejszonej o łączne dotychczasowe odpisy aktualizacyjne wynikające z tytułu utraty wartości. Wartość firmy nie jest amortyzowana, a jedynie corocznie testowana pod kątem utraty wartości. Utrata wartości ustalana jest poprzez oszacowanie wartości odzyskiwalnej ośrodka wypracowującego środki pieniężne, którego dotyczy dana wartość firmy. W przypadku, gdy wartość odzyskiwalna ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest niższa niż jego wartość bilansowa powiększona o wartość firmy, tworzony jest odpis z tytułu utraty wartości firmy.

Znak towarowy

Składnik wartości niematerialnych przyjęty w transakcji połączenia jednostek gospodarczych, możliwy do wyodrębnienia, określony w sposób wiarygodny, ujęty oddzielnie od wartości firmy. Ponieważ oczekuje się, że znak towarowy będzie się przyczyniał do wypracowywania wpływów środków pieniężnych netto przez okres nieokreślony, uznaje się, że ma on nieokreślony czas użytkowania. Znak towarowy nie jest amortyzowany, aż do chwili zmiany klasyfikacji jego okresu użytkowania na określony. Zgodnie z MSR 36, znak towarowy jest poddawany testom na utratę wartości każdego roku oraz każdorazowo, w przypadku zaistnienia przesłanek wskazujących na wystąpienie utraty jego wartości.

Podsumowanie zasad stosowanych w odniesieniu do wartości niematerialnych Grupy przedstawia się następująco:

	Znak towarowy	Wartość firmy	Oprogramowanie komputerowe
Okresy użytkowania	nieokreślony	nieokreślony	2 - 5 lat
Wykorzystana metoda	wartości o nieokreślonym okresie użytkowania nie są amortyzowane ani przeszacowywane	wartości o nieokreślonym okresie użytkowania nie są amortyzowane ani przeszacowywane	metodą liniową
Wewnętrznie wytworzone lub nabyte	nabyte	nabyte	nabyte
Weryfikacja pod kątem utraty wartości / badanie wartości odzyskiwalnej	Coroczny test utraty wartości	Coroczny test utraty wartości	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości. Jeżeli występują przesłanki – test utraty wartości.

Zyski lub straty wynikające z usunięcia wartości niematerialnych z bilansu są wyceniane według różnicy pomiędzy wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danego składnika aktywów i są ujmowane w

rachunku zysków i strat w momencie jego wysięgowania.

Połączenie jednostek gospodarczych

Połączenie jednostek gospodarczych to połączenie odrębnych jednostek w jedną jednostkę sprawozdawczą. Wynikiem połączenia jednostek gospodarczych jest objęcie kontroli przez jednostkę dominującą nad jednostkami przejmowanymi. Wszelkie połączenia jednostek gospodarczych rozlicza się metodą nabycia. Metoda nabycia postrzega połączenie jednostek gospodarczych z perspektywy tej jednostki, która identyfikuje się jako jednostkę przejmującą. Jednostka przejmująca ujmuje przejęte aktywa, zobowiązania i wzięte na siebie zobowiązania warunkowe, w tym te z nich, które nie były wcześniej ujęte przez jednostkę przejmowaną.

Zastosowanie metody nabycia polega na wykonaniu następujących czynności:

- identyfikacji jednostki przejmującej,
- ustalenie kosztu połączenia jednostek gospodarczych,
- przypisanie na dzień przejęcia kosztu połączenia jednostek gospodarczych przejmowanym aktywom oraz brany na siebie zobowiązaniom i zobowiązaniom warunkowym.

Jednostka przejmująca ustala koszt połączenia jednostek gospodarczych w kwocie równej sumie:

- wartości godziwej, na dzień wymiany aktywów wydanych, zobowiązań zaciągniętych lub wziętych na siebie oraz instrumentów kapitałowych wyemitowanych przez jednostkę przejmującą w zamian za kontrolę nad jednostką przejmowaną, powiększone o
- wszelkie koszty, które można bezpośrednio przypisać połączeniu jednostek gospodarczych

Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana

Aktywa trwale oraz aktywa z grupy przeznaczonej do zbycia są wyceniane w niższej z dwóch: bieżącej wartości bilansowej lub wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia. Działalność zaniechana to element działalności Grupy, który stanowi odrębną, wyspecjalizowaną dziedzinę działalności Grupy lub jej geograficzny segment, lub jest jednostką zależną nabytą wyłącznie z zamiarem jej odsprzedaży. Grupa ujawnia działalność jako niekontynuowaną w momencie sprzedaży lub zaklasyfikowania jako "przeznaczona do sprzedaży".

Utrata wartości aktywów trwałych

Wartość bilansowa poszczególnych składników aktywów podlega okresowej weryfikacji pod kątem utraty wartości. Jeśli Grupa identyfikuje przesłanki wskazujące na wystąpienie utraty wartości, to następnie ustala się, czy bieżąca wartość księgowa danego składnika aktywów jest wyższa od wartości, jaką można uzyskać w drodze jego dalszego użytkowania lub sprzedaży, czyli szacowana jest wartość odzyskiwalna danego składnika aktywów. W przypadku, gdy wartość odzyskiwalna jest niższa od bieżącej wartości bilansowej danego składnika aktywów rozpoznawana jest utrata wartości, której odpis jest ujmowany w rachunku zysków i strat.

Wartość odzyskiwana składnika aktywów jest ustalana jako większa z dwóch wielkości: ceny możliwej do uzyskania ze sprzedaży pomniejszonej o koszty sprzedaży oraz wartości użytkowej danego składnika. Wartość użytkowa jest ustalana jako szacowane przyszłe przepływy pieniężne generowane przez dany składnik aktywów zdyskontowane stopą rynkową powiększoną o marżę na ryzyko specyficzne dla danej klasy aktywów.

Odpis z tytułu utraty wartości może być odwrócony tylko do wysokości wartości bilansowej aktywa, która, po uwzględnieniu skumulowanej amortyzacji, zostałaby wyznaczona, gdyby nie nastąpił odpis z tytułu utraty wartości.

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych: kasę i środki na rachunkach bieżących w banku centralnym oraz rachunki bieżące oraz depozyty jednodniowe w innych bankach.

Weksle uprawnione do redyskontowania w banku centralnym stanowią weksle złotowe, o terminie zapadalności do trzech miesięcy.

Koszty rozliczane w czasie oraz przychody przyszłych okresów.

Koszty rozliczane w czasie (aktywa) dotyczą tych wydatków, których rozliczenie w ciężar rachunku zysków i strat nastąpi stosownie do upływu czasu w przyszłych okresach sprawozdawczych. Koszty rozliczane w czasie (aktywa) są ujmowane w pozycji „Inne aktywa”.

Składnikami kosztów rozliczanych w czasie (pasywa) są rezerwy na koszty wynikające ze świadczeń wykonanych na rzecz Grupy, które zostaną rozliczone w następnych okresach. Salda te wykazuje się w pozycji „Pozostałe zobowiązania”. Przychody przyszłych okresów stanowią między innymi otrzymane kwoty przyszłych świadczeń oraz niektóre rodzaje dochodów pobranych z góry, których rozliczenie do rachunków zysków i strat nastąpi w przyszłych okresach sprawozdawczych. Są one ujmowane również w pozycji „Pozostałe zobowiązania”.

Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Jeżeli Grupa spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazane w rachunku zysków i strat po pomniejszeniu o wszelkie zwroty. W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem.

Świadczenia pracownicze

Zgodnie z regulacją zawartą zarówno w Kodeksie pracy jak i w Regulaminach Wynagradzania Pracowników, pracownicy Grupy posiadają uprawnienia do odpraw emerytalno-rentowych. Odprawy z tego tytułu są wypłacane jednorazowo w sytuacji przejścia pracownika na emeryturę lub rentę a ich wysokość uzależniona jest od stażu pracy danego pracownika i jego indywidualnego poziomu wynagrodzenia. Grupa tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tego tytułu w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą. Według MSR 19 odprawy emerytalo-rentowe są programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia. Wartość bieżąca tych zobowiązań na każdy dzień bilansowy jest obliczana przez niezależnego aktuarusza. Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i dotyczą okresu do dnia bilansowego. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnieniu oparte są o dane historyczne. Zyski i straty z obliczeń aktuarialnych są rozpoznawane w rachunku zysków i strat.

W aktualnej regulacji prawnej dotyczącej zasad wynagradzania pracowników Grupy nie przewiduje się wypłat z tytułu nagród jubileuszowych.

Leasing

Umowy leasingu finansowego, które przenoszą na Grupę zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, są ujmowane w bilansie na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Opłaty leasingowe są rozdzielane pomiędzy inne koszty operacyjne i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Inne koszty operacyjne są ujmowane bezpośrednio w ciężar rachunku zysków i strat.

Środki trwale użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów: szacowany okres użytkowania środka trwałego lub okres leasingu.

Umowy leasingowe, zgodnie, z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego ujmowane są jako koszty w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Kapitał własny

Kapitały własne stanowią kapitały i fundusze tworzone zgodnie z obowiązującym prawem, właściwymi ustawami oraz statutem.

Na kapitały własne składają się: kapitał zakładowy, kapitał zapasowy, kapitał z aktualizacji wyceny, zysk netto oraz niepodzielony wynik finansowy. Wszystkie kwoty kapitałów i funduszy wykazywane są według wartości nominalnej.

Kapitał akcyjny

Kapitał akcyjny wykazywany jest według wartości nominalnej, zgodnie ze statutem oraz wpisem do rejestru handlowego.

Jeżeli jednostka nabywa własne instrumenty kapitałowe, to kwotę zapłaconą łącznie z kosztami bezpośrednio się do tego odnoszącymi, ujmuje się jako zmianę w kapitale własnym. Nabyte akcje własne ujmuje się jako akcje własne i ujawnia się je jako zmniejszenie kapitału własnego do momentu ich anulowania.

Dywidendy za rok obrotowy, które zostały zatwierdzone przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy, ale nie zostały wypłacone na dzień bilansowy, ujawnia się w pozycji „Pozostałe zobowiązania” pasywów bilansu.

Wszystkie poniżej opisane pozycje kapitałów, w przypadku nabycia jednostek, dotyczą zdarzeń od dnia objęcia kontroli nad jednostką do dnia utraty nad nią kontroli.

Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej

Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej (nadwyżka ceny emisyjnej nad ceną nominalną) tworzony jest z premii emisyjnej uzyskanej z emisji akcji pomniejszonej o bezpośrednie, poniesione koszty z nią związane. Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej zwiększa wartość kapitału zapasowego.

Kapitał z aktualizacji wyceny

Na kapitał z aktualizacji wyceny odnosi się różnice z wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, z uwzględnieniem wpływu odroczonego podatku dochodowego. Kapitał z aktualizacji wyceny nie podlega dystrybucji.

Niepodzielony wynik finansowy

Niepodzielony wynik finansowy tworzony jest z odpisów z zysku i jest przeznaczone na cele określone w statucie lub innych przepisach prawa (pozostała część kapitału zapasowego, kapitał rezerwowy, w tym fundusz ogólnego ryzyka bankowego) lub stanowi zyski/straty z lat ubiegłych, lub także wynik finansowy netto bieżącego okresu.

Wynik finansowy netto bieżącego okresu stanowi wynik z rachunku zysków i strat roku bieżącego skorygowany obciążeniem z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych.

Płatności w formie akcji własnych

Transakcje rozliczane w instrumentach kapitałowych

Koszt transakcji rozliczanych z pracownikami w instrumentach kapitałowych jest wyceniany przez odniesienie do wartości godziwej przyznanych instrumentów kapitałowych na dzień przyznania praw. Wartość godziwa ustalana jest w oparciu o wybrany model. Przy wycenie transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych nie są uwzględniane żadne warunki dotyczące efektywności/wyników, poza tymi, które są związane z ceną akcji jednostki dominującej („uwarunkowania rynkowe”).

Koszt transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych jest ujmowany wraz z odpowiadającym mu wzrostem wartości kapitału własnego w okresie, w którym spełnione zostały warunki dotyczące efektywności/wyników, kończącym się w dniu, w którym określone pracownicy zdobędą pełne uprawnienia do świadczeń („dzień nabycia praw”). Skumulowany koszt ujęty z tytułu transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych na każdy dzień bilansowy do dnia nabycia praw odzwierciedla stopień wpływu okresu nabywania praw oraz liczbę nagród, do których prawa – w opinii Zarządu jednostki dominującej na ten dzień, opartej na możliwie najlepszych szacunkach liczby instrumentów kapitałowych – zostaną ostatecznie nabyte.

Żadne koszty nie są ujmowane z tytułu nagród, do których prawa nie zostaną ostatecznie nabyte, z wyjątkiem nagród, w przypadku których nabycie praw zależy od warunków rynkowych, które są traktowane jako nabyte bez względu na fakt spełnienia uwarunkowań rynkowych, pod warunkiem spełnienia wszystkich innych warunków dotyczących efektywności.

W przypadku modyfikacji warunków przyznawania nagród rozliczanych w instrumentach kapitałowych, w ramach spełnienia wymogu minimum ujemne koszty, jak w przypadku gdyby warunki te nie uległy zmianie. Ponadto, ujmowane są koszty z tytułu każdego wzrostu wartości transakcji w wyniku modyfikacji, wycenione na dzień zmiany.

W przypadku anulowania nagrody rozliczanej w instrumentach kapitałowych, jest ona traktowana w taki sposób, jakby prawa do niej zostały nabyte w dniu anulowania, a wszelkie jeszcze nieujęte koszty z tytułu nagrody są niezwłocznie ujmowane. Jednakże w przypadku zastąpienia anulowanej nagrody nową nagrodą – określoną jako nagroda zastępcza w dniu jej przyznania, nagroda anulowana i nowa nagroda są traktowane tak, jakby stanowiły modyfikację pierwotnej nagrody, tj. w sposób opisany w paragrafie powyżej.

Rozwadniający wpływ wyemitowanych opcji jest uwzględniany przy ustalaniu wielkości zysku przypadającego na jedną akcję jako dodatkowe rozwodnienie akcji.

Transakcje rozliczane w środkach pieniężnych

Transakcje rozliczane w środkach pieniężnych są początkowo wyceniane w wartości godziwej ustalonej na

dzień przyznania z zastosowaniem odpowiedniego modelu po uwzględnieniu zasad i warunków przyznania opcji. Ustalona w powyższy sposób wartość godziwa jest odpisywana w koszty przez cały okres aż do nabycia uprawnień, drugostronnie - z ujęciem stosownego zobowiązania. Wartość tego zobowiązania jest przeszacowywana na każdy dzień bilansowy aż do dnia rozliczenia włącznie, przy czym zmiany w wartości godziwej są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Przychody

Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Grupa uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób. Przy ujmowaniu przychodów obowiązują również kryteria przedstawione poniżej.

Wynik z tytułu odsetek

Przychody i koszty odsetkowe generowane przez aktywa i zobowiązania finansowe ujmowane są w rachunku zysków strat według metody zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

Metodą zamortyzowanego kosztu Grupa wycenia następujące aktywa i zobowiązania finansowe:

- udzielone kredyty i pożyczki oraz inne należności – nie przeznaczone do obrotu,
- aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności,
- Zobowiązania finansowe, niezaklasyfikowane w momencie ich początkowego ujęcia jako zobowiązania wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy i nie będące instrumentami pochodnymi.

Efektywna stopa procentowa jest stopą, która dyskontuje oczekiwany strumień przyszłych płatności pieniężnych do bieżącej wartości bilansowej netto przez okres do zapadalności lub do momentu następnej rynkowej wyceny określonego składnika aktywów i zobowiązań finansowych, zaś jej ustalenie obejmuje wszelkie należne bądź kasowe opłaty i przepływy płacone lub otrzymywane przez Grupę w ramach umowy danego instrumentu, z wyłączeniem przyszłych możliwych strat kredytowych.

Sposób rozliczania kuponów odsetkowych, prowizji/opłat i niektórych kosztów zewnętrznych związanych z instrumentami finansowymi (metodą efektywnej stopy procentowej lub liniowo) zależy od charakteru danego instrumentu. W przypadku instrumentów finansowych z ustalonymi harmonogramami przepływów pieniężnych zastosowanie ma wycena metodą efektywnej stopy procentowej. W przypadku instrumentów z nieokreślonymi harmonogramami przepływów nie ma możliwości wyliczenia efektywnej stopy procentowej i prowizje/opłaty są rozliczane liniowo w czasie.

Natomiast sposób ujęcia rozliczanych w czasie poszczególnych typów prowizji/opłat w rachunku zysków i strat jako przychody odsetkowe lub prowizyjne i w ogóle konieczność ich rozliczenia w czasie, a nie możliwość ujęcia jednorazowo w rachunku zysków i strat, zależy od charakteru ekonomicznego prowizji/opłaty.

W skład opłat/prowizji rozliczanych w czasie wchodzi np. opłaty za pozytywne rozpatrzenie wniosku kredytowego, prowizje za udzielenie kredytu, prowizje za uruchomienie kredytu, opłaty za ustanowienie dodatkowych zabezpieczeń, itp. Wnoszenie tego typu opłat stanowi integralną część zwrotu generowanego przez określony instrument finansowy. Do tej kategorii zaliczają się również opłaty i koszty związane ze zmianą warunków umownych, co powoduje modyfikację pierwotnie wyliczonej efektywnej stopy procentowej. Każda istotna zmiana warunków danego instrumentu finansowego w sensie ekonomicznym wiąże się z wygaśnięciem instrumentu finansowego o poprzednich charakterystykach i powstaniem nowego instrumentu o nowych charakterystykach. Do opłat należących do tej kategorii należą między innymi opłaty za aneks

zmieniający harmonogram przyszłych przepływów, opłaty związane z restrukturyzacją umów kredytowych, za odroczenie terminów płatności itp. Wymienione typy opłat są odraczane i rozliczane do rachunku zysków i strat w czasie metodą efektywnej stopy procentowej lub metodą liniową, w zależności od charakteru produktu.

Ponadto, jeżeli istnieje prawdopodobieństwo zawarcia określonych umów pożyczkowych, opłaty z tytułu zobowiązania Grupy do ich zawarcia są uznawane jako wynagrodzenie za stałe zaangażowanie w nabycie instrumentu finansowego, są odraczane i ujmowane jako korekta efektywnego zwrotu w momencie zawarcia określonej umowy (metodą efektywnej stopy procentowej lub metodą liniową w zależności od charakteru produktu).

W przypadku aktywów w stosunku do których zidentyfikowano utratę wartości przychody odsetkowe naliczane są do rachunku zysków i strat na bazie ekspozycji netto, określonej jako różnica między wartością brutto ekspozycji a odpisem z tytułu utraty wartości, i przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej użytej do wyliczenia odpisu z tytułu utraty wartości.

Wynik z tytułu odsetek zawiera również wynik na odsetkach naliczonych oraz zapłaconych związanych z instrumentami pochodnymi typu CIRS oraz IRS.

Wynik z tytułu prowizji i opłat

Jak to zostało zaznaczone powyżej, opłaty i prowizje rozliczane do rachunku zysków i strat metodą efektywnej stopy procentowej Grupa ujmuje w wyniku z tytułu odsetek.

Natomiast opłaty i prowizje, które nie są rozliczane metodą efektywnej stopy procentowej, tylko są rozkładane w czasie metodą liniową lub rozpoznawane jednorazowo, są ujmowane w pozycji wyniku z tytułu prowizji i opłat. Przychody z tytułu prowizji i opłat obejmują przychody z opłat i prowizji wynikających z usług transakcyjnych.

Do takich przychodów zaliczane są jednorazowo ujmowane wszelkie opłaty za czynności, gdzie Grupa występuje jako agent lub wykonuje usługi typu dystrybucja jednostek funduszy inwestycyjnych, przelewy, płatności, itp.

Przychody z pośrednictwa w sprzedaży produktów finansowych

Grupa ujawnia w księgach rachunkowych przychody oraz koszty sprzedaży produktów finansowych na podstawie szacunków zgodnie z poniższą zasadą.

W rachunku zysków i strat ujmowane są przychody ze sprzedaży produktów finansowych w miesiącu dostarczenia wniosku klienta do banku nabywcy i/lub innych instytucji finansowych oraz koszty prowizji należne Doradcy Finansowemu z tyt. sprzedaży produktów finansowych.

Wysokość przychodów ustala się w wartości godziwej zapłaty otrzymanej bądź należnej.

Zgodnie z MSR 18 przychód ze sprzedaży produktu jest uznawany w rachunku zysków i strat w przypadku spełnienia następujących warunków:

- jednostka przekazała nabywcy znaczące ryzyko i korzyści z tytułu własności produktu (dostarczenie wniosku kredytowego klienta w postaci wymaganej przez bank nabywcy),
- jednostka nie kontynuuje zarządzania produktami w stopniu związanym z tytułem własności i nie sprawuje nad nimi efektywnej kontroli,
- kwotę przychodów można obliczyć w wiarygodny sposób. Grupa przyjmuje, że zamykane jest: co najmniej 60% wniosków kredytowych (w zależności od dystrybutora), co najmniej 85% wniosków dotyczących lokat oraz co najmniej 78% wniosków dotyczących planów oszczędnościowych.

Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej

Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej jest ustalany biorąc pod uwagę: wycenę zobowiązań finansowych, niezaklasyfikowanych w momencie ich początkowego ujęcia jako zobowiązania wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy oraz wycenę instrumentów pochodnych typu IRS do wartości godziwej.

Wynik z pozycji wymiany

Wynik z pozycji wymiany ustalany jest biorąc pod uwagę dodatnie i ujemne różnice kursowe, zarówno zrealizowane jak i nie zrealizowane, wynikające z codziennej wyceny aktywów i zobowiązań walutowych po obowiązującym na dzień bilansowy średnim kursie ustalonym dla danej waluty przez NBP i wpływające na przychody lub koszty z pozycji wymiany. Wynik ten obejmuje również wycenę instrumentów pochodnych typu CIRS i Forward do wartości godziwej.

Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Do pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych zaliczane są koszty i przychody nie związane bezpośrednio z działalnością bankową Grupy. Są to w szczególności wynik z tytułu sprzedaży i likwidacji środków trwałych, przychody z tytułu sprzedaży pozostałych usług, otrzymane i zapłacone odszkodowania kary i grzywny.

Przychód z tytułu dywidend

Dochód z tytułu dywidendy jest ujmowany w rachunku zysków i strat w momencie ustalenia praw do jej otrzymania, jeżeli dywidenda ta jest wypłacana z zysków wypracowanych po dacie nabycia.

Podatek dochodowy

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej, podatek odroczony jest tworzony metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do wszystkich różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

Rezerwa na podatek odroczony ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa na podatek odroczony powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mającej wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora lub gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych ulg podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy aktywa z tytułu odroczonego podatku dotyczące ujemnych różnic

przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz

- w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujmowany w bilansie jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczone wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień bilansowy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych bezpośrednio w kapitale własnym jest ujmowany w kapitale własnym, a nie w rachunku zysków i strat.

Udzielone zobowiązania warunkowe

W ramach działalności operacyjnej Grupa zawiera transakcje, które w momencie ich zawarcia nie są ujmowane w bilansie jako aktywa lub zobowiązania, lecz powodują powstanie zobowiązań warunkowych. Zobowiązanie warunkowe jest:

- możliwym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, których istnienie zostanie potwierdzone dopiero w momencie wystąpienia lub niewystąpienia jednego lub większej ilości niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli Grupy;
- obecnym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, ale nie jest ujmowany w bilansie, ponieważ nie jest prawdopodobne, aby konieczne było wydatkowanie środków pieniężnych lub innych aktywów w celu wypełnienia obowiązku lub kwoty zobowiązania nie można oszacować w sposób wiarygodny.

Na udzielone zobowiązania pozabilansowe obarczone ryzykiem braku wywiązania się zleceniodawcy z warunków umowy tworzone są rezerwy zgodnie z MSR 37.

Gwarancje finansowe są ujmowane i rozpoznawane zgodnie z przepisami MSR 39.

Grupa nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń.

VIII. ISTOTNE WARTOŚCI OPARTE NA PROFESJONALNYM OSĄDZIE I SZACUNKACH

Profesjonalny osąd

Klasyfikacja umów leasingowych

Grupa dokonuje klasyfikacji leasingu jako operacyjnego lub finansowego w oparciu o ocenę, w jakim zakresie ryzyko i pożytki z tytułu posiadania przedmiotu leasingu przypadają w udziale leasingodawcy, a w jakim leasingobiorcy. Ocena ta opiera się na treści ekonomicznej każdej transakcji.

Wycena kredytów udzielonych przez Wschodni Bank Cukrownictwa (stary portfel).

W ocenie jednostki dominującej występują przesłanki utraty wartości dla całego starego portfela. Wartość odpisów z tytułu utraty wartości wyliczona została w oparciu o metodę dyskontowanych oczekiwanych strumieni pieniężnych w kolejnych okresach, oszacowanych w oparciu o historyczne odzyski ze starego portfela, zgodnie z opisem zamieszczonym poniżej.

Wycena nowo zakupionych portfeli wierzytelności

Wartość odpisów z tytułu utraty wartości wyliczona została w oparciu o metodę dyskontowanych oczekiwanych strumieni pieniężnych w kolejnych okresach, oszacowanych w oparciu o oczekiwane odzyski z portfeli wierzytelności oraz bieżące efekty windykacji.

Współczynnik zamykalności kredytów, lokat oraz planów oszczędnościowych

Grupa rozpoznaje należne przychody z tytułu prowizji od złożonych wniosków kredytowych (a jeszcze nie uruchomionych kredytów), wniosków dotyczących założenia lokat oraz planów oszczędnościowych (a jeszcze nie zrealizowanych) w innych instytucjach finansowych w oparciu o współczynnik zamykalności. Współczynnik jest oparty na danych historycznych dotyczących prawdopodobieństwa wypłaty kredytu oraz realizacji lokat i planów oszczędnościowych od złożonych wniosków. Współczynnik ten jest również użyty przy wyliczaniu rezerwy na prowizję dotyczącą wspomnianych kredytów, lokat i planów oszczędnościowych wypłacaną doradcom Grupy. Oszacowane na podstawie współczynnika zamykalności należności z tytułu pośrednictwa finansowego wyniosły na dzień 30 czerwca 2008 r. 33.854 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2007 r.: 26.780 tys. zł). Oszacowane na podstawie współczynnika zamykalności zobowiązania z tytułu prowizji dla doradców wyniosły na dzień 30 czerwca 2008 r. 10.172 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2007 r. 9.758 tys. zł).

Współczynnik IBNR

Jednostka dominująca, ze względu na krótką historię udzielania kredytów hipotecznych i kredytów finansowych nie posiada wymaganej ilości obserwacji w zakresie zachowania się jakości portfela kredytów hipotecznych i kredytów finansowych w czasie, która pozwoliłaby oszacować współczynniki szkodowości wyłącznie na podstawie danych historycznych. W związku z powyższym stosownym było przyjęcie przez jednostkę dominującą, oszacowanej według najlepszej wiedzy wartości współczynnika, który w przybliżony sposób uwzględniłby przyszłą szkodowość portfela kredytów hipotecznych i finansowych. Do ustalenia współczynnika przyjęto posiadane dane historyczne oraz dane dotyczące szkodowości portfeli kredytów mieszkaniowych i finansowych dla całego sektora bankowego w Polsce. W związku z tym, wartość wskaźnika stanowiącego podstawę do utworzenia odpisu aktualizującego dla „nowego portfela” została ustalona na dzień 30 czerwca 2008 r. na poziomie 0,8% dla kredytów hipotecznych (na dzień 31 grudnia 2007 r. 1,0%) i 1,3% dla

kredytów finansowych (na dzień 31 grudnia 2007 r. 1,5%) . W wyniku opisanej zmiany nastąpiło obniżenie odpisu aktualizującego wartość kredytów w wysokości 4.074 tys. zł.

Znak towarowy i wartość firmy

Znak towarowy oraz wartość firmy są corocznie testowane pod kątem utraty wartości. Zidentyfikowana utrata wartości jest odnoszona do rachunku zysków i strat. Na dzień 30 czerwca 2008 r. i 31 grudnia 2007 r. przeprowadzone testy nie wykazały utraty wartości znaku towarowego oraz wartości firmy.

Niepewność szacunków

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga dokonania przez Grupę pewnych szacunków oraz przyjęcia pewnych założeń, które mają wpływ na kwoty prezentowane w sprawozdaniu finansowym. Szacunki i założenia, które podlegają ciągłej ocenie przez kierownictwo Grupy, oparte są o doświadczenia historyczne i inne czynniki, w tym oczekiwania co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się uzasadnione. Mimo, że szacunki te opierają się na najlepszej wiedzy dotyczącej warunków bieżących i działań, które Grupa podejmuje, rzeczywiste rezultaty mogą się od tych szacunków różnić.

Szacunki dokonywane na każdą datę bilansową odzwierciedlają warunki, które istniały na te daty (np. kurs walutowy, stopy procentowe, ceny rynkowe).

Na dzień bilansowy wycena utraty wartości aktywów finansowych przeprowadzona została zgodnie z MSR 39, przy zastosowaniu przyjętego na datę przejścia na MSSF modelu wyceny. Do budowy modelu wyceny utraty wartości aktywów finansowych Bank zastosował następujące założenia:

- portfel kredytów został podzielony na grupy jednorodnych kredytów i grupę kredytów znaczących indywidualnie,
- z grupy kredytów jednorodnych wyodrębnione zostały kredyty niezagrożone oraz zagrożone utratą wartości,
- portfel kredytów niezagrożonych utratą wartości został wyceniony - w zależności od rodzaju produktu i ze względu na brak bazy danych historycznych – przy wykorzystaniu wskaźników eksperckich
- portfel kredytów zagrożonych utratą wartości został wyceniony przy użyciu oszacowanych stóp odzysku,
- dla grup produktów dla których nie było możliwości oszacowania historycznych wskaźników odzysku, ze względu na brak odpowiednich danych , przyjęto wskaźniki eksperckie.

Główne obszary, dla których Grupa dokonała szacunków obejmują:

Utrata wartości kredytów i pożyczek

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości danego składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. Grupa ocenia czy istnieją dane/przesłanki wskazujące na możliwe do wiarygodnego zmierzenia zmniejszenie szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących portfela kredytowego, zanim zmniejszenie to będzie można przyporządkować do konkretnego kredytu w celu oszacowania utraty wartości. Szacunki mogą uwzględniać możliwe do zaobserwowania dane wskazujące na wystąpienie niekorzystnej zmiany sytuacji płatniczej kredytobiorców należących do określonej grupy lub sytuacji gospodarczej w danym kraju lub jego części, co ma związek z problemami występującymi w tej grupie aktywów. Historyczne parametry strat są korygowane na podstawie danych pochodzących z bieżących obserwacji w celu uwzględnienia wpływu aktualnych czynników rynkowych, które nie miały miejsca w okresie, którego dotyczą obserwacje historyczne, oraz wyłączenia

skutków okoliczności, które miały miejsce w okresie historycznym, a które nie zachodzą obecnie. Metodologia i założenia, na podstawie których określa się szacunkowe kwoty przepływów pieniężnych i okresy, w których one następują będą poddawane regularnym przeglądom w celu zmniejszenia różnic pomiędzy szacunkową a rzeczywistą wielkością strat.

W ocenie Grupy występują przesłanki utraty wartości dla całego starego portfela. Wartość odpisów z tytułu utraty wartości wyliczona została w oparciu o metodę dyskontowanych oczekiwanych strumieni pieniężnych w kolejnych okresach, oszacowanych w oparciu o historyczne odzyski ze starego portfela oraz bieżące efekty windykacji.

Instrumenty pochodne, aktywa finansowe i zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy

Wartość godziwą instrumentów pochodnych, aktywów finansowych i zobowiązań finansowych nie notowanych na aktywnych rynkach ustala się stosując powszechnie uznane techniki wyceny. Wszystkie modele są zatwierdzane przed ich zastosowaniem, a także kalibrowane w celu zapewnienia, że otrzymane wyniki odzwierciedlają faktyczne dane i porównywalne ceny rynkowe. W miarę możliwości w modelach wykorzystywane są wyłącznie dane możliwe do zaobserwowania, pochodzące z aktywnego rynku.

Wartość godziwa zobowiązań wobec klientów jest ustalana w następujący sposób:

Wyznaczana jest wartość księgowa depozytów jako suma aktualnego salda depozytu i narosłych odsetek na dzień wyceny. Wartość ta jest następnie dyskontowana do dnia wyceny czynnikiem dyskontującym właściwym dla dnia zapadalności z rynkowej krzywej rentowności, powiększonym o średnią ważoną marżę dla depozytów z danego przedziału terminu złożenia lub okresu pierwotnego. W ten sposób otrzymywana jest wartość godziwa. Wynik na wycenie do wartości godziwej jest prezentowany w rachunku zysków i strat w pozycji „wynik na aktywach i zobowiązaniach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy”.

Utraty wartości innych aktywów trwałych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia istnienie przesłanek, które wskazują czy nastąpiła utrata wartości składników aktywów trwałych. W przypadku zidentyfikowania takiej przesłanki, Grupa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej. Oszacowanie wartości użytkowej składnika aktywów trwałych wiąże się, między innymi, z przyjęciem założeń w zakresie szacunków co do kwot, terminów przyszłych przepływów pieniężnych, które Grupa może uzyskać z tytułu danego składnika aktywów trwałych, innych czynników. Szacując wartość godziwą pomniejszoną o koszty sprzedaży Grupa opiera się na dostępnych danych rynkowych na ten temat lub wycenach sporządzonych przez niezależnych rzeczoznawców, które co do zasady również opierają się na szacunkach.

Inne wartości szacunkowe

Rezerwa na odprawy emerytalne wyliczana jest metodą aktuarialną przez niezależnego aktuarium jako wartość obecna przyszłych zobowiązań Grupy wobec pracowników według stanu zatrudnienia i płac na dzień aktualizacji. Rezerwa na odprawy emerytalne podlega aktualizacji na bazie rocznej. Wyliczenie rezerw jest oparte na szeregu założeń, zarówno, co do warunków makroekonomicznych jak i założeń dotyczących rotacji pracowników, ryzyka śmierci i innych.

W odniesieniu do niektórych krótkoterminowych świadczeń pracowniczych (premie dla wyższej kadry kierowniczej) kierownictwo jednostek Grupy dokonuje szacunków wysokości świadczeń na dzień bilansowy. Ostateczna kwota przedmiotowych świadczeń pracowniczych jest ustalana decyzją Rady Nadzorczej.

Zgodność rzeczywistych wyników i dokonanych szacunków i założeń jest weryfikowana bieżąco w okresach bilansowych.

IX. SEGMENTY DZIAŁALNOŚCI

Podział na segmenty branżowe działalności oparty został głównie na wewnętrznej strukturze organizacyjnej Grupy Kapitałowej Noble Bank S.A. Oznacza to, że wydzielenia segmentów dokonano przypisując im działalność realizowaną przez poszczególne jednostki, z wyjątkiem działalności pośrednictwa finansowego realizowanej przez Bank, która z segmentu bankowości została przeklasyfikowana do segmentu pośrednictwa finansowego.

Działalność Grupy jest realizowana w następujących segmentach branżowych:

Bankowość

Przedmiotem działalności w tym segmencie jest świadczenie usług bankowych oraz prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie: przyjmowania wkładów pieniężnych płatnych na żądanie lub z nadejściem oznaczonego terminu, prowadzenie rachunków tych wkładów, prowadzenie innych rachunków bankowych, udzielanie kredytów, udzielanie i potwierdzanie gwarancji bankowych oraz otwieranie i potwierdzanie akredytyw, emitowanie bankowych papierów wartościowych, przeprowadzanie bankowych rozliczeń pieniężnych, udzielanie pożyczek pieniężnych, operacje czekowe i wekslowe oraz operacje, których przedmiotem są warranty, wydawanie kart płatniczych oraz wykonywanie operacji przy ich użyciu, terminowe operacje finansowe, nabywanie i zbywanie wierzytelności pieniężnych, przechowywanie przedmiotów i papierów wartościowych oraz udostępnianie skrytek sejfowych, prowadzenie skupu i sprzedaży wartości dewizowych, udzielanie i potwierdzanie poręczeń, wykonywanie czynności zleconych, związanych z emisją papierów wartościowych, pośrednictwo w dokonywaniu przekazów pieniężnych oraz rozliczeń w obrocie dewizowym.

Grupa prowadzi działalność na terenie całego kraju, świadczy usługi private banking – rachunki bieżące dla klientów indywidualnych, rachunki oszczędnościowe, depozyty, kredyty konsumpcyjne i hipoteczne, lokaty terminowe, zarówno w złotych jak i walutach obcych.

Pośrednictwo finansowe

Przedmiotem działalności Grupy w tym obszarze jest świadczenie usług z zakresu pośrednictwa finansowego - pośrednictwo kredytowe, depozytowe, oszczędnościowe, inwestycyjne. Usługi z zakresu finansów osobistych obejmują informacje prawne, porady ekspertów, zestawienia ofert bankowych. Szeroko rozumiane pośrednictwo inwestycyjne obejmuje oferty i analizy oferowanych planów oszczędnościowych, depozytów, programów walutowych, funduszy inwestycyjnych.

Zarządzanie funduszami inwestycyjnymi

Przedmiotem tej działalności jest lokowanie środków pieniężnych zebranych w drodze publicznego proponowania jednostek uczestnictwa, doradztwo w zakresie obrotu papierami wartościowymi, zarządzanie pakietami papierów wartościowych na zlecenie, tworzenie i zarządzanie funduszami inwestycyjnymi: skarbowym, akcyjnym i mieszanym.

Transakcje pomiędzy segmentami branżowymi odbywają się na normalnych, komercyjnych warunkach.

Aktywa i zobowiązania segmentu obejmują aktywa i zobowiązania operacyjne, stanowiące większą część bilansu, nie obejmują natomiast pozycji takich jak podatki lub pożyczki.

Działalność poszczególnych spółek Grupy Kapitałowej została (uwzględniając korekty konsolidacyjne) w całości przypisana do określonego segmentu, z wyjątkiem działalności pośrednictwa finansowego realizowanej przez Bank, która z segmentu bankowości została przeklasyfikowana do segmentu pośrednictwa finansowego.

Podstawowym i jedynym podziałem jest podział branżowy. Z uwagi na brak istotności Grupa nie stosuje segmentacji geograficznej.

Segmentacja geograficzna

Grupa swoją działalność prowadzi wyłącznie na terenie Polski i biorąc pod uwagę położenie geograficzne placówek żadne znaczące różnice w ryzyku nie zostały zidentyfikowane. Z tego powodu Grupa nie tworzy sprawozdania według segmentów z zastosowaniem kryterium obszaru geograficznego.

Zasady rachunkowości stosowane przy prezentacji danych dotyczących segmentacji są zgodne z MSR 14.

Grupa rozlicza transakcje między segmentami w taki sposób, jakby dotyczyły one podmiotów niepowiązanych – przy zastosowaniu bieżących cen rynkowych.

01.01.2008 - 30.06.2008 (niebadane)	Bankowość	Pośrednictwo finansowe	Zarządzanie aktywami i funduszami	Razem
Przychody z tytułu odsetek	95 155	122	82	95 359
Koszty z tytułu odsetek	-64 985	-57	-25	-65 067
Wynik z tytułu odsetek	30 170	65	57	30 292
Przychody z tytułu prowizji i opłat	1 313	85 802	15 082	102 197
Koszty z tytułu prowizji i opłat	-170	-13 762	-1 316	-15 248
Wynik z tytułu prowizji i opłat	1 143	72 040	13 766	86 949
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy	-32	0	0	-32
Wynik na pozostałych instrumentach finansowych	29	0	-106	-77
Wynik z pozycji wymiany	50 005	-4	0	50 001
Inne przychody operacyjne	9 595	1 130	3	10 728
Inne koszty operacyjne	-1 438	-2 291	-45	-3 774
Ogólne koszty administracyjne	-25 388	-44 530	-3 453	-73 371
Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości kredytów, pożyczek, należności leasingowych	-1 932	0	0	-1 932
Wynik z działalności operacyjnej	62 152	26 410	10 222	98 784
Zysk brutto	62 152	26 410	10 222	98 784
Podatek dochodowy	-11 347	-5 118	-1 941	-18 406
Zysk netto	50 805	21 292	8 281	80 378
utworzone odpisy z tytułu utraty wartości aktywów kredytów, pożyczek, należności leasingowych, ujęte w rachunku zysków i strat	20 837	0	0	20 837
rozwiązane odpisy z tytułu utraty wartości kredytów, pożyczek, należności leasingowych, ujęte w rachunku zysków i strat	-18 905	0	0	-18 905
Nakłady na rzeczowe aktywa trwałe	3 698	2 379	22	6 099
Nakłady na wartości niematerialne	344	580	-	924
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	480 672	18 440	2 697	501 809
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej	-409 878	-2 961	-22	-412 861
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	-7 292	0	-622	-7 914
Na dzień 30 czerwca 2008 r. (niebadane)				
Aktywa segmentu	3 430	65	6	3 501
Zobowiązania segmentu	2 862	22	2	2 886
Kapitały własne	528	64	23	615
Pasywa segmentu	3 390	86	25	3 501

Przychody z tytułu odsetek w segmencie bankowości zawierają naliczone, nieotrzymane odsetki w wysokości 37.608 tys. zł.

Wszystkie przychody zaprezentowane w powyższym zestawieniu pochodzą od klientów spoza Grupy.

01.01.2007 - 30.06.2007 (niebadane)	Bankowość	Pośrednictwo finansowe	Zarządzanie aktywami i funduszami	Razem
Przychody z tytułu odsetek	19 512	51	61	19 624
Koszty z tytułu odsetek	-6 322	-227	-15	-6 564
Wynik z tytułu odsetek	13 190	-176	46	13 060
Przychody z tytułu prowizji i opłat	11 023	61 350	5 022	77 395
Koszty z tytułu prowizji i opłat	-3 900	-3 193	-1 621	-8 714
Wynik z tytułu prowizji i opłat	7 123	58 157	3 401	68 681
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy	457	0	0	457
Wynik na instrumentach finansowych	2 683	0	0	2 683
Wynik z pozycji wymiany	15 777	0	0	15 777
Inne przychody operacyjne	21 564	1 565	1	23 130
Inne koszty operacyjne	-2 912	-2 045	-13	-4 970
Ogólne koszty administracyjne	-12 994	-44 166	-1 256	-58 416
Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości kredytów, pożyczek, należności leasingowych	9 571	0	0	9 571
Wynik z działalności operacyjnej	54 459	13 335	2 179	69 973
Strata na sprzedaży udziałów w podmiotach zależnych	-509	0	0	-509
Zysk brutto	53 950	13 335	2 179	69 464
Podatek dochodowy	-10 725	-1 953	-657	-13 335
Zysk netto	43 225	11 382	1 522	56 129
utworzone odpisy z tytułu utraty wartości aktywów kredytów, pożyczek, należności leasingowych, ujęte w rachunku zysków i strat	-5 838	0	0	-5 838
rozwiązane odpisy z tytułu utraty wartości kredytów, pożyczek, należności leasingowych, ujęte w rachunku zysków i strat	15 409	0	0	15 409
Nakłady na rzeczowe aktywa trwałe	1 901	1 664	395	3 960
Nakłady na wartości niematerialne	1 135	1 007	2	2 144
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	-1 991	415	-460	-2 036
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej	-277	-866	-256	-1 399
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	154 189	0	0	154 189
Na dzień 31 grudnia 2007 r. (badane)				
Aktywa segmentu	455 862	33 585	5 682	495 129
Zobowiązania segmentu	224 432	20 429	1 142	246 003
Kapitały własne	231 430	131 556	4 540	367 526
Pasywa segmentu	455 862	33 585	5 682	495 129

Przychody z tytułu odsetek w segmencie bankowości zawierają naliczone, nieotrzymane odsetki w wysokości 12.435 tys. zł.

Wszystkie przychody zaprezentowane w powyższym zestawieniu pochodzą od klientów spoza Grupy.

X. NOTY DO ŚRÓDROCZNEGO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Wartości prezentowane w notach do śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego wyrażone są w tysiącach zł.

1. Przychody i koszty z tytułu odsetek oraz przychody i koszty o podobnym charakterze

Przychody z tytułu odsetek	01.01.2008- 30.06.2008 niebadane	01.01.2007- 30.06.2007 niebadane
Przychody z tytułu lokat	20 966	3 631
Przychody z tytułu kredytów i pożyczek udzielonych klientom	54 507	12 675
Przychody z tytułu instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży	5 918	2 257
Przychody z tytułu pochodnych instrumentów finansowych (aktywo)	11 295	0
Przychody z tytułu pochodnych instrumentów finansowych (zobowiązanie)	1 535	0
Odsetki od rezerwy obowiązkowej	1 073	52
Pozostałe odsetki	65	1 009
Razem	95 359	19 624

Koszty z tytułu odsetek	01.01.2008- 30.06.2008 niebadane	01.01.2007- 30.06.2007 niebadane
Koszty z tytułu depozytów banków	2 409	2 670
Koszty z tytułu zobowiązań wobec klientów	47 830	3 191
Koszty z tytułu własnej emisji papierów dłużnych	12 347	0
Odsetki - leasing finansowy	81	45
Odsetki od zaciągniętych kredytów	2 370	625
Pozostałe koszty z tytułu odsetek	30	33
Razem	65 067	6 564

Dodatkowe informacje	01.01.2008- 30.06.2008 niebadane	01.01.2007- 30.06.2007 niebadane
Przychody odsetkowe związane z aktywami finansowymi, dla których rozpoznano trwałą utratę wartości	0	6 530
Całkowita kwota przychodów odsetkowych, obliczona z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, w odniesieniu do aktywów finansowych, których nie wycenia się w wartości godziwej przez wynik finansowy	82 464	18 615
Kwota kosztów odsetkowych, obliczona z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, w odniesieniu do zobowiązań finansowych, których nie wycenia się w wartości godziwej przez wynik finansowy	65 037	6 531

Przychody odsetkowe za I półrocze 2008 r. i I półrocze 2007 r. zawierają odsetki naliczone memoriałowo, które na dzień bilansowy nie zostały otrzymane oraz otrzymane odsetki od należności. Główną pozycję przychodów odsetkowych Grupy w I półroczu 2008 r. i w I półroczu 2007 r. stanowią przychody z tytułu kredytów udzielonych klientom.

2. Przychody i koszty z tytułu opłat i prowizji

Przychody z tytułu prowizji i opłat	01.01.2008- 30.06.2008 niebadane	01.01.2007- 30.06.2007 niebadane
Z tytułu udzielonych kredytów i pożyczek	775	1 672
Z tytułu obsługi rachunków bankowych	491	76
Z tytułu kart kredytowych	18	0
Z tytułu pośrednictwa	85 590	65 826
Z tytułu sprzedaży jednostek uczestnictwa TFI	13 353	6 808
Z tytułu zarządzania portfelem i innych opłat związanych z zarządzaniem aktywami	1 729	3 011
Pozostałe	241	2
Razem	102 197	77 395

Koszty z tytułu prowizji i opłat	01.01.2008- 30.06.2008 niebadane	01.01.2007- 30.06.2007 niebadane
Z tytułu kart kredytowych	1	0
Z tytułu kredytów i pożyczek	151	0
Z tytułu pośrednictwa w sprzedaży kredytów i produktów inwestycyjnych	13 119	7 567
Z tytułu pośrednictwa w sprzedaży jednostek uczestnictwa TFI	1 350	911
Z tytułu operacji rozliczeniowych	0	32
Z tytułu ubezpieczeń	0	168
Pozostałe	627	36
Razem	15 248	8 714

Grupa kontynuowała nowy model biznesu związany z szeroko pojętym pośrednictwem finansowym. W wyniku sprzedaży usług finansowych na rzecz innych podmiotów, uzyskała przychody prowizyjne w wysokości 85.590 tys. zł za okres od 1 stycznia 2008 r. do 30 czerwca 2008 r. (za odpowiedni okres roku poprzedniego: 65.826 tys. zł).

Przychody i koszty prowizyjne powstają w wyniku świadczenia usług finansowych oferowanych przez Grupę. Opłaty i prowizje bezpośrednio związane z powstaniem aktywów finansowych lub zobowiązań wycenianych za pomocą efektywnej stopy procentowej są ujęte w rachunku zysków i strat odpowiednio jako przychody lub koszty odsetkowe. Pozostałe opłaty i prowizje są rozpoznawane w rachunku zysków i strat w momencie realizacji (wykonania usługi).

3. Wynik na aktywach i zobowiązaniach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy

Wynik z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy	01.01.2008- 30.06.2008 niebadane	01.01.2007- 30.06.2007 niebadane
Wynik na instrumentach pochodnych (aktywo)	-1 435	457
Wynik na instrumentach pochodnych (zobowiązanie)	-868	0
Wynik na zobowiązaniach zaklasyfikowanych jako zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy	2 271	0
Razem	-32	457

Wynik z tytułu aktywów finansowych i zobowiązań finansowych wycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy w okresie 01.01.2008 - 30.06.2008	Zyski niebadane	Straty niebadane	Wynik netto
Zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy	2 910	-639	2 271
Pochodne instrumenty finansowe (aktywo)	1 995	-3 430	-1 435
Pochodne instrumenty finansowe (zobowiązanie)	209	-1 077	-868
Razem	5 114	-5 146	-32

Wynik z tytułu aktywów finansowych i zobowiązań finansowych wycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy w okresie 01.01.2007 - 30.06.2007	Zyski niebadane	Straty niebadane	Wynik netto
Zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy	457	0	457
Razem	457	0	457

4. Wynik na pozostałych instrumentach finansowych

	01.01.2008- 30.06.2008 niebadane	01.01.2007- 30.06.2007 niebadane
<u>Zrealizowane zyski</u>		
Wynik na instrumentach finansowych dostępnych do sprzedaży	29	2 683
Razem	29	2 683
<u>Zrealizowane straty</u>		
Wynik na instrumentach finansowych dostępnych do sprzedaży	-106	0
Razem	-106	0
Netto zrealizowany zysk (strata)	-77	2 683

5. Wynik z pozycji wymiany

Wynik z pozycji wymiany	01.01.2008- 30.06.2008 niebadane	01.01.2007- 30.06.2007 niebadane
Wynik na instrumentach pochodnych	45 769	4 539
Wynik na wycenie kredytów i depozytów	-53 348	9 136
Wynik na kredytach i depozytach - z tytułu udzielenia oraz spłat	57 580	2 102
Razem	50 001	15 777

6. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Inne przychody operacyjne	01.01.2008- 30.06.2008 niebadane	01.01.2007- 30.06.2007 niebadane
Przychody z czynszów	2	277
Otrzymane kary, odszkodowania i grzywny	0	510
Przychody ze sprzedaży produktów i usług	24	1 708
Inne przychody uboczne	192	511
Odzyskane koszty windykacji	473	840
Rozwiązanie odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości pozostałych aktywów	55	48
Zysk ze sprzedaży niefinansowych aktywów trwałych	2	4 061
Rozwiązanie rezerw restrukturyzacyjnych	7 073	12 503
Rozwiązanie pozostałych rezerw	2 144	175
Przychody z tyt. odzyskanych należności nieściągalnych	557	905
Z tytułu leasingu operacyjnego	41	40
Pozostałe przychody	165	1 552
Razem	10 728	23 130

Przychody związane z działalnością windykacyjną (odzyskane koszty windykacji, przychody z tytułu odzyskanych należności nieściągalnych) to przychody zarówno w I półroczu 2008 r. jak i w I półroczu 2007 r. z odzyskania należności przedawnionych, umorzonych, zwrot kosztów postępowania sądowego i komorniczego, zwrot kosztów monitów i innych kosztów związanych z windykacją należności.

Saldo przychodów z rozwiązania rezerw restrukturyzacyjnych powstało w szczególności z: rozwiązania rezerwy na likwidację sprzedaży detalicznej w kwocie 4.076 tys. zł (za odpowiedni okres roku poprzedniego: 8.628 tys. zł), rozwiązania rezerwy na koszty przechowywania dokumentów w kwocie 1.925 tys. zł (za odpowiedni okres roku poprzedniego: 700 tys. zł) oraz rozwiązania rezerwy na zidentyfikowane ryzyka w kwocie 1.084 tys. zł (za odpowiedni okres roku poprzedniego: 1.741 tys. zł).

Inne koszty operacyjne	01.01.2008- 30.06.2008 niebadane	01.01.2007- 30.06.2007 niebadane
Zapłacone odszkodowania, kary i grzywny	22	51
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	304	1 425
Postępowania sądowe i administracyjne	0	28
Windykacja i monitoring należności kredytowych	698	667
Naprawy powypadkowe	0	3
Koszty uboczne	418	503
Odpisy należności z tytułu pośrednictwa	1 828	634
Strata na sprzedaży niefinansowych aktywów trwałych	5	38
Rezerwy na przyszłe zobowiązania	56	0
Oplaty i znaczki sądowe	0	97
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości pozostałych aktywów	100	41
Strata na sprzedaż Noble TFI	0	1 410
Z tytułu leasingu operacyjnego	184	0
Pozostałe koszty	159	73
Razem	3 774	4 970

7. Ogólne koszty administracyjne

Ogólne koszty administracyjne	01.01.2008- 30.06.2008 niebadane	01.01.2007- 30.06.2007 niebadane
Świadczenia pracownicze	35 451	34 968
Zużycie materiałów i energii	2 596	821
Usługi obce, w tym:	28 388	19 084
- marketing, reprezentacja i reklama	12 544	7 661
- usługi IT	744	459
- wynajem i dzierżawa	9 095	5 425
- usługi ochrony	51	25
- koszty obsługi, napraw i remontów	376	381
- usługi telekomunikacyjne i pocztowe	2 448	1 518
- usługi prawne	575	371
- usługi doradcze	480	625
- ubezpieczenia	199	103
- inne	1 876	2 516
Pozostałe koszty rzeczowe	1 515	306
Podatki i opłaty	1 028	441
Składka i wpłaty na Bankowy Fundusz Gwarancyjny i do Komisji Nadzoru Finansowego	423	25
Amortyzacja	3 379	2 771
Inne	591	0
Razem	73 371	58 416

Świadczenia pracownicze	01.01.2008- 30.06.2008 niebadane	01.01.2007- 30.06.2007 niebadane
Wynagrodzenia	31 094	29 283
Ubezpieczenia i inne świadczenia na rzecz pracowników	4 357	5 685
Razem	35 451	34 968

Amortyzacja	01.01.2008- 30.06.2008 niebadane	01.01.2007- 30.06.2007 niebadane
Rzeczowe aktywa trwałe	2 364	1 551
Wartości niematerialne	1 015	1 220
Razem	3 379	2 771

8. Wynik z tytułu odpisów aktualizujących utratę wartości aktywów finansowych

01.01.2008 - 30.06.2008	Kredyty i pożyczki udzielone klientom			Suma
	dane niebadane	korporacyjne	mieszkaniowe	
Wartość odpisów aktualizujących/rezerw na początek okresu - 01.01.2008	42 027	9 107	30 732	81 866
Utworzenie	2 369	13 385	5 083	20 837
Rozwiązanie	-1 126	-9 055	-8 724	-18 905
Zmiana stanu rezerw netto ujęta w rzis	1 243	4 330	-3 641	1 932
Wykorzystanie - spisane	0	-4	-1 359	-1 363
Wartość odpisów aktualizujących/rezerw na koniec okresu - 30.06.2008	43 270	13 433	25 732	82 435

01.01.2007 - 30.06.2007	Kredyty i pożyczki udzielone klientom			Suma
dane niebadane	korporacyjne	mieszkaniowe	konsumpcyjne	
Wartość odpisów aktualizujących/rezerw na początek okresu - 01.01.2007	46 998	0	57 619	104 617
Utworzenie	1 798	25	4 015	5 838
Rozwiązanie	-3 337	-6	-12 066	-15 409
Zmiana stanu rezerw netto ujęta w rzis	-1 539	19	-8 051	-9 571
Wykorzystanie - spisane	-882	0	-2 871	-3 753
Wartość odpisów aktualizujących/rezerw na koniec okresu - 30.06.2007	44 577	19	46 697	91 293

Utworzone i rozwiązywane odpisy aktualizujące wynikają z normalnej działalności prowadzonej przez Grupę. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek oraz należności wycenianych według zamortyzowanego kosztu oraz odwrócenie odpisów aktualizujących z tego tytułu włączone są do pozycji „Wynik z tytułu odpisów aktualizujących utratę wartości aktywów finansowych”. Zasady tworzenia odpisów aktualizujących wartość inwestycji przedstawione zostały w streszczeniu najważniejszych zasad rachunkowości (punkt 6 niniejszego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego).

Na dzień 30 czerwca 2008 r. i 31 grudnia 2007 r. przeprowadzono analizę przesłanek utraty wartości "starego portfela". Wartość odzyskiwalna została ustalona w oparciu o metodę dyskontowania oczekiwanych strumieni pieniężnych w kolejnych okresach oszacowanych w oparciu o historyczne odzyski z tego portfela oraz bieżące efekty windykacji.

9. Zyski i straty netto dotyczące aktywów finansowych i zobowiązań finansowych

Zyski i straty netto rozpoznane w rachunku zysków i strat

	01.01.2008- 30.06.2008 niebadane	01.01.2007- 30.06.2007 niebadane
Lokaty, kredyty i pożyczki		
Przychody odsetkowe z tytułu kredytów i pożyczek	54 507	12 675
Przychody odsetkowe z tytułu lokat	20 966	3 631
Przychody prowizyjne z tytułu kredytów i pożyczek	775	1 672
Wynik z pozycji wymiany	3 901	11 238
Rozwiązanie odpisów aktualizujących wartość kredytów i pożyczek	18 905	15 409
Utworzenie odpisów aktualizujących wartość kredytów i pożyczek	-20 837	-5 838
Razem zysk netto dotyczący lokat, kredytów i pożyczek	78 217	38 787
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży		
Przychody odsetkowe od aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	5 918	2 257
Wynik na sprzedaży pozostałych instrumentów finansowych	-77	2 683
Razem zysk netto dotyczący aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	5 841	4 940
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy		
Przychody odsetkowe z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	11 295	0
Wynik na wycenie pochodnych instrumentów finansowych	-1 435	457
Wynik z pozycji wymiany	44 339	4 539
Razem zysk netto dotyczący aktywów finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	54 199	4 996
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu		
Koszty odsetkowe od zobowiązań finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu	-65 037	-6 531
Koszty prowizji od zobowiązań finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu	151	0
Wynik z pozycji wymiany - depozyty	331	
Razem strata netto dotycząca zobowiązań finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu	-64 555	-6 531
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy		
Przychody odsetkowe z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	1 535	52
Wynik na wycenie pochodnych instrumentów finansowych	-868	0
Wynik z pozycji wymiany	1 430	
Wynik na aktywach finansowych i zobowiązaniach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy - depozyty klientów	2 271	0
Razem zysk netto dotyczący zobowiązań finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	4 368	52
Zysk netto dotyczący aktywów finansowych	138 257	48 723
Strata netto dotycząca zobowiązań finansowych	-60 187	-6 479

Zyski i straty netto rozpoznane w kapitale własnym

	01.01.2008- 30.06.2008 niebadane	01.01.2007- 30.06.2007 niebadane
Wynik netto na wycenie aktywów dostępnych do sprzedaży	(1 304)	258
Razem, w tym rozpoznany w:	(1 304)	258
Kapitał z aktualizacji wyceny	(1 304)	258

10. Podatek dochodowy

Podstawowe składniki obciążenia podatkowego	01.01.2008- 30.06.2008 niebadane	01.01.2007- 30.06.2007 niebadane
Skonsolidowany rachunek zysków i strat		
Bieżący podatek dochodowy	9 492	8 971
Bieżące obciążenie podatkowe	9 492	9 014
Korekty dotyczące bieżącego podatku z lat ubiegłych	0	-43
Odroczony podatek dochodowy	8 914	4 364
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	8 914	4 364
Obciążenie podatkowe wykazane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat	18 406	13 335
Skonsolidowany kapitał własny		
Odroczony podatek dochodowy	-248	0
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych, w tym:	-248	0
związany z instrumentami finansowymi dostępnymi do sprzedaży	-248	
Obciążenie podatkowe wykazane w skonsolidowanym kapitale własnym	-248	0
Razem podstawowe składniki obciążenia podatkowego w rachunku zysków i strat i kapitale własnym	18 158	13 335

	Stan na dzień 01.01.2008 badane	Zmiany w okresie Odniesione na wynik finansowy	Odniesione na kapitał	Stan na dzień 30.06.2008 niebadane
Rezerwa na podatek odroczony				
Przychody do otrzymania dotyczące kredytów i lokat	2 992	2 553	0	5 545
Nadwyżka amortyzacji podatkowej	589	92	0	681
Pozostałe, w tym:	25 125	15 120	0	40 245
Podatek odroczony od znaku towarowego OF	9 614	0	0	9 614
Wycena starego portfela	6 872	-987	0	5 885
Różnice kursowe	2 650	12 245	0	14 895
Szacowane należności z tytułu pośrednictwa	5 088	1 344	0	6 432
Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy	0	2 306	0	2 306
Inne	901	212	0	1 113
Rezerwa na podatek odroczony	28 706	17 765	0	46 471
Aktywo z tytułu podatku odroczonego				
Odsetki od depozytów, emisji własnych papierów, instrumentów pochodnych i odsetki od obligacji (zw. z poz.BFG do rozlicz. przy ich wykupie)	2 515	10 585	0	13 100
Rezerwy na przewidywane koszty i zobowiązania	4 640	-195	0	4 445
Rezerwy na utratę wartości	31	31	0	62
Odpisy na należności kredytowe	3 504	608	0	4 112
Strata podatkowa z lat ubiegłych	12	-11	0	1
Wycena papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	0	0	248	248
Pozostałe	2 833	-2 167	0	666
Aktywa brutto z tytułu podatku odroczonego	13 535	8 851	248	22 634
Obciążenie / uznanie z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujęte w RZiS	x	8 914	x	x
Obciążenie / uznanie z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujęte w kapitale własnym	x	x	-248	x

	Stan na dzień	Zmiany w okresie		Stan na dzień
	01.01.2007 badane	Odniesione na wynik finansowy	Odniesione na kapitał	30.06.2007 niebadane
Rezerwa na podatek odroczony				
Przychody do otrzymania dotyczące kredytów i lokat	1 642	-156	0	1 486
Koszty prowizji zapłaconych z góry	0	240	0	240
Nadwyżka amortyzacji podatkowej	234	9	0	243
Pozostałe, w tym:	14 495	3 466	0	17 961
Znak towarowy Open Finance	9 614	0	0	9 614
Rezerwa na podatek odroczony	16 371	3 559	0	19 930
Aktywo z tytułu podatku odroczonego				
Odsetki od depozytów	137	33	0	170
Rezerwy na przewidywane koszty i zobowiązania	8 614	-3 417	0	5 197
Rezerwy na utratę wartości	0	554	0	554
Strata podatkowa z lat ubiegłych	0	797	0	797
Pozostałe	743	1 228	0	1 971
Aktywa brutto z tytułu podatku odroczonego	9 494	-805	0	8 689
Obciążenie z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujęte w RZiS	x	4 364	x	x

	30.06.2007 niebadane	31.12.2007 badane
Kwota ujemnych różnic przejściowych, nierozliczonych strat podatkowych, niewykorzystanych ulg podatkowych, w związku z którymi nie ujęto w bilansie składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego	4 139	2 048

Data wygaśnięcia powyższych różnic przejściowych to 2012 r.

Efektywna stawka podatkowa	01.01.2008- 30.06.2008 niebadane	01.01.2007- 30.06.2007 niebadane
Zysk przed opodatkowaniem	98 784	69 464
Podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat	18 406	13 335
Efektywna stawka podatkowa	19%	19%
Podatek dochodowy według obowiązującej stawki 19%	18 769	13 198
Wpływ różnic trwałych na obciążenie podatkowe, w tym:	-363	137
- rezerwy na należności	0	-1 093
- składka PFRON	-21	-32
- rozliczenie straty podatkowej	0	1 022
- reprezentacja i reklama	-14	-42
- odpisy na należności kredytowe - różnice trwałe	0	282
- uprawdopodobnione różnice podatkowe - odpisy na należności kredytowe	-328	0
Razem podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat	18 406	13 335

Przepisy dotyczące podatku podlegają częstym zmianom, wskutek czego niejednokrotnie brak jest odniesienia do utrwalonych regulacji bądź precedensów prawnych. Obowiązujące przepisy zawierają również niejasności, które powodują różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych. Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli organów podatkowych. Ustalane w toku kontroli dodatkowe kwoty zobowiązań muszą zostać wypłacone wraz z odsetkami. Rozliczenia podatkowe mogą zostać poddane kontroli w okresie 5-ciu lat, w efekcie których kwoty wykazane w sprawozdaniu mogą ulec zmianie w późniejszym terminie, po ostatecznym rozliczeniu przez organa podatkowe.

11. Zysk na jedną akcję (PLN na akcję)

Zysk na jedną akcję	01.01.2008- 30.06.2008 niebadane	01.01.2007- 30.06.2007 niebadane
Zysk przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej (w tys. PLN)	78 125	56 129
Średnia ważona liczba akcji zwykłych w okresie (w tysiącach sztuk)	215 178	200 673
Zysk przypadający na jedną akcję (w PLN na akcję)	0,36	0,28
Rozwodniony zysk przypadający na jedną akcję	01.01.2008- 30.06.2008 niebadane	01.01.2007- 30.06.2007 niebadane
Zysk przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej (w tys. PLN)	78 125	56 129
Średnia ważona liczba akcji zwykłych do wyliczenia zysku rozwodnionego (w tysiącach sztuk)	215 178	200 673
Rozwodniony zysk przypadający na jedną akcję (w PLN na akcję)	0,36	0,28

12. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS

Ustawa z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych z późniejszymi zmianami stanowi, że Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych tworzą pracodawcy zatrudniający powyżej 20 pracowników na pełne etaty. Spółki Grupy tworzą taki fundusz i dokonują okresowych odpisów w wysokości odpisu podstawowego. Celem Funduszu jest subsydiowanie działalności socjalnej Spółek Grupy, pożyczek udzielonych jej pracownikom oraz pozostałych kosztów socjalnych.

Grupa skompensowała aktywa Funduszu ze swoimi zobowiązaniami wobec Funduszu ponieważ aktywa te nie stanowią aktywów Grupy. W związku z powyższym, saldo rozrachunków z Funduszem wynosi 0.

Fundusz Socjalny	30.06.2008 niebadane	31.12.2007 badane
Pożyczki udzielone pracownikom	7	35
Środki pieniężne	307	117
Zobowiązania z tytułu Funduszu	314	152
Odpis na Fundusz w okresie obrotowym	249	454

13. Kasa, środki w Banku Centralnym

Kasa, środki w Banku Centralnym	30.06.2008 niebadane	31.12.2007 badane
Gotówka	0	7
Rachunek bieżący w Banku Centralnym	111 633	25 965
Razem	111 633	25 972

Operacje z Bankiem Centralnym na dzień 30 czerwca 2008 r. i 31 grudnia 2007 r. obejmowały środki na rachunku w Narodowym Banku Polskim, stanowiące rezerwę obowiązkową z tytułu depozytów klientów. Rezerwa obowiązkowa jest określona za pomocą procentowego wskaźnika sumy środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach klientów i utrzymywana jako minimalne saldo rachunku bieżącego w NBP na podstawie średniej arytmetycznej naliczanych stanów dziennych za dany miesiąc.

Jednostka dominująca utrzymywała w okresie od 1 stycznia 2008 r. do 30 czerwca 2008 r. w NBP na rachunku bieżącym Banku średnie saldo o wartości 40.934 tys. zł. Oprocentowanie środków na rachunku rezerwy obowiązkowej na dzień 30 czerwca 2008 r. wyniosło 5,63%.

Jednostka dominująca utrzymywała w okresie od 1 stycznia 2007 r. do 30 czerwca 2007 r. w NBP na rachunku bieżącym średnie saldo o wartości 6.090 tys. zł. Oprocentowanie środków na rachunku rezerwy obowiązkowej na dzień 31 grudnia 2007 r. wyniosło 4,75%.

14. Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom

Należności od banków	30.06.2008 niebadane	31.12.2007 badane
Rachunki bieżące	7 095	3 240
Lokaty w innych bankach	609 476	626 464
Środki pieniężne w drodze	0	462
Należności z tytułu dostaw i usług	30 037	26 904
Razem	646 608	657 070
	30.06.2008 niebadane	31.12.2007 badane
Wartość należności od banków oprocentowanych stopą zmienną wynosi:	11 756	0
Wartość należności od banków oprocentowanych stopą stałą wynosi:	604 815	624 782
Należności nieoprocentowane *	30 037	32 288

* - należności nieoprocentowane obejmują głównie należności dotyczące pośrednictwa finansowego.

Struktura należności od banków wg zapadalności według okresu od dnia bilansowego do terminu spłaty	30.06.2008 niebadane	31.12.2007 badane
Rachunki bieżące i depozyty ON	9 463	14 054
Należności terminowe o okresie spłaty:	607 108	628 094
do 1 miesiąca	455 684	228 094
od 1 miesiąca do 3 miesięcy	151 424	400 000
Środki pieniężne w drodze	0	462
Pozostałe	30 037	14 460
Razem	646 608	657 070

W okresie od dnia 1 stycznia 2008 r. do dnia 30 czerwca 2008 r. oraz w porównywalnym okresie 2007 r. nie było zmiany stanu odpisów z tytułu utraty wartości należności od banków, a wartość odpisów aktualizujących na dzień 30 czerwca 2008 r. i 31 grudnia 2007 r. wynosiła zero.

15. Pochodne instrumenty finansowe

Pochodne instrumenty finansowe na dzień 30 czerwca 2008 r. (niebadane)	do 1 m-ca	od 1 do 3 m-cy	od 3 m-cy do 1 roku	1 - 5 lat	pow. 5 lat	Razem	Wartość godziwa (ujemna)	Wartość godziwa (dodatnia)
Transakcje walutowe								
- rynek pozagiełdowy								
Swap walutowy	0	721 657	0	0	0	721 657	1 257	8 828
Zakup walut	0	721 657	0	0	0	721 657	1 257	8 828
CIRS	0	0	0	862 959	0	862 959	272	23 443
Zakup walut				862 959		862 959	272	23 443
Opcje/ Forward	0	30 992	0	1 152	0	32 144	138	604
Zakup		30 992		576		31 568	138	593
Sprzedaż				576		576	0	11
Transakcje stopy procentowej								
Swap na stopę procentową (IRS)	0	0	0	623 000	0	623 000	3 011	1 117
Zakup				623 000		623 000	3 011	1 117
Razem instrumenty pochodne	0	752 649	0	1 487 111	0	2 239 760	4 678	33 992

Pochodne instrumenty finansowe na dzień 31 grudnia 2007 r. (badane)	do 1 m-ca	od 1 do 3 m-cy	od 3 m-cy do 1 roku	1 - 5 lat	pow. 5 lat	Razem	Wartość godziwa (ujemna)	Wartość godziwa (dodatnia)
Transakcje walutowe								
- rynek pozagiełdowy								
Swap walutowy	4 298	28 429	0	2 508	0	35 235	7	172
Zakup walut	4 298	28 429	0	2 508	0	35 235	7	172
CIRS	0	0	0	702 455	0	702 455	321	16 874
Zakup walut	0	0	0	702 455	0	702 455	321	16 874
Opcje/Forward	0	102 622	0	14 410	0	102 622	398	877
Zakup	0	102 622	0	7 205	0	95 417	398	479
Sprzedaż	0	0	0	7 205	0	7 205	0	398
Transakcje stopy procentowej								
Swap na stopę procentową (IRS)	0	0	0	167 000	0	167 000	471	80
Zakup	0	0	0	167 000	0	167 000	471	80
Razem instrumenty pochodne	4 298	131 051	0	886 373	0	1 007 312	1 197	18 003

* Transakcje typu CIRS podlegają kwartalnym rozliczeniom; w powyższym zestawieniu przedstawiona została wartość nominalna otwartych pozycji zgodnie z terminem wynikającym z ostatniego terminu rozliczenia transakcji.

W ramach swojej działalności Grupa dokonuje operacji instrumentami pochodnymi – CIRS, IRS, FX swap i forward. Transakcje te są wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Podstawowymi rodzajami ryzyka związanymi z pochodnymi instrumentami finansowymi są ryzyko kredytowe i ryzyko rynkowe.

Ryzyko kredytowe związane z kontraktami pochodnymi stanowi potencjalny koszt zawarcia nowego kontraktu na warunkach pierwotnych w przypadku, gdy druga strona uczestniczącą w pierwotnym kontrakcie nie spełni swojego obowiązku. Grupa dokonuje oceny uczestników kontraktów wykorzystując takie same metody, jak przy decyzjach kredytowych. Grupa zawiera transakcje dotyczące instrumentów pochodnych z bankami krajowymi. Transakcje zawierane są w ramach limitów kredytowych przyznanych poszczególnym instytucjom, Grupa ustala, na podstawie oceny sytuacji finansowej banków, limity maksymalnego zaangażowania dla banków oraz w ramach tych limitów zaangażowanie w poszczególne rodzaje transakcji.

Powyższe tabele prezentują wartość godziwą instrumentów pochodnych. Nominalne kwoty instrumentów finansowych są ujmowane w pozycjach pozabilansowych. Nominalne kwoty pewnych typów instrumentów pochodnych stanowią podstawę do porównań z instrumentami ujętymi w bilansie, lecz niekoniecznie wskazują, jakie będą kwoty przyszłych przepływów środków pieniężnych lub jaka jest bieżąca wartość godziwa tych instrumentów, w związku z czym nie określa stopnia narażenia Grupy na ryzyko kredytowe lub cenowe.

Na dzień 30 czerwca 2008 r. i 31 grudnia 2007 r. Grupa posiadała instrument pochodny tj. produkt – lokatę inwestycyjną złożoną z lokaty o stałym oprocentowaniu i opcji koszykowej na indeksy giełdowe. Na dzień bilansowy opcja została wyceniona do wartości godziwej, lokata została wyceniona wg zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej, w sprawozdaniu finansowym oba instrumenty finansowe zostały zaprezentowane oddzielnie.

16. Kredyty i pożyczki udzielone klientom wg struktury rodzajowej

Kredyty i pożyczki udzielone klientom	30.06.2008 niebadane	31.12.2007 badane
Kredyty i pożyczki	2 147 038	1 247 109
Skupione wierzytelności	9 879	10 177
Należności z tytułu kart płatniczych	1 044	3
Zrealizowane gwarancje i poręczenia	476	476
Razem	2 158 437	1 257 765
Odpisy aktualizujące wartość należności (-)	-82 435	-81 866
Razem netto	2 076 002	1 175 899

Stan na dzień 30 czerwca 2008 roku	Wartość brutto bez utraty wartości	Wartość brutto z utratą wartości	Odpisy na kredyty i pożyczki bez utraty wartości IBNR	Odpisy aktualizujące utworzone na kredyty i pożyczki z utratą wartości	Razem wartość netto
dane niebadane					
- kredyty korporacyjne	173 237	42 123	-1 147	-42 123	172 090
- kredyty mieszkaniowe	1 539 734	728	-13 241	-192	1 527 029
- kredyty konsumpcyjne	342 750	59 865	-3 340	-22 392	376 883
Razem	2 055 721	102 716	-17 728	-64 707	2 076 002

Stan na dzień 31 grudnia 2007 roku	Wartość brutto bez utraty wartości	Wartość brutto z utratą wartości	Odpisy na kredyty i pożyczki bez utraty wartości IBNR	Odpisy aktualizujące utworzone na kredyty i pożyczki z utratą wartości	Razem wartość netto
dane badane					
- kredyty korporacyjne	91 590	41 943	-84	-41 943	91 506
- kredyty mieszkaniowe	904 223	389	-9 028	-79	895 505
- kredyty konsumpcyjne	149 983	69 637	-1 177	-29 555	188 888
Razem	1 145 796	111 969	-10 289	-71 577	1 175 899

Grupa utworzyła odpisy aktualizujące na kredyty i pożyczki w ciężar rachunku zysków i strat, a wynik z tytułu tych odpisów został zaprezentowany w pozycji „Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości kredytów, pożyczek, należności leasingowych”.

Kredyty i pożyczki udzielone klientom wg terminów zapadalności	30.06.2008	31.12.2007
	Wartość bilansowa	Wartość bilansowa
	dane niebadane	dane badane
Kredyty i pożyczki udzielone:		
- podmiotom finansowym innym niż banki	26 313	25 939
do 1 miesiąca	32	6
od 1 do 3 miesięcy	0	2 313
od 3 miesięcy do roku	13 035	0
od 1 roku do 5 lat	13 246	23 620
- podmiotom niefinansowym	226 055	76 081
do 1 miesiąca	14 003	16 216
od 1 do 3 miesięcy	86	40
od 3 miesięcy do roku	3 478	382
od 1 roku do 5 lat	26 924	2 428
powyżej 5 lat	181 564	57 015
- ludności	1 823 634	1 073 879
do 1 miesiąca	91 707	94 663
od 1 do 3 miesięcy	2 436	1 047
od 3 miesięcy do roku	30 274	1 908
od 1 roku do 5 lat	215 857	134 272
powyżej 5 lat	1 483 360	841 989
Razem	2 076 002	1 175 899
Kredyty i pożyczki o stałej stopie oprocentowania	30.06.2008 niebadane	31.12.2007 badane
Wartość w tys. zł	26 313	25 939
% całego portfela kredytów i pożyczek	1,27%	2,00%

W 2008 r. bankowość detaliczna wykazała bardzo wysoką dynamikę sprzedaży. Blisko dwukrotnie zwiększyło się saldo kredytów udzielonych klientom, głównie w wyniku sprzedaży kredytów hipotecznych. Dynamiczna sprzedaż była podstawowym czynnikiem zwiększenia przychodów odsetkowych.

17. Inwestycyjne aktywa finansowe

Instrumenty finansowe	30.06.2008 niebadane	31.12.2007 badane
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	463 477	52 952
- emitowane przez banki centralne	399 800	49 979
- emitowane przez pozostałe banki	18	18
- emitowane przez inne podmioty finansowe	1 000	1 000
- emitowane przez podmioty niefinansowe	59	57
- emitowane przez Skarb Państwa	62 600	1 898
- emitowane przez budżety terenowe		
Razem instrumenty finansowe	463 477	52 952
Wycena do wartości godziwej	-1 451	-42
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży		
- emitowane przez inne podmioty finansowe	-87	-35
- emitowane przez Skarb Państwa	-1 251	0
Utrata wartości	-113	-7
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży		
- emitowane przez inne podmioty finansowe	-106	0
- emitowane przez podmioty niefinansowe	-7	-7
Razem instrumenty finansowe netto	462 026	52 910

Zmiany stanu instrumentów finansowych	01.01.2008- 30.06.2008 niebadane	01.01.2007- 30.06.2007 niebadane
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży		
Stan netto na początek okresu	52 910	37 073
Różnice kursowe	0	0
Zwiększenia	4 809 938	36 985
Zmniejszenia (sprzedaż i wykup)	-4 399 413	-76 029
Zrealizowane straty	-106	2 717
Zmiany wartości godziwej	-1 303	-104
Stan netto na koniec okresu	462 026	642

Inwestycyjne papiery wartościowe zaklasyfikowane do portfela aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży są wyceniane do wartości godziwej. Udziały i akcje spółek nie notowanych na giełdzie, które na dzień bilansowy stanowią 0,01% portfela papierów wartościowych Grupy zostały wycenione do wartości godziwej.

Odписы z tytułu rozpoznanej utraty wartości zostały rozpoznane w rachunku zysków i strat w pozycji „wynik na pozostałych instrumentach finansowych”.

18. Klasyfikacja instrumentów finansowych

Poniżej przedstawione jest maksymalne narażenie na ryzyko kredytowe na dzień 30 czerwca 2008 r. oraz na dzień 31 grudnia 2007 r. bez uwzględnienia posiadanego zabezpieczenia ani innych elementów powodujących poprawę warunków kredytowania (w tys. PLN):

Maksymalne narażenie na ryzyko kredytowe	30.06.2008 niebadane	31.12.2007 badane
Aktywa finansowe:		
Kasa i środki w Banku Centralnym (z wyjątkiem gotówki)	111 633	25 972
Należności od banków	646 608	657 070
Pochodne instrumenty finansowe	33 992	18 003
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	2 076 002	1 175 899
Instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży	462 026	52 910
Inne aktywa	20 530	25 249
Całkowite narażenie na ryzyko kredytowe	3 350 791	1 955 103
Zobowiązania gwarancyjne	380	386
Zobowiązania warunkowe	241 610	142 846
Razem zobowiązania pozabilansowe	241 990	143 232
Całkowite narażenie na ryzyko kredytowe	3 592 781	2 098 335

Informacje o jakości kredytowej aktywów finansowych na dzień 30 czerwca 2008 r., które nie są ani zaległe, ani w przypadku, których nie nastąpiła utrata wartości obrazuje poniższa tabela:

dane niebadane	Niezaległe	Zaległe, bez utraty wartości			Zaległe z utratą wartości	Odsetki	Odpisy (w tym IBNR)/wycena do wartości godziwej	Razem
		Wysoka jakość	Standardowa Jakość	Niższa jakość				
Należności od banków	646 281	0	91	0	0	236	0	646 608
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	1 978 863	33 218	7 974	1 436	102 716	34 230	-82 435	2 076 002
Kredyty korporacyjne	171 228	270	0	0	42 123	1 739	-43 270	172 090
Kredyty mieszkaniowe	1 475 826	27 353	7 974	1 436	728	27 145	-13 433	1 527 029
Kredyty konsumpcyjne	331 809	5 595	0	0	59 865	5 346	-25 732	376 883
Instrumenty finansowe	463 418	0	0	59	0	0	-1 451	462 026
Dostępne do sprzedaży	463 418	0	0	59	0	0	-1 451	462 026
- emitowane przez banki centralne	399 800	0	0	0	0	0	0	399 800
- emitowane przez pozostałe banki	18	0	0	0	0	0	0	18
- emitowane przez inne podmioty finansowe	1 000	0	0	0	0	0	-193	807
- emitowane przez podmioty niefinansowe	0	0	0	59	0	0	-7	52
- emitowane przez Skarb Państwa	62 600	0	0	0	0	0	-1 251	61 349
Razem	3 088 562	33 218	8 065	1 495	102 716	34 466	-83 886	3 184 636

Informacje o jakości kredytowej aktywów finansowych na dzień 31 grudnia 2007 r., które nie są ani zaległe, ani w przypadku, których nie nastąpiła utrata wartości obrazuje poniższa tabela:

dane badane	Niezaległe	Zaległe, bez utraty wartości			Zaległe z utratą wartości	Odsetki	Odpisy (w tym IBNR)	Razem
		Wysoka jakość	Standardowa Jakość	Niższa jakość				
Należności od banków	653 013	0	0	0	0	4 057		657 070
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	1 118 005	10 629	0	0	111 969	17 162	-81 866	1 175 899
Kredyty korporacyjne	90 383	474	0	0	41 943	733	-48 948	84 585
Kredyty mieszkaniowe	878 064	10 155	0	0	389	16 004	-9 107	895 505
Kredyty konsumpcyjne	149 558	0	0	0	69 637	425	-23 811	195 809
Instrumenty finansowe	52 860	0	0	57	0	0	-7	52 910
Dostępne do sprzedaży	52 860	0	0	57	0	0	-7	52 910
- emitowane przez banki centralne	49 979	0	0	0	0	0	0	49 979
- emitowane przez pozostałe banki	18	0	0	0	0	0	0	18
- emitowane przez inne podmioty finansowe	965	0	0	0	0	0	0	965
- emitowane przez podmioty niefinansowe	0	0	0	57	0	0	-7	50
- emitowane przez Skarb Państwa	1 898	0	0	0	0	0	0	1 898
Razem	1 823 878	10 629	0	57	111 969	21 219	-81 873	1 885 879

Do grupy kredytów niezależnych Bank sklasyfikował należności z nowego portfela, które w okresie bilansowym były spłacane regularnie. W wyniku analizy ryzyk występujących w zakresie tego portfela na obecnym etapie nie stwierdzono przesłanek utraty wartości. Natomiast, kredyty zaległe bez utraty wartości o wysokiej jakości, to kredyty na które na dzień bilansowy nie były utworzone rezerwy na utratę wartości. Na dzień 30 czerwca 2008 r. oraz 31 grudnia 2007 r. kredyty zaległe bez utraty wartości o wysokiej jakości obejmują kredyty przeterminowane do 30 dni, kredyty zaległe bez utraty wartości o standardowej jakości obejmują kredyty przedterminowe od 31 do 60 dni, natomiast kredyty zaległe bez utraty wartości o niskiej jakości obejmują kredyty przeterminowane od 61 do 90 dni.

Dla tych obu portfeli, Bank uwzględnia ryzyko wystąpienia strat, które jeszcze nie zostały zaraportowane i tworzy odpisy IBNR wg oszacowanych wskaźników.

Do portfela kredytów zaległych z utratą wartości sklasyfikowano należności ze „starego portfela”, wszystkie portfele skupionych wierzytelności oraz kredyty z nowego portfela przedterminowe powyżej 90 dni.

Instrumenty finansowe o niskiej jakości na 30 czerwca 2008 r. i 31 grudnia 2007 r. dotyczą akcji i udziałów w innych podmiotach finansowych. Ze względu na fakt, iż nie są one notowane na rynkach regularnych zostały zaklasyfikowane jako aktywa niższej jakości.

Na dzień 30 czerwca 2008 r.:

- w grupie kredytów niezależnych zostały ujawnione kredyty łącznej wartości 1.978.861 tys. zł z odpowiadającą im kwotą odsetek 34.030 tys. zł oraz odpisów w wysokości 17.282 tys. zł,
- w grupie kredytów o wysokiej jakości ujawnione zostały kredyty o łącznej wartości 33.218 tys. zł z odpowiadającą im kwotą odsetek 105 tys. zł oraz odpisów w wysokości 322 tys. zł,
- w grupie kredytów o standardowej jakości ujawnione zostały kredyty o łącznej wartości 7.974 tys. zł z odpowiadającą im kwotą odsetek 42 tys. zł oraz odpisów w wysokości 68 tys. zł,
- w grupie kredytów o niższej jakości ujawnione zostały kredyty o łącznej wartości 1.436 tys. zł z odpowiadającą im kwotą odsetek 19 tys. zł oraz odpisów w wysokości 56 tys. zł,
- w grupie kredytów zaległych ujawnione zostały kredyty o łącznej wartości 102.716 tys. zł z odpowiadającą im kwotą odsetek 34 tys. zł oraz odpisów w wysokości 64.707 tys. zł.

Kredyty z nowego portfela na łączną kwotę 728 tys. zł, dla których Grupa rozpoznała utratę wartości, zabezpieczone są hipotekami ustanowionymi na nieruchomościach o wartości godziwej 1.070 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2007 r.:

- w grupie kredytów niezależnych zostały ujawnione kredyty łącznej wartości 1.118.005 tys. zł z odpowiadającą im kwotą odsetek 17.089 tys. zł oraz odpisów w wysokości 10.977 tys. zł,
- w grupie kredytów o wysokiej jakości ujawnione zostały kredyty o łącznej wartości 10.629 tys. zł z odpowiadającą im kwotą odsetek 60 tys. zł oraz odpisów w wysokości 153 tys. zł,
- w grupie kredytów zaległych ujawnione zostały kredyty o łącznej wartości 111.969 tys. zł z odpowiadającą im kwotą odsetek 13 tys. zł oraz odpisów w wysokości 70.736 tys. zł.

Uzyskane zabezpieczenia i inne elementy powodujące poprawę warunków kredytowania:

- hipoteka wpisana w księdze wieczystej prowadzonej dla nieruchomości na pierwszym miejscu; możliwe także dalsze miejsce w KW (jeśli poprzednie wpisy w KW dotyczą jednego kredytu);
- jeśli kredyt udzielony jest w PLN – hipoteka zwykła na 100% kwoty kredytu, zabezpieczająca spłatę kapitału oraz hipoteka kaucyjna w PLN do kwoty stanowiącej 70% kapitału Kredytu zabezpieczająca spłatę odsetek, opłat, prowizji i innych należności mogących powstać w wykonaniu Umowy Kredytu;
- jeśli kredyt jest denominowany do waluty obcej – hipoteka kaucyjna w PLN do kwoty stanowiącej 170% kwoty przyznanego Kredytu zabezpieczająca spłatę kapitału odsetek, opłat prowizji i innych należności mogących powstać w wykonaniu Umowy Kredytu,
- cesja praw z polisy ubezpieczenia nieruchomości od ognia i innych zdarzeń losowych;
- oświadczenie Kredytobiorcy (i/lub Poręczyciela) o poddaniu się egzekucji do kwoty stanowiącej 200% udzielonego kredytu brutto wraz z datą do której Bank będzie mógł wystąpić w oparciu o oświadczenie o poddaniu się egzekucji o nadanie tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności, która to data nie może być wcześniejsza niż 3 lata licząc od ostatniego dnia kalendarzowego miesiąca kredytowania.
- oświadczenie Właściciela nieruchomości o poddaniu się egzekucji do kwoty hipoteki/hipotek ustanowionej/ych na nieruchomości/ach będącej/ych ich własnością, wraz z datą do której Bank będzie mógł wystąpić w oparciu o oświadczenie o poddaniu się egzekucji o nadanie tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności, która to data nie może być wcześniejsza niż 3 lata licząc od ostatniego dnia kalendarzowego miesiąca kredytowania.
- weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową dla Banku;
- w przypadku budowy domu/lokalu – cesja wierzytelności z umowy o budowę domu/lokalu z Deweloperem/Spółdzielnią Mieszkaniową.
- przelew środków pieniężnych należących do Kredytobiorcy na rachunek Banku-na podstawie art. 102 Prawa Bankowego (depozyty i lokaty bankowe),
- zastaw rejestrowy, wraz z blokadą na prawach wynikających z papierów wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa i NBP (bony i obligacje skarbowe),
- cesja na jednostkach uczestnictwa w zaakceptowanym przez Bank Towarzystwie Funduszy Inwestycyjnych,
- cesja polisy ubezpieczeniowej w zaakceptowanym przez Bank Towarzystwie Ubezpieczeń na Życie,
- zastaw finansowy, zastaw rejestrowy, cesja, kaucja lub blokada na innych produktach inwestycyjnych zatwierdzanych indywidualnie przy podejmowaniu decyzji kredytowej.

Na dzień 30 czerwca 2008 r. oraz na dzień 31 grudnia 2007 r. Grupa nie była w posiadaniu aktywów stanowiących zabezpieczenie kredytów.

Renegocjowane aktywa finansowe w podziale na klasy	30.06.2008	31.12.2007
	niebadane	badane
Aktywa finansowe:		
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	475	539
Kredyty korporacyjne	453	486
Kredyty konsumpcyjne	22	53
Razem renegocjowane aktywa finansowe	475	539

Zasady i tryb postępowania Banku w zakresie restrukturyzacji należności wynikających z umów kredytowych są regulowane wewnętrznymi instrukcjami, przed zawarciem umowy ugody szczegółowej analizie poddawane akta kredytowe zgromadzone w trakcie trwania umowy kredytowej, w celu ustalenia najefektywniejszej formy odzyskania należności.

Analiza taka zawiera m.in.:

- 1) charakterystykę dłużnika w ujęciu historycznym i bieżącym,
- 2) charakterystykę należności, z uwzględnieniem zmian warunków umów,
- 3) termin przedawnienia roszczeń Banku w stosunku do dłużnika głównego i dłużników solidarnych,
- 4) rodzaj i zakres przyjętych zabezpieczeń z uwzględnieniem:
 - przy hipotecie i zastawie - kolejności wpisów,
 - przy zabezpieczeniach osobistych - kondycji finansowej i zobowiązań, dłużnika solidarnego wobec innych wierzycieli,
 - przy zabezpieczeniach rzeczowych - szacunkową wartość przedmiotów zabezpieczenia, realną ocenę możliwości ich zbycia, stan obciążenia na rzecz innych wierzycieli, ocenę realnej możliwości zaspokojenia Banku z przyjętych zabezpieczeń,
- 5) informacje na temat składników majątkowych dłużników, z których możliwe jest zaspokojenie Banku,
- 6) opis sytuacji ekonomiczno - finansowej dłużnika,
- 7) zadłużenie dłużnika wobec innych wierzycieli, w tym uprzywilejowanych i zabezpieczonych majątkiem dłużnika,
- 8) stopień zaawansowania i skuteczność dotychczasowych działań windykacyjnych Banku,
- 9) ewentualne wzmocnienie dotychczasowego zabezpieczenia wierzytelności Banku,

Restrukturyzacja należności może zostać zrealizowana w formie:

- umowy ugody cywilnoprawnej,
- układu,
- przejęcia długu,
- objęcia akcji lub udziałów dłużnika za zwolnienie z długu (konwersja),
- zamiany wierzytelności na składniki majątku dłużnika,
- sprzedaży wierzytelności,
- dofinansowania programu naprawczego dłużnika,

Po przeanalizowaniu sytuacji prawnej i finansowej dłużników, możliwości zaspokojenia się Banku z przyjętych zabezpieczeń, przewidywanych kosztów egzekucji i jej skuteczności oraz możliwości naprawy sytuacji finansowej dłużnika, podejmowana jest decyzja o formie restrukturyzacji należności, tak, aby była ona jak najbardziej efektywna dla banku i możliwa do wykonania dla dłużnika. W przypadku, gdy analiza zabezpieczeń wykazała znaczne zmniejszenie ich wartości lub przewidywane są trudności z ewentualnym zbyciem środków trwałych, restrukturyzacja jest przeprowadzana pod warunkiem ustanowienia dodatkowego zabezpieczenia kredytu.

Kwotę wszelkich strat z tytułu utraty wartości dla każdej kategorii aktywów finansowych w okresie od 1 stycznia 2008 r. do 30 czerwca 2008 r. prezentuje poniższa tabela:

01.01.2008 - 30.06.2008	Kredyty i pożyczki udzielone klientom			Suma
dane niebadane	korporacyjne	mieszkaniowe	konsumpcyjne	
Wartość odpisów aktualizujących/rezerw na początek okresu - 01.01.2008	42 027	9 107	30 732	81 866
Utworzenie	2 369	13 385	5 083	20 837
Rozwiązanie	-1 126	-9 055	-8 724	-18 905
Zmiana stanu rezerw netto ujęta w rzis	1 243	4 330	-3 641	1 932
Wykorzystanie - spisane	0	-4	-1 359	-1 363
Wartość odpisów aktualizujących/rezerw na koniec okresu - 30.06.2008	43 270	13 433	25 732	82 435

01.01.2007 - 30.06.2007	Kredyty i pożyczki udzielone klientom			Suma
dane niebadane	korporacyjne	mieszkaniowe	konsumpcyjne	
Wartość odpisów aktualizujących/rezerw na początek okresu - 01.01.2007	46 998	0	57 619	104 617
Utworzenie	1 798	25	4 015	5 838
Rozwiązanie	-3 337	-6	-12 066	-15 409
Zmiana stanu rezerw netto ujęta w rzis	-1 539	19	-8 051	-9 571
Wykorzystanie - spisane	-882	0	-2 871	-3 753
Wartość odpisów aktualizujących/rezerw na koniec okresu - 30.06.2007	44 577	19	46 697	91 293

Niewywiązywanie się z płatności i naruszenie warunków umowy

W okresie sprawozdawczym oraz w okresie porównywalnym Grupa wywiązała się z wszelkich spłat kapitału, wypłaty odsetek lub innych warunków wynikających z zobowiązań z tytułu pożyczek zaciągniętych przez Grupę. Warunki umów dotyczących zobowiązań z tytułu pożyczek nie były renegocjowane przed dniem zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego

19. Wycena należności kredytowych wynikających ze „starego” portfela

Na każdy dzień bilansowy Grupa wycenia należności dotyczące „starego” portfela WBC zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości opisaną w nocie VII i VIII.

Dane odnośnie tych należności w poszczególnych okresach prezentują poniższe tabele:

Wycena "starego portfela"	30.06.2008 niebadane	31.12.2007 badane
Wartość nominalna należności brutto	106 720	122 679
Odsetki	-	75
Razem wartość brutto	106 720	122 754
Odpis z tytułu utraty wartości	(105 935)	(112 574)
Wycena	30 190	25 991
Wartość netto "starego" portfela	30 975	36 171
Udział "starego" portfela w należnościach brutto ogółem (%)	4,94%	9,76%
Pokrycie należności odpowiadającymi im odpisami na utratę wartości (%)	76,93%	70,83%

Ruch na odpisach aktualizujących wartość "starego portfela"	01.01.2008 - 30.06.2008 niebadane	01.01.2007 - 30.06.2007 niebadane
Wartość odpisów aktualizujących na początek okresu	112 574	121 949
a) zwiększenia	1 429	6 958
b) zmniejszenia	(8 068)	(16 333)
- z tytułu spłat należności w okresie sprawozdawczym	(6 709)	(13 919)
- z tytułu należności spisanych w okresie sprawozdawczym	(1 359)	(2 126)
- inne zmiany	-	(288)
Stan odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych na koniec okresu	105 935	112 574

Odpisy aktualizujące wartość należności kredytowych ze „starego portfela” zostały rozpoznane w rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości kredytów, pożyczek, należności leasingowych”.

20. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe	30.06.2008 niebadane	31.12.2007 badane
Grunty i budynki	9 219	5 773
Maszyny i urządzenia	2 402	1 931
Środki transportu	4 613	4 532
Pozostałe środki trwałe, w tym wyposażenie	3 635	2 867
Środki trwałe w budowie	145	1 176
Rzeczowe aktywa trwałe, ogółem	20 014	16 279

Zmiany środków trwałych za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2008 dane niebadane	Grunty i budynki tys. PLN	Maszyny i urządzenia tys. PLN	Środki transportu tys. PLN	Pozostałe środki trwałe, w tym wyposażenie tys. PLN	Ogółem tys. PLN
Wartość początkowa					
Saldo otwarcia na dzień 1 stycznia 2008 roku	11 046	6 889	5 353	3 755	27 043
Zwiększenia, w tym:	4 279	1 090	1 082	1 135	7 586
Nabycie - zakup	3 138	1 090	1 038	1 135	6 401
Przeniesienie ze środków trwałych w budowie	1 141	0	0	0	1 141
Inne	0	0	44	0	44
Zmniejszenia, w tym:	-3 549	-518	-492	-41	-4 600
Likwidacja i sprzedaż, darowizna	-3 549	-518	-492	-41	-4 600
Saldo zamknięcia na dzień 30 czerwca 2008 roku	11 776	7 461	5 943	4 849	30 029
Umorzenie					
Saldo otwarcia na dzień 1 stycznia 2008 roku	5 273	4 958	821	888	11 940
Zwiększenia, w tym:	810	619	630	339	2 398
Amortyzacja okresu	810	619	596	339	2 364
Inne zwiększenia	0	0	34	0	34
Zmniejszenia, w tym:	-3 526	-518	-121	-13	-4 178
Likwidacja i sprzedaż	-3 526	-518	-121	-13	-4 178
Saldo zamknięcia na dzień 30 czerwca 2008 roku	2 557	5 059	1 330	1 214	10 160
Wartość netto					
Saldo otwarcia na dzień 1 stycznia 2008 roku	5 773	1 931	4 532	2 867	15 103
Saldo zamknięcia na dzień 30 czerwca 2008 roku	9 219	2 402	4 613	3 635	19 869

Zmiany środków trwałych za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2007 dane niebadane	Grunty i budynki tys. PLN	Maszyny i urządzenia tys. PLN	Środki transportu tys. PLN	Pozostałe środki trwałe, w tym wypośażenie tys. PLN	Ogółem tys. PLN
Wartość początkowa					
Saldo otwarcia na dzień 1 stycznia 2007 roku	7 293	6 282	1 895	1 461	16 931
Zwiększenia, w tym:	612	748	1 552	312	3 224
Nabycie - zakup	251	748	1 502	312	2 813
Przeniesienie ze środków trwałych w budowie	361	0	0	0	361
Inne	0	0	50	0	50
Zmniejszenia, w tym:	0	-128	-335	-110	-573
Likwidacja i sprzedaż, darowizna	0	-128	-335	-110	-573
Saldo zamknięcia na dzień 30 czerwca 2007 roku	7 905	6 902	3 112	1 663	19 582
Umorzenie					
Saldo otwarcia na dzień 1 stycznia 2007 roku	4 289	4 354	263	694	9 600
Zwiększenia, w tym:	650	519	241	188	1 598
Amortyzacja okresu	603	519	241	188	1 551
Inne zwiększenia	47	0	0	0	47
Zmniejszenia, w tym:	0	-63	-75	-96	-234
Likwidacja i sprzedaż	0	-63	-75	-96	-234
Saldo zamknięcia na dzień 30 czerwca 2007 roku	4 939	4 810	429	786	10 964
Wartość netto					
Saldo otwarcia na dzień 1 stycznia 2007 roku	3 004	1 928	1 632	767	7 331
Saldo zamknięcia na dzień 30 czerwca 2007 roku	2 966	2 092	2 683	877	8 618

W I półroczu 2007 r. i w I. półroczu 2008 r. Grupa nie tworzyła odpisów z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych.

Na dzień 30 czerwca 2008 r. oraz 31 grudnia 2007 r. nie wystąpiły zobowiązania umowne zaciągnięte w celu nabycia rzeczowych aktywów trwałych oraz nie otrzymano odszkodowań z tytułu utraty wartości.

21. Wartości niematerialne

Wartości niematerialne	30.06.2008 niebadane	31.12.2007 badane
Patenty i licencje	3 481	3 873
Wartość firmy	47 329	47 329
Znak towarowy	50 600	50 600
Zaliczki na wartości niematerialne	1 214	913
Wartości niematerialne, ogółem	102 624	102 715

Istotną wartością niematerialną z punktu widzenia Grupy jest znak towarowy „Open Finance” oraz wartość firmy, obie rozpoznane na moment połączenia jednostek gospodarczych.

Na dzień połączenia jednostka przejmująca wycenia koszt połączenia w kwocie równej sumie wartości godziwej aktywów wydanych, zobowiązań zaciągniętych, powiększonej o wszelkie koszty, które można bezpośrednio przypisać połączeniu jednostek gospodarczych. Jednostka przejmująca ujmuje osobno możliwe do zidentyfikowania aktywa i zobowiązania na dzień przejęcia tylko wówczas, gdy spełniają one na ten dzień następujące kryteria:

- w przypadku składnika aktywów nie będącego wartością niematerialną, jest prawdopodobne, że nastąpi z jego tytułu wpływ do jednostki przejmującej wszelkich przyszłych korzyści ekonomicznych oraz można wiarygodnie wycenić wartość godziwą tego składnika aktywów,
- w przypadku zobowiązania nie będącego zobowiązaniem warunkowym, jest prawdopodobne, że wymagany będzie wypływ zasobów odzwierciedlających korzyści ekonomiczne w celu wywiązania się z obowiązku, oraz można wiarygodnie wycenić wartość godziwą tego zobowiązania,
- w przypadku wartości niematerialnej lub zobowiązania warunkowego, można wiarygodnie wycenić ich wartość godziwą.

Znak towarowy został wyceniony w wartości godziwej 50.600 tys. zł, podstawą wyceny znaku towarowego był raport przygotowany przez niezależną firmę.

Zgodnie z MSR 38 na dzień bilansowy jednostka ocenia, czy okres użytkowania składnika wartości niematerialnych jest określony czy nieokreślony. Zarząd Banku uznał, iż z analizy wszystkich istotnych czynników wynika, że nie istnieje żadne dające się przewidzieć ograniczenie czasu, w którym można spodziewać się, że składnik aktywów przestanie generować wpływy pieniężne netto. Zarząd Banku uważa, iż brak zdefiniowania okresu użytkowania znaku towarowego, biorąc pod uwagę wszystkie związane z tym konsekwencje (przeprowadzanie przynajmniej raz w roku testu na utratę wartości znaku towarowego, w celu zidentyfikowania utraty wartości) prowadzi do lepszego zrozumienia przez użytkowników śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz wierniej odzwierciedla sytuację finansową Grupy.

Powyższa decyzją została podjęta biorąc pod uwagę następujące czynniki:

- Nie istnieją żadne prawne ograniczenia, które wpływałyby na okres użytkowania znaku towarowego,
- Brak jest ograniczeń regulacyjnych, ekonomicznych lub innych przewidywanych działań konkurentów i potencjalnych konkurentów, które mogłyby wpłynąć na ograniczenie okresu użytkowania znaku towarowego,
- Okres użytkowania znaku towarowego nie jest podatny na technologiczną, techniczną bądź handlową utratę przydatności,

-
- Okres użytkowania znaku towarowego nie jest zależny od okresu użytkowania innych aktywów.

Na każdy dzień bilansowy Zarząd Banku będzie ustalał, czy powyższe czynniki są wciąż aktualne i czy podtrzymuje podjętą decyzję.

Wartość firmy na dzień nabycia została wyliczona na kwotę 47.329 tys. zł.

Na dzień 30 czerwca 2008 r. Bank przeprowadził analizę przesłanek utraty wartości znaku towarowego oraz wartości firmy. W wyniku tej analizy nie stwierdzono przesłanek utraty wartości, w związku z tym nie wystąpiła konieczność przeprowadzenia testu na utratę wartości znaku towarowego oraz wartości firmy.

Na dzień 31 grudnia 2007r. Bank przeprowadził coroczny test na utratę wartości znaku towarowego oraz wartości firmy. Przeprowadzony test wykazał, że na 31 grudnia 2007r. nie nastąpiła utrata wartości znaku towarowego oraz wartości firmy.

Badanie utraty wartości w odniesieniu do wartości firmy z nabycia jednostki podporządkowanej (Open Finance) na dzień 31 grudnia 2007 r.:

Wartości firmy z nabycia jednostki podporządkowanej została przypisana do całej jednostki zależnej jako ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

Odzyskiwalna wartość jednostki została ustalona na podstawie wartości użytkowej. Dla przeprowadzenia testu sporządzono prognozę przepływów pieniężnych jednostki obejmującą okres 5 lat. W wycenie uwzględniono również wartość rezydualną jednostki wynikającą z przepływów pieniężnych po okresie 5-letniej prognozy.

W celu wyliczenia wolnych przepływów operacyjnych przed opodatkowaniem, wynik operacyjny jednostki zależnej w poszczególnych latach objętych prognozą skorygowany został o istotne pozycje niepieniężne i planowane nakłady inwestycyjne.

Nazwa testowanej jednostki	Data testu	Prognoza przepływów pieniężnych wg planu finansowego na lata	Ekstrapolacja przepływów pieniężnych na lata	Stopa wzrostu w ekstrapolacji	Stopa dyskonta	Wynik testu
Open Finance S.A.	31.12.2007	2008 – 2010	2011-2012	10%	9,75%	Brak utraty wartości

Zmiany wartości niematerialnych za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2008	Patenty i licencje	Znak towarowy	Wartość firmy	Inne	Zaliczki na wartości niematerialne	Ogółem
dane niebadane						
Wartość początkowa						
Saldo otwarcia na dzień 1 stycznia 2008 roku	6 853	50 600	47 329	223	913	105 918
Zwiększenia, w tym:	623	0	0	0	301	924
Nabycie	623	0	0	0	301	924
Zmniejszenia, w tym:	-154	0	0	0	0	-154
Likwidacja i sprzedaż, darowizna	-154	0	0	0	0	-154
Saldo zamknięcia na dzień 30 czerwca 2008 roku	7 322	50 600	47 329	223	1 214	106 688
Umorzenie						
Saldo otwarcia na dzień 1 stycznia 2008 roku	2 980	0	0	223	0	3 203
Zwiększenia, w tym:	1 015	0	0	0	0	1 015
Amortyzacja okresu	1 015	0	0	0	0	1 015
Zmniejszenia, w tym:	-154	0	0	0	0	-154
Likwidacja i sprzedaż	-154	0	0	0	0	-154
Saldo zamknięcia na dzień 30 czerwca 2008 roku	3 841	0	0	223	0	4 064
Wartość netto						
Saldo otwarcia na dzień 1 stycznia 2008 roku	3 873	50 600	47 329	0	913	102 715
Saldo zamknięcia na dzień 30 czerwca 2008 roku	3 481	50 600	47 329	0	1 214	102 624

Zmiany wartości niematerialnych za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2007	Patenty i licencje	Znak towarowy	Wartość firmy	Inne	Zaliczki na wartości niematerialne	Ogółem
danie niebadane						
Wartość początkowa						
Saldo otwarcia na dzień 1 stycznia 2007 roku	5 068	50 600	47 329	223	854	104 074
Zwiększenia, w tym:	2 107	0	0	17	0	2 124
Nabycie	1 144	0	0	0	0	1 144
Przeniesienie z inwestycji	854	0	0	17	0	871
Inne	109	0	0	0	0	109
Zmniejszenia, w tym:	0	0	0	0	-854	-854
Inne	0	0	0	0	-854	-854
Saldo zamknięcia na dzień 30 czerwca 2007 roku	7 175	50 600	47 329	240	0	105 344
Umorzenie						
Saldo otwarcia na dzień 1 stycznia 2007 roku	1 148	0	0	175	0	1 323
Zwiększenia, w tym:	1 209	0	0	11	0	1 220
Amortyzacja okresu	1 209	0	0	11	0	1 220
Saldo zamknięcia na dzień 30 czerwca 2007 roku	2 357	0	0	186	0	2 543
Wartość netto						
Saldo otwarcia na dzień 1 stycznia 2007 roku	3 920	50 600	47 329	48	854	102 751
Saldo zamknięcia na dzień 30 czerwca 2007 roku	4 818	50 600	47 329	54	0	102 801

W I półroczu 2008 r. i w I półroczu 2007 r. Grupa nie tworzyła odpisów z tytułu utraty wartości dla wartości niematerialnych.

22. Zmiana stanu aktywów trwałych do zbycia

Na dzień 30 czerwca 2008 r. i 31 grudnia 2007 r. jako aktywa trwałe do zbycia zostały sklasyfikowane lokale mieszkalne, które Bank nabył w 2007 roku, z przeznaczeniem do dalszej odsprzedaży. Nieruchomości zostały wprowadzone do ksiąg wg ceny nabycia z uwzględnieniem kosztów zakupu.

Zmiany aktywów trwałych do zbycia za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2008 r. dane niebadane	Grunty i budynki	Ogółem
Wartość początkowa		
Saldo otwarcia na dzień 1 stycznia 2008 r.	61	61
Zmniejszenia, w tym:	(8)	(8)
Likwidacja i sprzedaż, darowizna	(8)	(8)
Saldo zamknięcia na dzień 30 czerwca 2008 r.	53	53
Umorzenie		
Saldo otwarcia na dzień 1 stycznia 2008 r.	-	-
Saldo zamknięcia na dzień 30 czerwca 2008 r.	-	-
Wartość netto		
Saldo otwarcia na dzień 1 stycznia 2008 r.	61	61
Saldo zamknięcia na dzień 30 czerwca 2008 r.	53	53

Zmiany aktywów trwałych do zbycia za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2007 r. dane niebadane	Grunty i budynki	Ogółem
Wartość początkowa		
Saldo otwarcia na dzień 1 stycznia 2007 r.	11 128	11 128
Saldo zamknięcia na dzień 30 czerwca 2007 r.	11 128	11 128
Umorzenie		
Saldo otwarcia na dzień 1 stycznia 2007 r.	3 460	3 460
Saldo zamknięcia na dzień 30 czerwca 2007 r.	3 460	3 460
Wartość netto		
Saldo otwarcia na dzień 1 stycznia 2007 r.	7 668	7 668
Saldo zamknięcia na dzień 30 czerwca 2007 r.	7 668	7 668

23. Inne aktywa

Inne aktywa	30.06.2008 niebadane	31.12.2007 badane
Koszty do rozliczenia w czasie	2 239	2 578
Należności z tytułu dostaw i usług	19 591	25 945
Należności z tytułu podatków, dotacji i ubezpieczeń społecznych	0	466
Należności z tytułu leasingu	2 103	2 856
Przychody do otrzymania	2 895	885
Zapasy	214	43
Pozostałe należności	311	838
Regresy i kaucje	3 310	2 296
Inne	512	834
Razem inne aktywa brutto	31 175	36 741
Utrata wartości innych aktywów (-)	-8 406	-8 914
Razem inne aktywa netto	22 769	27 827

Utrata wartości innych aktywów	01.01.2008 - 30.06.2008 niebadane	01.01.2007 - 30.06.2007 niebadane
Wartość odpisów aktualizujących inne aktywa na początek okresu	8 914	8 998
Zwiększenia ujęte w rachunku zysków i strat	0	54
Zmniejszenia ujęte w rachunku zysków i strat	0	-47
Inne zmniejszenia	-508	-210
Wartość odpisów aktualizujących/rezerw na koniec okresu	8 406	8 795

Odpisy z tytułu utraty wartości innych aktywów zostały ujęte w rachunku zysków i strat w pozycji „pozostałe koszty operacyjne”

24. Zobowiązania wobec banków

Zobowiązania wobec banków i instytucji finansowych	30.06.2008 niebadane	31.12.2007 badane
Depozyty innych banków	205 339	93 812
Otrzymane kredyty i pożyczki	141 403	100 562
Pozostałe zobowiązania wobec innych banków	0	1 017
Razem zobowiązania wobec banków	346 742	195 391
	30.06.2008 niebadane	31.12.2007 badane
Wartość zobowiązań wobec banków oprocentowanych stopą zmienną wynosi	267 591	176 418
Wartość zobowiązań wobec banków oprocentowanych stopą stałą wynosi	79 000	16 767
Zobowiązania nieoprocentowane	151	2 206
Razem	346 742	195 391

Struktura zobowiązań wobec banków i instytucji finansowych wg według okresu od dnia bilansowego do terminu spłaty	30.06.2008 niebadane	31.12.2007 badane
Zobowiązania terminowe o okresie spłaty:	346 742	195 391
do 1 miesiąca	28 617	1 017
od 3 miesięcy do 1 roku	221 814	50 396
od 1 roku do 5 lat	96 311	143 978
Razem	346 742	195 391

Przedstawione zobowiązania wykazane są w według zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej.

25. Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy

Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy	30.06.2008 niebadane	31.12.2007 badane
Depozyty klientów	333 694	0
Razem	333 694	0

Na dzień 30 czerwca 2008 r. różnica pomiędzy wartością godziwą zobowiązań finansowych, a wartością wynikającą z zawartych umów (niezdyskontowana wartość przyszłych przepływów pieniężnych) wyniosła 47.765 tys. zł.

26. Zobowiązania wobec klientów

Zobowiązania wobec klientów	30.06.2008 niebadane	31.12.2007 badane
Zobowiązania wobec podmiotów gospodarczych	839 686	403 543
Srodki na rachunkach bieżących i depozyty O/N	95 268	61 663
Depozyty terminowe	744 218	341 880
Inne	200	0
Zobowiązania wobec ludności	931 162	534 478
Srodki na rachunkach bieżących i depozyty O/N	369 431	293 703
Depozyty terminowe	536 171	239 410
Inne*	25 560	1 365
Razem zobowiązania wobec klientów	1 770 848	938 021

Struktura zobowiązań wobec klientów wg zapadalności według okresu od dnia bilansowego do terminu spłaty	30.06.2008 niebadane	31.12.2007 badane
Rachunki bieżące i depozyty O/N	464 699	355 366
Zobowiązania terminowe o okresie spłaty:	1 280 389	581 290
do 1 miesiąca	145 264	57 791
od 1 miesiąca do 3 miesięcy	340 926	151 196
od 3 miesięcy do 1 roku	706 285	230 477
od 1 roku do 5 lat	87 914	141 826
Inne*	25 760	1 365
Razem	1 770 848	938 021

* - inne zobowiązania wobec klientów obejmują głównie środki pieniężne w drodze

	30.06.2008 niebadane	31.12.2007 badane
Wartość zobowiązań wobec klientów oprocentowanych stopą zmienną wynosi	464 597	410 280
Wartość zobowiązań wobec klientów oprocentowanych stopą stałą wynosi	1 281 111	520 023
Zobowiązania nieoprocentowane - Odsetki	25 140	7 718

27. Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych

Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	30.06.2008 niebadane	31.12.2007 badane
Zobowiązania z tytułu emisji certyfikatów depozytowych	349 372	349 453
Odsetki	5 345	4 458
Razem zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	354 717	353 911

	30.06.2008		31.12.2007	
	Wartość bilansowa niebadane	Średnia stopa efektywna % niebadane	Wartość bilansowa badane	Średnia stopa efektywna % badane
Zobowiązania z tytułu emisji o okresie spłaty:				
od 1 roku do 5 lat	349 372	7,33%	349 453	6,12%
Odsetki	5 345	x	4 458	x
Razem	354 717	x	353 911	x

Przedstawione zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych są wyceniane według zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej.

W celu zabezpieczenia zobowiązań Noble Bank S.A. z tytułu emisji certyfikatów depozytowych Bank zobowiązany jest do wpłacenia i utrzymywania na Rachunku Rezerwy prowadzonym przez Bank Handlowy w Warszawie S.A. kwoty równej czterokrotności kwoty odsetek płatnej w najbliższej dacie płatności odsetek.

28. Zmiana stanu rezerw

6 miesięcy zakończone dnia 30 czerwca 2008 roku dane niebadane	Rezerwa na restrukturyzację	Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	Razem
Stan na dzień 1 stycznia 2008 roku	7 085	52	7 137
Wykorzystanie rezerw	-12	0	-12
Rozwiązanie rezerw	-7 073	0	-7 073
Stan rezerw na dzień 30 czerwca 2008 roku	0	52	52

6 miesięcy zakończone dnia 30 czerwca 2007 roku dane niebadane	Rezerwa na restrukturyzację	Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	Razem
Stan na dzień 1 stycznia 2007 roku	22 846	25	22 871
Utworzenie/aktualizacja rezerw	0	20	20
Wykorzystanie rezerw	-1 778	0	-1 778
Rozwiązanie rezerw	-12 503	0	-12 503
Inne zmiany	2 772	0	2 772
Stan rezerw na dzień 30 czerwca 2007 roku	11 337	45	11 382

W I półroczu 2008 r. Grupa rozwiązała wszystkie rezerwy restrukturyzacyjne ze względu na fakt, iż w ocenie Zarządu jednostki dominującej ustały przesłanki sankcjonujące ich dalsze utrzymanie.

29. Pozostałe zobowiązania

Pozostałe zobowiązania	30.06.2008 niebadane	31.12.2007 badane
Przychody przyszłych okresów	449	43
Rozliczenia urlopów wypoczynkowych	925	844
Rozliczenia pozostałych zobowiązań pracowniczych	2 200	2 380
Rozliczenia kosztów rzeczowych	7 882	6 393
Z tytułu dostaw i usług	2 020	4 855
Zobowiązania publiczno-prawne	3 505	3 659
Zobowiązania leasingowe	4 632	3 995
Z tytułu wynagrodzeń	6 182	7 369
Fundusze specjalne	355	60
Inne zobowiązania	49	463
Razem pozostałe zobowiązania	28 199	30 108

30. Kapitał własny

Struktura kapitału akcyjnego 30.06.2008 dane niebadane	Liczba posiadanych akcji	Liczba posiadanych głosów	% głosów na WZA
Getin Holding S.A.	155 899 666	155 899 666	72,45%
ASK Investments S.A.	14 819 840	14 819 840	6,89%
A. Nagelkerken Holding B.V.	5 750 000	5 750 000	2,67%
International consultancy strategy Implementation B.V.	5 750 000	5 750 000	2,67%
H.P. Holding 3 B.V.	5 750 000	5 750 000	2,67%
Akcjonariusze mniejszościowi	27 208 650	27 208 650	12,64%
Razem	215 178 156	215 178 156	100,00%

Struktura kapitału akcyjnego 31.12.2007 dane badane	Liczba posiadanych akcji	Liczba posiadanych głosów	% głosów na WZA
Getin Holding S.A.	155 178 156	155 178 156	72,12%
ASK Investments S.A.	15 000 000	15 000 000	6,97%
A. Nagelkerken Holding B.V.	5 750 000	5 750 000	2,67%
International consultancy strategy Implementation B.V.	5 750 000	5 750 000	2,67%
H.P. Holding 3 B.V.	5 750 000	5 750 000	2,67%
Akcjonariusze mniejszościowi	27 750 000	27 750 000	12,90%
Razem	215 178 156	215 178 156	100,00%

Wszystkie wyemitowane akcje posiadają wartość nominalną wynoszącą 1 zł. Wszystkie wyemitowane przez jednostkę dominującą akcje zostały w pełni opłacone. Na podstawie uchwały Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z dnia 22 lutego 2007 r. zniesione zostały akcje uprzywilejowane poprzez zmianę Statutu Banku.

Pozostałe kapitały	30.06.2008 niebadane	31.12.2007 badane
Kapitał zapasowy	295 085	192 140
Ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	139 616	139 616
Pozostały	155 469	52 524
Kapitał z aktualizacji wyceny	-1 056	0
Wycena portfela aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	-1 304	0
Podatek odroczony	248	0
Stan na koniec okresu, razem	294 029	192 140

31. Współczynnik wypłacalności

Grupa utrzymuje bezpieczny poziom kapitału własnego w relacji ponoszonego ryzyka. Równocześnie, przy zachowaniu bezwzględnej zasady bezpieczeństwa kapitałowego, Grupa dąży do ustalenia optymalnej relacji długoterminowej stopy zwrotu z kapitału.

W celu monitoringu właściwego poziomu kapitalizacji Grupa dokonuje wyliczeń wymogów kapitałowych zgodnie z obowiązującymi regulacjami.

Na dzień 30 czerwca 2008 r. oraz 31 grudnia 2007 r. kalkulacji współczynnika wypłacalności i funduszy własnych stanowiących podstawę wyliczenia współczynnika, dokonano w oparciu o następujące przepisy:

- Ustawa Prawo bankowe z dnia 29 sierpnia 1997 (Dz.U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665, z późn. zm),
- Uchwała nr 1/2007 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 13 marca 2007 r. w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka, w tym zakresu i warunków stosowania metod statystycznych oraz zakresu informacji załączanych do wniosków o wydanie zgody na ich stosowanie, zasad i warunków uwzględniania umów przelewu wierzytelności, umów o subpartycypację, umów o kredytowy instrument pochodny oraz innych umów niż umowy przelewu wierzytelności i umowy o subpartycypację, na potrzeby wyznaczania wymogów kapitałowych, warunków, zakresu i sposobu korzystania z ocen, nadawanych przez zewnętrzne instytucje oceny wiarygodności kredytowej oraz agencje kredytów eksportowych, sposobu i szczegółowych zasad obliczania współczynnika wypłacalności banku, zakresu i sposobu uwzględniania działania banków w holdingach w obliczaniu wymogów kapitałowych i współczynnika wypłacalności oraz określenia dodatkowych pozycji bilansu banku ujmowanych łącznie z funduszami własnymi w rachunku adekwatności kapitałowej oraz zakresu, sposobu i warunków ich wyznaczania.
- Uchwała nr 2/2007 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 13 marca 2007 r. w sprawie innych pomniejszych funduszy podstawowych, ich wysokości, zakresu i warunków pomniejszania o nie funduszy podstawowych banku, innych pozycji bilansu banku zaliczanych do funduszy uzupełniających, ich wysokości, zakresu i warunków ich zaliczania do funduszy uzupełniających banku, pomniejszych funduszy uzupełniających, ich wysokości, zakresu i warunków pomniejszania o nie funduszy uzupełniających banku; oraz zakresu i sposobu uwzględniania działania banków w holdingach przy określaniu sposobu obliczania funduszy własnych.
- Uchwała nr 3/2007 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 13 marca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad i warunków uwzględniania zaangażowań przy ustalaniu przestrzegania limitu koncentracji zaangażowań i limitu dużych zaangażowań, określenia zaangażowań, wobec których nie stosuje się przepisów dotyczących limitów koncentracji zaangażowań i dużych zaangażowań oraz warunków, jakie muszą one spełniać, określenia zaangażowań, wobec których wymagane jest uzyskanie zgody Komisji Nadzoru Bankowego na niestosowanie przepisów dotyczących limitów koncentracji zaangażowań i dużych zaangażowań oraz zakresu i sposobu uwzględniania działania banków w holdingach, w obliczaniu limitów koncentracji zaangażowań.

Na dzień 30 czerwca 2008 r. Noble Bank S.A. dokonał wyliczenia wymogów kapitałowych oraz współczynnika wypłacalności w oparciu o uchwałę nr 1/2007 Komisji Nadzoru Bankowego.

Na dzień 31 grudnia 2007 r. Bank korzystał z możliwości wynikającej z paragrafu 14 ustęp 1 Uchwały nr 1/2007 KNB z dnia 13 marca 2007 r. i w celu obliczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego stosował podejście oparte na obowiązujących wówczas regulacjach (Bazylea I), w zakresie ryzyka operacyjnego wyliczał wymóg kapitałowy przy wykorzystaniu metody wskaźnika podstawowego.

	30.06.2008 niebadane	31.12.2007 badane
Fundusze własne		
Kapitał podstawowy	215 178	215 178
Kapitał zapasowy	295 085	192 140
Korekta o wartości niematerialne i prawne	(102 624)	-102 715
Korekta funduszy o niezrealizowane straty na instrumentach dłużnych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży - 100%	(1 056)	0
Zysk (strata) z lat ubiegłych	20 214	-3 298
Kapitał krótkoterminowy		
Razem fundusze własne	426 797	301 305
Aktywa ważone ryzykiem		
Ekspozycja na ryzyko na poziomie 0%	714 442	0
Ekspozycja na ryzyko na poziomie 20%	646 608	657 070
Ekspozycja na ryzyko na poziomie 35%	49 815	0
Ekspozycja na ryzyko na poziomie 50%	136 321	28 576
Ekspozycja na ryzyko na poziomie 75%	1 269 554	0
Ekspozycja na ryzyko na poziomie 100%	660 664	1 147 323
Ekspozycja na ryzyko na poziomie 150%	28 224	0
Razem aktywa ważone ryzykiem	1 870 083	1 293 025
Zobowiązania pozabilansowe ważone ryzykiem		
Ekspozycja na ryzyko na poziomie 0%	256 954	0
Ekspozycja na ryzyko na poziomie 0,5%	1 229 005	0
Ekspozycja na ryzyko na poziomie 1%	752 649	0
Ekspozycja na ryzyko na poziomie 8%	576	0
Ekspozycja na ryzyko na poziomie 20%	590	0
Ekspozycja na ryzyko na poziomie 50%	240 966	142 846
Razem zobowiązania pozabilansowe ważone ryzykiem	134 319	71 423
Razem aktywa i zobowiązania pozabilansowe ważone ryzykiem	2 004 402	1 364 448
Wymogi kapitałowe z tytułu:		
Ryzyka kredytowego	160 352	109 156
Ryzyka operacyjnego	12 987	0
Innych ryzyk*	1 888	0
Współczynnik wypłacalności	19,5%	22,1%

* - dotyczy dotworzonego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka rynkowego.

Ryzyko koncentracji oraz wymóg kapitałowy na wyliczany na pokrycie tego ryzyka kalkulowane są w oparciu o zapisy wyżej wymienionych uchwał. Na dzień 30 czerwca 2008 r. i 31 grudnia 2007 r. w portfelu Grupy nie było należności, które kwalifikowałyby się jako należności przekraczające limity koncentracji, w związku z tym ryzyko koncentracji oceniane jest przez Grupę jako nieistotne.

32. Stan środków pieniężnych i ich ekwiwalentów

Pozycje bilansowe	30.06.2008 niebadane	30.06.2007 badane
Kasa, środki w Banku Centralnym	111 633	4 178
Bieżące należności od banków	9 462	159 265
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych prezentowane w rachunku przepływów pieniężnych	121 095	163 443

33. Leasing finansowy

Zgodnie z zawartymi umowami przedmiot leasingu przez cały okres trwania umowy pozostaje w używaniu Grupy. W zamian za uzyskane prawa do używania przedmiotu leasingu Grupa obowiązana jest do wniesienia opłat leasingowych w wysokościach i terminach określonych w umowach leasingu. Po zakończeniu umowy leasingu

Grupie przysługuje prawo do nabycia przedmiotu leasingu pod warunkiem wcześniejszego wywiązania się ze wszystkich zobowiązań wobec leasingodawcy. W przypadku gdy Grupa nie skorzysta z opcji zakupu przedmiotu leasingu zobowiązana jest do jego zwrotu leasingodawcy. Umowy leasingu nie przewidują możliwości przedłużenia okresu leasingu. Nie występują żadne inne restrykcje. Nie występują warunkowe opłaty leasingowe. Przedmiotem zawartych na dzień bilansowy umów leasingowych są samochody osobowe.

	30.06.2008 niebadane	31.12.2007 badane
Wartość bilansowa maszyn i urządzeń użytkowanych na mocy umów leasingu finansowego oraz umów dzierżawy z opcją zakupu wynosi :	4 543	3 985

Przyszłe minimalne opłaty leasingowe z tytułu tych umów oraz wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych netto przedstawiają się następująco:

Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego na dzień 30 czerwca 2008 (w tys. PLN) dane niebadane	Inwestycja leasingowa brutto (minimalne opłaty)	Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych
Do roku	2 099	1 855
Od roku do 5 lat	3 599	2 777
Razem	5 698	4 632
Niezrealizowane koszty finansowe (-)	-1 066	
Inwestycja leasingowa netto	4 632	
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	4 632	4 632
krótkoterminowe		1 855
długoterminowe		2 777

Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego na dzień 31 grudnia 2007 (w tys. PLN) dane badane	Inwestycja leasingowa brutto (minimalne opłaty)	Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych
Do roku	1 299	857
Od roku do 5 lat	3 820	3 138
Razem	5 119	3 995
Niezrealizowane koszty finansowe (-)	-1 124	
Inwestycja leasingowa netto	3 995	
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	3 995	3 995
krótkoterminowe		857
długoterminowe		3 138

34. Leasing operacyjny

Leasing operacyjny w Grupie obejmuje wynajem lokali, w których mieszczą się oddziały Open Finance, Noble Bank oraz biura. Zgodnie z zawartymi umowami przedmiot leasingu przez cały okres trwania umowy pozostaje w używaniu jednostek Grupy. W zamian za uzyskane prawa do używania przedmiotu leasingu Grupa obowiązana jest do wniesienia opłat leasingowych w wysokościach i terminach określonych w umowach leasingu.

Na dzień 30 czerwca 2008 r. oraz na dzień 31 grudnia 2007 r. przyszłe minimalne opłaty z tytułu umów nieodwoływalnego leasingu operacyjnego przedstawiają się następująco:

Zobowiązania z tytułu umów leasingu operacyjnego o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty	30.06.2008 tys. niebadane	31.12.2007 tys. badane
Do roku	15 703	13 255
Od roku do 5 lat	43 051	35 667
Powyżej 5 lat	8 750	7 233
Razem	67 504	56 155

W I. półroczu 2008 r. i w I. półroczu 2007 r. nie wystąpiły warunkowe opłaty leasingowe oraz nie wystąpiły nieodwołalne umowy subleasingowe.

Wartość minimalnych opłat leasingowych i subleasingowych ujętych w rachunku zysków i strat	01.01.2008- 30.06.2008 niebadane	01.01.2007- 30.06.2007 niebadane
z tytułu minimalnych opłat leasingowych	9 095	5 425
Razem	9 095	5 425

35. Udzielone zobowiązania warunkowe

Finansowe zobowiązania warunkowe dotyczą przyznanych kredytów na podstawie zawartych umów z klientami, które na dzień bilansowy nie zostały jeszcze wykorzystane. W ofercie spółek Grupy w zakresie portfela kredytowego znajdują się m.in. kredyty hipoteczne, które wypłacane są w transzach, zgodnie z dyspozycją klienta. Wartość zobowiązań wynikających z zawartych umów kredytowych została zaprezentowana w poniższej tabeli.

Zobowiązania warunkowe i pozycje pozabilansowe	30.06.2008 niebadane	31.12.2007 badane
1. Zobowiązania warunkowe udzielone	241 990	143 232
a) finansowe	241 610	142 846
b) gwarancyjne	380	386
2. Zobowiązania związane z realizacją operacji kupna/sprzedaży	2 239 184	1 007 312
Zobowiązania warunkowe i pozycje pozabilansowe, razem	2 481 174	1 150 544
	30.06.2008 niebadane	31.12.2007 badane
Udzielone zobowiązania finansowe razem:	241 610	142 846
- na rzecz podmiotów niefinansowych	241 610	142 846
	30.06.2008 niebadane	31.12.2007 badane
Zobowiązania udzielone na rzecz podmiotów niefinansowych:	380	386
- gwarancje	380	386
Razem zobowiązania udzielone	380	386

Powyższe zobowiązania warunkowe obciążone są pozabilansowym ryzykiem kredytowym z tego względu, iż jedynie przewidziane za przyznanie finansowania oraz rezerwy na prawdopodobne straty są ujmowane w bilansie do momentu wywiązania się z zobowiązania bądź wygaśnięcia zobowiązania. Szczegóły dotyczące koncentracji ryzyka kredytowego, w tym ryzyka wynikającego z udzielonych zobowiązań warunkowych zostały zaprezentowane w Nocie XVII.

XI. DYWIDENDY

Zysk za 2007 r. został przeznaczony na zwiększenie kapitału zapasowego.

W I półroczu 2008 r. jednostka dominująca nie wypłacała dywidend. Przez następne trzy lata Zarząd jednostki dominującej będzie wnioskował o zatrzymanie zysków netto w jednostce dominującej.

W pierwszym półroczu 2008 r. Noble Bank S.A. rozpoznał przychody od Open Finance S.A. z tytułu dywidendy w wysokości 30.000 tys. zł oraz od Noble Funds TFI SA z tytułu dywidendy w wysokości 2.800 tys. zł (transakcje wyeliminowane w procesie konsolidacji). Noble Funds TFI S.A. wypłaciło również dywidendę udziałowcom mniejszościowym w wysokości 1.200 tys. zł

XII. WARTOŚĆ GODZIWA AKTYWÓW I ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH NIE UJMOWANYCH W BILANSIE W WARTOŚCI GODZIWEJ

Wartość godziwa to kwota, za którą składnik aktywów może zostać sprzedany lub wymieniony na inny składnik aktywów i zobowiązań i która może zostać uregulowana w ramach wolnorynkowej transakcji przeprowadzonej pomiędzy stronami dobrze poinformowanymi oraz dobrowolnie zawierającymi transakcje.

Grupa posiada instrumenty finansowe, które zgodnie z przyjętymi standardami MSSF nie są wyceniane do wartości godziwej, do których należą: należności od banków, kredyty i pożyczki udzielone klientom oraz odpowiednio zobowiązania wobec banków i klientów. Grupa dokonała szacunków wartości godziwej powyższych instrumentów finansowych.

Podsumowanie głównych metod i założeń wykorzystywanych podczas szacowania wartości godziwej dla instrumentów z poniższej tabeli.

Należności od banków:

Lokaty złożone na rynku międzybankowym stanowią lokaty krótkoterminowe, o okresie zapadalności do 3 miesięcy. Z tego powodu przyjęto, że wartość godziwa należności od banków jest równa ich wartości księgowej.

Kredyty i pożyczki udzielone klientom:

W przypadku kredytów, w stosunku do których zidentyfikowano utratę wartości i które znajdują się w procesie windykacji („stary portfel”) ze względu specyfikę portfela Grupy i stosowaną metodologię wyliczania utraty wartości ekspozycji kredytowych, opisaną w Nocie VII Pkt 6, przyjęto iż wartość godziwą takich należności stanowi wartość bieżąca oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu planowanych odzysków ustalonych w procesie szacowania utraty wartości.

W przypadku pozostałych kredytów przyjęto, że wartość godziwa nie różni się znacząco od ich wartości bilansowej, ponieważ są one oprocentowane według zmiennych stawek procentowych.

Zobowiązania wobec banków i klientów:

W przypadku depozytów bieżących i innych bez ustalonych dat wymagalności, za wartość godziwą przyjmowana jest kwota, która byłaby wypłacona na żądanie na dzień bilansowy.

W przypadku pozostałych aktywów finansowych, utrzymywanych według wartości wymaganej zapłaty przyjęto, że wartość godziwa jest zgodna z ich wartością księgową. Dotyczy to w szczególności bieżących należności i zobowiązań z tytułu dostaw i usług.

Z uwagi na fakt, iż dla większości aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu (innych niż opisane szczegółowo powyżej) z wykorzystaniem efektywnej stopy procentowej okres najbliższego przeszacowania nie przekracza 3 miesięcy wartość bilansowa tych pozycji nie różni się istotnie od ich wartości godziwej.

stan na dzień 30 czerwca 2008 roku

	Wartość księgowa	Wartość godziwa	Nadwyżka/niedobór wartości godziwej ponad wartość księgową
	niebadane	niebadane	niebadane
Aktywa:			
Kasa, należności od Banku Centralnego	111 633	111 633	0
Należności od banków	646 608	646 608	0
Pochodne instrumenty finansowe	33 992	33 992	0
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	2 076 002	2 076 002	0
Zobowiązania:			
Zobowiązania wobec banków i instytucji finansowych	346 742	346 742	0
Pochodne instrumenty finansowe	4 678	4 678	0
Zobowiązania wobec klientów	1 770 848	1 770 848	0
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	354 717	354 717	0

stan na dzień 31 grudnia 2007 roku

	Wartość księgowa	Wartość godziwa	Nadwyżka/niedobór wartości godziwej ponad wartość księgową
	badane	badane	badane
Aktywa:			
Kasa, należności od Banku Centralnego	25 972	25 972	0
Należności od banków	657 070	657 070	0
Pochodne instrumenty finansowe	18 003	18 003	0
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	1 175 899	1 175 899	0
Zobowiązania:			
Zobowiązania wobec banków i instytucji finansowych	195 391	195 391	0
Pochodne instrumenty finansowe	1 197	1 197	0
Zobowiązania wobec klientów	938 021	938 021	0
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	353 911	353 911	0

stan na dzień 30 czerwca 2008 r.

	Cena rynkowa	Techniki wyceny - dane z obserwacji rynkowych	Razem
	niebadane	niebadane	niebadane
Aktywa finansowe:			
Pochodne instrumenty finansowe	0	33 992	33 992
Instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży	462 026	0	462 026
Razem aktywa finansowe	462 026	33 992	496 018
Zobowiązania finansowe:			
Pochodne instrumenty finansowe	0	4 678	4 678
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy	0	333 694	333 694
Razem zobowiązania finansowe	0	338 372	338 372

	Cena rynkowa	Techniki wyceny - dane z obserwacji rynkowych	Razem
	badane	badane	badane
Aktywa finansowe:			
Pochodne instrumenty finansowe	0	18 003	18 003
Instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży	52 910	0	52 910
Razem aktywa finansowe	52 910	18 003	70 913
Zobowiązania finansowe:			
Pochodne instrumenty finansowe	0	1 197	1 197
Razem zobowiązania finansowe	0	1 197	1 197

XIII. DODATKOWE OBJAŚNIENIA DO RACHUNKU PRZEPŁYWÓW ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH

Na potrzeby skonsolidowanego rachunku przepływów pieniężnych przyjęto następującą klasyfikację rodzajów działalności:

1. działalność operacyjna - obejmuje podstawowy zakres działalności związany ze świadczeniem usług przez jednostki Grupy, obejmujący działania mające na celu wygospodarowanie zysku, a nie będące działalnością inwestycyjną lub finansową. Grupa sporządza sprawozdanie dotyczące przepływów pieniężnych z działalności operacyjnej metodą pośrednią, za pomocą której wynik netto danego okresu sprawozdawczego koryguje się o skutki transakcji, mające charakter bezgotówkowy, o czynne i bierne rozliczenia międzyokresowe dotyczące przyszłych lub przeszłych wpływów lub płatności środków pieniężnych dotyczących działalności operacyjnej, oraz pozostałe przychodowe i kosztowe związane z przepływami pieniężnymi z działalności inwestycyjnej.
2. działalność inwestycyjna obejmuje czynności związane z nabywaniem i zbywaniem składników majątku trwałego w szczególności aktywów finansowych nie sklasyfikowanych do kategorii przeznaczone do obrotu, akcji i udziałów w jednostkach podporządkowanych oraz rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych.
3. działalność finansowa obejmuje działania związane z pozyskiwaniem środków w formie kapitałów bądź zobowiązań jak również obsługę źródeł finansowania.

Wyjaśnienie różnic pomiędzy bilansowymi zmianami stanu aktywów i pasywów oraz zmianami stanu wykazanymi w rachunku przepływów pieniężnych za I półrocze 2008 r. (niebadane):

	Bilans	Rachunek przepływów	Różnica
Zmiana stanu należności od banków	10 462	5 839	4 623 ¹⁾
Zmiana stanu pochodnych instrumentów finansowych (aktywo)	-15 989	-15 989	0
Zmiana stanu pożyczek i kredytów udzielonych klientom	-900 103	-900 103	0
Zmiana stanu papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	-462 026	0	-462 026 ²⁾
Zmiana stanu aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-9 099	-8 851	-248 ³⁾
Zmiana stanu innych aktywów	5 058	5 058	0
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków i instytucji finansowych	151 351	151 351	0
Zmiana stanu pochodnych instrumentów finansowych (zobowiązanie)	3 481	3 481	0
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów oraz zobowiązań finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy (depozyty klientów)	1 166 521	1 166 521	0
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	806	806	0
Zmiana stanu rezerw oraz rezerw z tytułu odroczonego podatku odroczonego	10 680	10 680	0
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań	-1 909	-2 104	195 ⁴⁾

1) zmiana stanu należności od banków stanowiących środki pieniężne

2) nabycie papierów wartościowych przedstawione w przepływach z działalności inwestycyjnej

aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego związane z instrumentami finansowymi dostępnymi do sprzedaży, rozpoznane w kapitale własnym

4) zmiana stanu zobowiązań z tytułu leasingu finansowego

XIV. INFORMACJE O AKTYWACH GRUPY STANOWIĄCYCH ZABEZPIECZENIE

W poniższej tabeli przedstawiono wartość bilansową aktywów stanowiących zabezpieczenie na dzień 30 czerwca 2008 r. (dane niebadane):

Rodzaj aktywów stanowiących zabezpieczenie	Rodzaj zobowiązania	Wartość zobowiązań podlegających zabezpieczeniu	Wartość bilansowa aktywów stanowiących zabezpieczenie
depozyt	certyfikaty depozytowe	349 382	25 577
rezerwa obowiązkowa banku	depozyty klientów	1 807 583	61 576
papiery wartościowe	zobowiązanie wobec BFG	611 045	1 589
Razem:		2 768 010	88 742

W poniższej tabeli przedstawiono wartość bilansową aktywów stanowiących zabezpieczenie na dzień 31 grudnia 2007 r.:

Depozyt stanowiący zabezpieczenie zobowiązań z tytułu wyemitowanych certyfikatów depozytów został zawarty na okres 3 miesięcy i jest oprocentowany stopą 6,19%. Depozyty te będą odnawiane przez Grupę do momentu spłaty zobowiązań z tytułu wyemitowanych certyfikatów depozytów.

Rodzaj aktywów stanowiących zabezpieczenie	Rodzaj zobowiązania	Wartość zobowiązań podlegających zabezpieczeniu	Wartość bilansowa aktywów stanowiących zabezpieczenie
depozyt	certyfikaty depozytowe	348 750	21 370
rezerwa obowiązkowa banku	depozyty klientów	743 977	24 226
papiery wartościowe	zobowiązanie wobec BFG	228 119	570
Razem:		1 320 846	46 166

Zgodnie z art. 25 i 26 ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym – podmioty zobowiązane są tworzyć fundusz środków gwarantowanych w wysokości określonej uchwałą BFG. Podstawą jest suma środków pieniężnych zgromadzonych w Banku na wszystkich rachunkach stanowiących podstawę obliczenia kwoty rezerwy obowiązkowej.

XV. TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI

(1) OPIS TRANSAKCJI Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI

Noble Bank jest jednostką dominującą Grupy Kapitałowej Noble Bank S.A., a Getin Holding S.A. jest bezpośrednią jednostką dominującą wobec Noble Bank S.A. Przez podmioty powiązane Grupa rozumie również akcjonariusza mniejszościowego Banku ASK Investments S.A. W grupie podmiotów powiązanych mieszczą się też: Carcade Sp. z o.o., TU Europa S.A., TU na Życie Europa S.A., Getin Bank S.A., JML S.A., Powszechny Dom Kredytowy S.A., Leszek Czarnecki jako główny akcjonariusz Getin Holding S.A. i jednostka dominująca najwyższego szczebla oraz członkowie Zarządu jednostki dominującej, członkowie Rady Nadzorczej jednostki dominującej oraz osoby powiązane z nimi.

Wszelkie transakcje dokonane pomiędzy podmiotami powiązanyymi w I. półroczu 2008 r. oraz w I. półroczu 2007 r. były zawierane na warunkach rynkowych i wynikały z bieżącej działalności. Główne pozycje tych transakcji dotyczą świadczenia usług pośrednictwa finansowego. Nie wystąpiły transakcje istotne, wymagające ujawnienia w niniejszym sprawozdaniu. Rozrachunki oraz transakcje z podmiotami powiązanymi nie są zabezpieczane.

Poniżej przedstawione zostały najistotniejsze kwoty transakcji z podmiotami powiązanymi.

dane niebadane	Bilans 30.06.2008		Rachunek zysków i strat 01.01.2008 do 30.06.2008				Pozabilans 30.06.2008
	Należności brutto	Zobowiązania	Przychody z tytułu odsetek	Koszty z tytułu odsetek	Przychody z tytułu provizji	Koszty z tytułu provizji	Udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne
Transakcje z podmiotami powiązanymi	34 644	669 813	1 640	12 932	17 838	1 119	380
Carcade	26 313	0	1 522	0	0	0	0
Getin Bank SA	183	0	0	0	757	7	0
TU Europa SA	1 204	108 173	0	3 594	2 586	0	0
TU Europa na Życie SA	3 536	548 550	0	9 067	14 426	626	0
Powszechny Dom Kredytowy SA	0	91	0	0	0	486	0
JML SA	10	0	0	0	69	0	380
Jarosław Augustyniak - Prezes Zarządu	22	11 473	0	228	0	0	0
Maurycy Kuhn - Członek Zarządu	3 357	824	32	43	0	0	0
Krzysztof Spyra - Członek Zarządu	19	702	86	0	0	0	0

dane niebadane	Bilans 31.12.2007		Rachunek zysków i strat 01.01.2007 do 30.06.2007				Pozabilans 31.12.2007
	Należności brutto	Zobowiązania	Przychody z tytułu odsetek	Koszty z tytułu odsetek	Przychody z tytułu provizji	Koszty z tytułu provizji	Udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne
	badane	badane	niebadane	niebadane	niebadane	niebadane	badane
Transakcje z podmiotami powiązanymi	29 784	191 463	634	1 825	825	129	386
Carcade	25 939	0	622	0	0	0	0
Getin Bank SA	140	44	1	0	0	0	0
TU Europa SA	656	50 106	0	1 660	0	0	0
TU Europa na Życie SA	3 049	141 127	0	165	825	0	0
Powszechny Dom Kredytowy SA	0	0	0	0	0	129	0
JML SA	0	0	0	0	0	0	386
Jarosław Augustyniak - Prezes Zarządu	0	47	0	0	0	0	0
Maurycy Kuhn - Członek Zarządu	0	113	11	0	0	0	0
Krzysztof Spyra - Członek Zarządu	0	26	0	0	0	0	0

(2) INFORMACJE O WARTOŚCI NIESPŁACONYCH ZALICZEK, KREDYTÓW, POŻYCZEK I GWARANCJI

Wg stanu na dzień 30 czerwca 2008 r. (dane niebadane)

Carcade Sp. z o.o.

- wartość niespłaconych kredytów wynosi	-	12.400 tys. USD
- wartość niespłaconych odsetek wynosi	-	15 tys. USD

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2007 r. (dane badane)

Carcade Sp. z o.o.

- wartość niespłaconych kredytów wynosi	-	10.650 tys. USD
- wartość niespłaconych odsetek wynosi	-	2 tys. USD

(3) INFORMACJE O WYNAGRODZENIACH I KORZYŚCIACH OSÓB NADZORUJĄCYCH I ZARZĄDZAJĄCYCH BANKIEM

Koszty wynagrodzeń i korzyści poniesionych przez jednostkę dominującą na rzecz osób zarządzających (tys. zł):

Krótkoterminowe wynagrodzenia i korzyści (dane niebadane)

1.01.2008 – 30.06.2008 1.200 tys. zł*

1.01.2007 – 30.06.2007 976 tys. zł

* Wynagrodzenie za I półrocze 2008 r. dla poszczególnych członków Zarządu jednostki dominującej (dane niebadane):

Jarosław Augustyniak 300 tys. zł

Maurycy Kuhn 300 tys. zł

Krzysztof Spyra 300 tys. zł

Henryk Pietraszkiewicz 300 tys. zł

Koszty wynagrodzeń i korzyści poniesionych przez Bank na rzecz osób nadzorujących (tys. zł):

Krótkoterminowe wynagrodzenia i korzyści (dane niebadane):

1.01.2008 – 30.06.2008 0 tys. zł

1.01.2007 – 30.06.2007 0 tys. zł

(4) STAN AKCJI BANKU POSIADANYCH PRZEZ OSOBY ZARZĄDZAJĄCE I NADZORUJĄCE BANK (PEŁNIĄCE SVOJE FUNKCJE W DNIU 30 CZERWCA 2008 R.)

Na dzień 30 czerwca 2008 r. osoby zarządzające Bankiem oraz nadzorujące Bank posiadały akcje Banku:

Imię i Nazwisko	Funkcja	Stan na dzień 31.12.2007 dane badane	nabycie akcji w raportowanym okresie	zbycie akcji w raportowanym okresie	Stan na dzień 30.06.2008 dane niebadane
Remigiusz Baliński	Członek Rady Nadzorczej	22 333	0	0	22 333
Jarosław Augustyniak	Prezes Zarządu	10 758 000	0	60 053	10 697 947
Maurycy Kuhn	Członek Zarządu	10 758 000	0	60 053	10 697 947
Krzysztof Spyra	Członek Zarządu	10 750 000	0	60 053	10 689 947

XVI. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM

Głównym celem zarządzania kapitałem Grupy jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierałyby działalność operacyjną Grupy i zwiększały wartość dla jej akcjonariuszy.

Grupa zarządza strukturą kapitałową i w wyniku zmian warunków ekonomicznych wprowadza do niej zmiany. W celu utrzymania lub skorygowania struktury kapitałowej, Grupa może zmienić wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy, zwrócić kapitał akcjonariuszom lub wyemitować nowe akcje. W I. półroczu 2008 r. i w I. półroczu 2007 r. nie wprowadzono żadnych zmian do celów, zasad i procesów obowiązujących w tym obszarze.

Grupa monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik dźwigni, który jest liczony jako stosunek zadłużenia netto do sumy kapitałów powiększonych o zadłużenie netto. Do zadłużenia netto Grupa wlicza oprocentowane kredyty i pożyczki, zobowiązania z tytułu dostaw i usług i inne zobowiązania, pomniejszone o środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych. Kapitał obejmuje zamienne akcje uprzywilejowane, kapitał własny należny akcjonariuszom jednostki dominującej pomniejszony o kapitały rezerwowe z tytułu niezrealizowanych zysków netto.

Zarządzanie kapitałem	30.06.2008	31.12.2007
	niebadane	badane
Oprocentowane zobowiązania	2 747 143	1 487 323
Pozostałe zobowiązania	139 355	68 848
Minus środki pieniężne i ich ekwiwalenty	121 095	40 061
Zadłużenie netto	2 765 403	1 516 110
 Kapitał własny	 614 463	 536 341
Kapitał razem	614 463	536 341
 Kapitał i zadłużenie netto	 3 379 866	 2 052 451
Wskaźnik dźwigni	82%	74%

Wyliczenie współczynnika wypłacalności zostało zaprezentowane w nocie 31 niniejszego sprawozdania finansowego. Fundusze własne zostały opisane w nocie 31 niniejszego sprawozdania finansowego.

XVII. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM W GRUPIE KAPITAŁOWEJ NOBLE BANK S.A.

Przyjęte metody i cele zarządzania ryzykiem finansowym

Zarządzanie ryzykiem w Grupie Kapitałowej skoncentrowane jest bezpośrednio w Banku. W procesie zarządzania ryzykiem najważniejszą rolę pełnią naczelne organa Banku, to jest Zarząd Banku i Rada Nadzorcza.

Celem polityki zarządzania aktywami i pasywami jest optymalizacja struktury bilansu i pozycji pozabilansowych dla zachowania założonej relacji dochodu do ponoszonego ryzyka. Odpowiedzialny za zarządzanie ryzykiem, na poziomie strategicznym, jest Zarząd Banku który dla celów zarządzania operacyjnego, powołał dwa komitety: Komitet Kredytowy oraz Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami. Komitety te odpowiedzialne są za zarządzanie podległymi im obszarami ryzyka na poziomie operacyjnym, monitorowanie poziomu ryzyka, a także wytyczanie bieżącej polityki w ramach przyjętej przez Zarząd Banku strategii oraz w ramach limitów wewnętrznych i regulacji nadzorczych.

Istniejące regulacje w zakresie zarządzania ryzykami rynkowymi uwzględniają wymogi ujęte w Rekomendacjach Nadzorczych GINB. W prowadzonej działalności bank jest narażony na ryzyko kredytowe, płynności, rynkowe, walutowe i operacyjne. Zgodnie z uchwałą Komisji Nadzoru Bankowego Bank jest zobowiązany do obliczania wymogów kapitałowych na pokrycie poszczególnych rodzajów ryzyka, a tym samym posiadania funduszy własnych na poziomie adekwatnym do wielkości ponoszonego ryzyka. Uchwała KNB reguluje sposób wyliczania współczynnika wypłacalności, włączając do rachunku adekwatności kapitałowej, oprócz ryzyka kredytowego, także wymogi kapitałowe z tytułu pozostałych rodzajów ryzyka (m.in. ryzyko walutowe, ryzyko stóp procentowych).

1. Ryzyko kredytowe

Zarządzanie ryzykiem kredytowym w Grupie koncentruje się przede wszystkim na jednostce dominującej, tj. NOBLE Banku i ma na celu zapewnienie bezpieczeństwa prowadzonej działalności kredytowej, przy zachowaniu racjonalnego podejścia do ryzyka. Bank kontroluje ryzyko kredytowe poprzez wprowadzanie i przestrzeganie wewnętrznych procedur monitorowania udzielonych kredytów oraz bieżące analizowanie sytuacji finansowej kredytobiorców i spłat udzielonych kredytów.

W I. półroczu 2008 r. Bank prowadził intensywne działania windykacyjne. Działalność skoncentrowana była na intensyfikacji procesów windykacyjnych w odniesieniu do „starego” portfela kredytów, w związku z tym sprawy związane z zarządzaniem kredytami nieregularnymi, ich restrukturyzacją i windykacją traktowane były priorytetowo. Bank kontynuował również udzielanie nowych kredytów, skupiając się na segmencie kredytów hipotecznych oraz zabezpieczonych aktywami finansowymi.

Proces kredytowy w Noble Banku podzielony jest na pięć etapów tj.: rejestracja wniosku kredytowego, przygotowanie umowy kredytowej, wypłata środków oraz monitorowanie. Bank posiada wewnętrzne instrukcje opisujące szczegółowo uczestników procesu kredytowego oraz przypisane im funkcje. Podejmowanie decyzji we wszystkich etapach ma charakter wielostopniowy. Bank dokonuje dwustopniowej oceny wartości nieruchomości stanowiących zabezpieczenie udzielanych kredytów wykorzystując do tego celu własne służby oraz zewnętrzną firmę. Ostateczne decyzje kredytowe podejmowane są zgodnie z podziałem kompetencji uzależnionym od kwoty kredytu i rodzaju produktu, zatwierdzonym uchwałą przez Zarząd Banku.

Bank posiada szczegółowe procedury dotyczące monitoringu udzielanych kredytów. W ramach tych procedur można wyróżnić trzy etapy działań Banku w przypadku zakłóceń w spłacie kredytów tj. monitoring, windykacja oraz egzekucja. Każda z czynności przypisanych do tych etapów jest szczegółowo opisana (łącznie ze wskazaniem osób odpowiedzialnych za ich przeprowadzenie) w instrukcjach wewnętrznych Banku.

Regulacje obowiązujące w Banku w zakresie umów objętych działaniami restrukturyzacyjnymi i windykacyjnymi:

1. instrukcja monitorowania należności detalicznych Banku,
2. instrukcja monitorowania klientów prowadzących działalność gospodarczą,
3. instrukcja monitorowania należności zabezpieczonych hipoteką.

a) Według poszczególnych podmiotów

Kwota koncentracji wobec 10 największych klientów niebadane	dane	30.06.2008 Udział % w portfelu
Klient 1		1,22
Klient 2		1,21
Klient 3		1,03
Klient 4		0,54
Klient 5		0,70
Klient 6		0,78
Klient 7		0,78
Klient 8		0,72
Klient 9		0,70
Klient 10		0,68
Pozostali klienci		91,64
Razem		100,00

Kwota koncentracji wobec 10 największych klientów badane	dane	31.12.2007 Udział % w portfelu
Klient 1		2,19
Klient 2		1,33
Klient 3		1,31
Klient 4		1,24
Klient 5		1,20
Klient 6		0,93
Klient 7		0,90
Klient 8		0,88
Klient 9		0,81
Klient 10		0,81
Pozostali klienci		88,40
Razem		100,00

b) Według branż

Branża gospodarki	30.06.2008 %	31.12.2007 %
	niebadane	badane
Rolnictwo i łowiectwo	0,3	0,5
Górnictwo i kopalnictwo	0,0	0,0
Działalność produkcyjna	0,5	0,9
- Produkcja artykułów spożywczych	0,2	0,0
- Wytwarzanie produktów koksowania węgla i rafinacji ropy naftowej	0,1	0,0
- Produkcja gdzie indziej nie sklasyfikowana	0,1	0,9
Budownictwo	2,9	2,2
Handel hurtowy i detaliczny	1,5	1,2
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	0,1	0,0
Pośrednictwo finansowe	2,1	3,2
Obsługa nieruchomości	6,7	4,7
Pozostałe sekcje	1,1	1,0
Osoby fizyczne	84,8	86,3
Ogółem	100,0	100,0

c) według segmentów geograficznych rynku

Według podziału administracyjnego Polski	30.06.2008 %	31.12.2007 %
	niebadane	badane
Dolnośląskie	7,5	6,9
Kujawsko-Pomorskie	1,2	1,5
Lubelskie	1,8	2,1
Lubuskie	0,6	1,1
Łódzkie	2,5	1,6
Małopolskie	6,1	4,2
Mazowieckie	50,0	49,4
Opolskie	0,5	0,5
Podkarpackie	1,5	2,2
Podlaskie	1,3	1,1
Pomorskie	4,9	4,1
Śląskie	4,7	5,3
Świętokrzyskie	0,6	0,8
Warmińsko-Mazurskie	1,2	1,3
Wielkopolskie	4,4	4,5
Zachodniopomorskie	1,0	1,2
Siedziba poza obszarem Polski	10,2	12,3
Razem	100,0	100,0

d) Struktura portfela kredytowego

Struktura portfela kredytowego	% niebadane	% badane
Kredyty dla osób fizycznych	84,9	86,3
w tym:		
- ratalne	0,6	1,1
- mieszkaniowe, budowlane, hipoteczne	66,1	73,8
- pozostałe	18,2	11,4
Kredyty korporacyjne	15,1	13,7
Razem	100,0	100,0

Limity koncentracji wierzytelności: Prawo Bankowe art. 71.1	30.06.2008 niebadane	31.12.2007 badane
wierzytelności banku, udzielone zobowiązania pozabilansowe oraz posiadane udziały i akcje obciążone ryzykiem podmiotu lub podmiotów powiązanych, które nie są powiązane* z bankiem nie może przekraczać 25% funduszy własnych	97 052,00	74 175 Limit 1
Największe zaanagażowanie wobec jednego klienta		
% funduszy własnych	6,80%	9%
% portfela kredytowego	11,11%	2%
Zaanagażowanie wobec 10 największych klientów		
% funduszy własnych	48,89%	46%
% portfela kredytowego	79,86%	12%
Największe zaanagażowanie wobec jednej grupy kapitałowej		
% funduszy własnych	6,09%	0%
% portfela kredytowego	9,95%	0%
Zaanagażowanie wobec 5 największych grup kapitałowych		
% funduszy własnych	24,12%	0%
% portfela kredytowego	39,40%	0%
wierzytelności banku, udzielone zobowiązania pozabilansowe oraz posiadane udziały i akcje obciążone ryzykiem podmiotu lub podmiotów powiązanych, które są powiązane* z bankiem nie może przekraczać 20% funduszy własnych	77 642,00	59 340 Limit 2
Zaanagażowanie wobec grupy podmiotów powiązanych z bankiem		
% funduszy własnych	23,46%	9%
% portfela kredytowego	3,83%	2%
suma zaangażowań banku równych lub przekraczających 10% funduszy własnych banku (duże zaangażowanie) obciążonych ryzykiem jednego podmiotu lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie, nie może być wyższa niż 800% tych funduszy	38 821,00	29 670 Limit 3
Pojedyncze zaangażowania		
% funduszy własnych	0,00%	0,00%
% portfela kredytowego	0,00%	0,00%

W spółkach zależnych Grupy, tj. w Noble TFI oraz w Open Finance ryzyko kredytowe nie istnieje bądź jest na bardzo niskim poziomie. Wynika to z faktu, iż Grupa w segmencie pośrednictwa finansowego współpracuje z instytucjami finansowymi, które nie mają problemów płynnościowych i regularnie płacą swoje należności.

Proces zarządzania i monitorowania ryzyka koncentracji w Noble Banku S.A. odbywa się zgodnie z zapisami Uchwały 1/2007 KNB. Bank monitoruje ryzyko koncentracji, a w przypadku jego wystąpienia tworzy wymóg kapitałowy w wartości zgodnej z brzmieniem Załącznika nr 12 do ww. uchwały. Na dzień 30 czerwca 2008 r. nie występowały przesłanki ryzyka koncentracji w związku z powyższym Noble Bank S.A. nie tworzył wymogu kapitałowego z tego tytułu.

2. Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe definiowane jest jako niepewność, iż stopy procentowe, kursy walut lub ceny papierów

wartościowych oraz innych instrumentów finansowych posiadanych przez Grupę przyjmą wartości różniące się od pierwotnie zakładanych, powodując powstawanie nieoczekiwanych zysków lub strat z tytułu utrzymywanych pozycji.

Ryzyko stopy procentowej

Celem pomiaru i zarządzania ryzykiem powstającym na skutek utrzymywania przez Grupę otwartych pozycji wynikających z niedopasowania aktywów/pasywów pod względem terminów związania stopą procentową jest minimalizacja ryzyka wynikającego z faktu utrzymywania tych pozycji. Zmiany stóp procentowych na rynku w sytuacji posiadania otwartych pozycji powodują, że powstaje ryzyko poniesienia zarówno strat jak i osiągnięcia zysków. Otwarte pozycje wrażliwe na zmianę stóp procentowych powstają, ponieważ sytuacja, w której dopasowanie aktywów przynoszących przychody odsetkowe do generujących koszty odsetkowe równocześnie co do kwot jak i terminów przeszacowania jest w praktyce niespotykana. Głównym źródłem ryzyka stopy procentowej są operacje dokonywane w oddziałach banku oraz transakcje zawierane na rynku pieniężnym przez Biuro Gospodarki Pieniężnej. Podstawowym źródłem dochodu Banku jest marża, dlatego przyjęty przez Bank limit ograniczający ryzyko stopy procentowej można uznać za ostrożnościowy. Zgodnie z instrukcją „Zasady polityki oraz metody zarządzania ryzykiem stopy procentowej w Noble Banku S.A.” Komitet ALCO zatwierdza konstrukcję wewnętrznego limitu na dopuszczalną ekspozycję Banku na ryzyko stopy procentowej oraz zatwierdza wielkość tego limitu. Konstrukcja limitu bazuje na dwóch elementach:

- skumulowanej zmianie marż pod względem zmian rynkowych stóp procentowych o 2 pkt procentowy; zmiany te są ustalane w oparciu o Model przeceny (Repricing Model). Model ten polega na grupowaniu aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stopy procentowej w odpowiednie przedziały czasowe odpowiadające terminom przeszacowania poszczególnych pozycji a następnie na wyznaczaniu marż oraz ich zmian w warunkach zmiany stóp procentowych o 2 pkt. (wyliczenia są dokonywane również dla zmiany o 1 pkt.),
- wielkość funduszy własnych Banku w okresie sprawozdawczym: limit stanowi wyrażony w procentach udział zmiany marż (pod wpływem zmiany stóp procentowych o 2 pkt.) w Funduszach własnych Banku.

Poza powyższym badaniem Bank dokonuje również analizy ryzyk:

- opcji klienta,
- bazowego, oraz
- krzywej dochodowości.

Ryzyko opcji klienta. Instrumenty zawierające opcje klienta obejmują kredyty i pożyczki pieniężne dające kredytobiorcy (pożyczkobiorcy) prawo spłaty przed terminem pozostałej części kredytu (pożyczki) oraz niektóre rodzaje depozytów pozwalające deponentom wycofać swoje środki w dowolnym momencie, bez żadnych sankcji dla klienta Banku. Istota metody analizy ryzyka opcji polega na badaniu wpływu zmian rynkowych stóp procentowych na skłonność klientów do wycofywania się z umów zawartych z Bankiem. Badaniem objęty jest osobno portfel depozytów bieżących, portfel depozytów terminowych oraz portfel kredytowy. Analiza opiera się na metodzie wartości zagrożonej VaR.

Ryzyko bazowe wynika z niedoskonałego powiązania (korelacji) stóp procentowych instrumentów (mających te same okresy przeszacowania) generujących przychody i koszty odsetkowe.

Badanie ryzyka bazowego dokonywane jest poprzez przeprowadzenie analizy wrażliwości pozycji aktywów i pasywów wyrażonych w poszczególnych walutach i generujących przychody oraz koszty odsetkowe, na zmiany stóp procentowych bazowych dla tych walut. Analiza dokonywana jest przy wykorzystaniu luk przeszacowań oddzielnie dla czterech, najważniejszych z punktu widzenia potrzeb Banku, walut, czyli dla: PLN, CHF, USD, EUR, oraz łącznie dla pozostałych walut.

Ryzyko krzywej dochodowości polega na zmianie relacji pomiędzy stopami procentowymi odnoszącymi się do różnych terminów, a dotyczącymi tego samego indeksu lub rynku. Relacja ta zmienia się, kiedy kształt krzywej dochodowości dla danego rynku ulega spłaszczeniu, staje się stromy lub ulega odwróceniu, w cyklu stopy procentowej.

Metoda analizy ryzyka krzywej dochodowości polega na badaniu wrażliwości wyniku odsetkowego Banku na zmiany w relacji pomiędzy stopami procentowymi dla różnych okresów. Analiza przeprowadzana jest łącznie dla wszystkich walut w oparciu o całkowite luki przeszacowań Banku.

Poniżej przedstawione są aktywa i zobowiązania oraz zobowiązania pozabilansowe Grupy sklasyfikowane na dzień 30 czerwca 2008 roku według kryterium ryzyka stopy procentowej (w tys. PLN):

Pozycje bilansowe niebadane	dane	Do 1 miesiąca włącznie	Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy włącznie	Powyżej 3 miesięcy do 1 roku włącznie	Powyżej 1 roku do 5 lat włącznie	Powyżej 5 lat	Aktywa/ Pasywa nieoprocento wane	Razem
Aktywa:		964 291	2 171 468	4 867	82 778	985	276 572	3 500 961
Kasa, należności od Banku Centralnego		111 633	0	0	0	0	0	111 633
Należności od banków		444 403	167 668	0	0	0	34 537	646 608
Kredyty i pożyczki udzielone klientom		8 456	2 003 800	0	26 295	985	36 466	2 076 002
Należności z tytułu leasingu finansowego		0	0	0	0	0	0	0
Papiery wartościowe		399 799	0	4 867	56 483	0	877	462 026
Pozostałe		0	0	0	0	0	204 692	204 692
Zobowiązania:		610 673	1 154 852	561 608	420 010	0	139 355	2 886 498
Zobowiązania wobec banków i instytucji finansowych		29 000	268 125	30 000	18 367	0	1 250	346 742
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy (depozyty klientów)*		0	0	0	333 694	0	0	333 694
Zobowiązania wobec klientów*		581 673	536 727	531 608	67 949	0	52 891	1 770 848
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych		0	350 000	0	0	0	4 717	354 717
Pozostałe		0	0	0	0	0	80 497	80 497
Kapitały		0	0	0	0	0	614 463	614 463
Pasywa		610 673	1 154 852	561 608	420 010	0	753 818	3 500 961
Luka		353 618	1 016 616	-556 741	-337 232	985	-477 246	0
Pozycje pozabilansowe								
Transakcje stopy procentowej:								
Aktywa		0	0	0	623 000	0	0	623 000
Zobowiązania		0	623 000	0	0	0	0	623 000
Luka		0	-623 000	0	623 000	0	0	0
Luka razem		353 618	393 616	-556 741	285 768	985	-477 246	0

* - zobowiązania o stałej stopie procentowej zostały zaklasyfikowane w powyższej tabeli według terminu zapadalności

Poniżej przedstawione są aktywa i zobowiązania oraz zobowiązania pozabilansowe Grupy sklasyfikowane na dzień 31 grudnia 2007 roku według kryterium ryzyka stopy procentowej (w tys. PLN):

Pozycje bilansowe niebadane	dane	Do 1 miesiąca włącznie	Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy włącznie	Powyżej 3 miesięcy do 1 roku włącznie	Powyżej 1 roku do 5 lat włącznie	Powyżej 5 lat	Aktywa/ Pasywa nieoprocento- wane	Razem
Aktywa:		283 226	1 498 812	1 898	23 620	0	285 006	2 092 562
Kasa, należności od Banku Centralnego		1 746	0	0	0	0	24 226	25 972
Należności od banków		230 136	400 030	0	0	0	26 904	657 070
Kredyty i pożyczki udzielone klientom		1 365	1 098 782	0	23 620	0	52 132	1 175 899
Papiery wartościowe		49 979	0	1 898	0	0	1 033	52 910
Pozostałe		0	0	0	0	0	180 711	180 711
Zobowiązania:		513 399	670 322	180 477	118 440	0	73 583	1 556 221
Zobowiązania wobec banków i instytucji finansowych		86	176 211	0	18 077	0	1 017	195 391
Zobowiązania wobec klientów*		513 313	142 631	180 477	100 363	0	1 237	938 021
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych*		0	350 000	0	0	0	3 911	353 911
Pozostałe		0	1 480	0	0	0	67 418	68 898
Kapitały		0	0	0	0	0	536 341	536 341
Pasywa		513 399	670 322	180 477	118 440	0	609 924	2 092 562
Luka		-230 173	828 490	-178 579	-94 820	0	-324 918	0
Pozycje pozabilansowe								
Transakcje stopy procentowej:								
Aktywa		0	0	0	167 000	0	0	167 000
Zobowiązania		0	167 000	0	0	0	0	167 000
Luka		0	-167 000	0	167 000	0	0	0

* - zobowiązania o stałej stopie procentowej zostały zaklasyfikowane w powyższej tabeli według terminu zapadalności

Ponadto główne zidentyfikowane ryzyka rynkowe w Grupie obejmują:

- podniesienie stóp procentowych, nawet o kilka punktów, może zatrzymać zainteresowanie inwestycjami w fundusze inwestycyjne oraz ograniczyć zainteresowanie kredytami hipotecznymi,
- skuteczne wejście na rynek dużych firm doradztwa finansowego jak AWD, MLP, co może zwiększyć koszt pozyskania klienta i „presję” na wynagrodzenie doradców.
- podniesienie stóp procentowych bądź dalsze utrzymanie się (lub dalsze pogłębienie) korekty cen na GPW może wpłynąć na mniejsze zainteresowanie inwestycjami w fundusze inwestycyjne oraz zainteresowanie usługą zarządzania cudzym pakietem papierów wartościowych na zlecenie,
- rozpoczęcie „wojny cenowej” wśród towarzystw funduszy inwestycyjnych związanej z obniżaniem opłat za zarządzanie może wpłynąć na rentowność Grupy,
- rosnące koszty dystrybucji jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych.

Analiza wrażliwości

W Banku dokonuje się analizy wrażliwości na zmiany rynkowych stóp procentowych w oparciu o metodę zarządzania luką funduszy (*ang. funds gap management, funding gap model*). Aktywa i pasywa dzielone są na wrażliwe bądź niewrażliwe ze względu na możliwość zmian stóp umownych w określonym przyszłym okresie. W przypadku omawianej metody, "pozycja wrażliwa" oznacza, że w określonym przyszłym okresie strumienie pieniężne (odsetki) zmieniają się pod wpływem zmian stóp umownych (w tym samym kierunku i tym samym stopniu). Wszystkie pozycje bilansowe, dla których nie liczy się odsetek zalicza się do niewrażliwych. Aktywa i pasywa (wartości księgowe) są rozdzielane na przyszłe okresy w zależności od terminów przeceny, a nie od terminów zapadalności czy wymagalności. Terminy zmian stóp umownych są nazywane terminami przeceny (*ang. repricing dates*). Głównym źródłem ryzyka stopy procentowej są operacje dokonywane na rzecz klientów oraz transakcje zawierane na rynku pieniężnym. Zgodnie z instrukcją „Zasady polityki oraz metody zarządzania ryzykiem stopy procentowej w Noble Banku S.A.” Komitet ALCO zatwierdza konstrukcję wewnętrznego limitu na dopuszczalną ekspozycję Banku na ryzyko stopy procentowej oraz zatwierdza wielkość tego limitu. Konstrukcja limitu bazuje na dwóch elementach:

- skumulowanej zmianie marż pod wpływem zmian rynkowych stóp procentowych o 2 pkt procentowe

- zmiany te są ustalane w oparciu o Model przeceny (Repricing Model). Model ten polega na grupowaniu aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stopy procentowej w odpowiednie przedziały czasowe odpowiadające terminom przeszacowania poszczególnych pozycji a następnie na wyznaczaniu marż oraz ich zmian w warunkach zmiany stóp procentowych o 2 pkt (wyliczenia są dokonywane również dla zmiany o 1 pkt.),

- wielkości funduszy własnych Banku w okresie sprawozdawczym.

Limit stanowi wyrażony w procentach udział zmiany marż (pod wpływem zmian stóp procentowych o 2 pkt) w funduszach własnych Banku.

Zmiana marż dla pozycji generujących odsetki pod wpływem zmian stóp procentowych umownych wg stanu na 30 czerwca 2008 r. i 31 grudnia 2007 r. (wpływ na zysk netto i kapitały):

Zmiana marż	01.01.2008 - 30.06.2008	01.01.2007 - 30.06.2007
	niebadane	badane
spadek stóp o 1pkt. %	1 204	1 118
wzrost stóp o 1pkt. %	-1 204	-1 118

Ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe identyfikowane jest głównie w jednostce dominującej Grupy Kapitałowej Noble Bank S.A. Bank w ramach prowadzonej działalności operacyjnej dąży do minimalizacji ryzyka walutowego poprzez utrzymywanie

wartości pozycji walutowej całkowitej na poziomie niższym od limitu przyjętego w Instrukcji służbowej „Zarządzanie ryzykiem walutowym w Noble Banku S.A.”. Wartość pozycji walutowej całkowitej nie może być wyższa niż 2% funduszy własnych Banku. Przyjęty limit obowiązuje w każdym dniu roboczym. Wartość pozycji walutowych wyrażonych w złotych przeliczana jest przy zastosowaniu średniego kursu NBP obowiązującego na dzień sprawozdawczy. Departament Ryzyka i Controllingu monitoruje wykonanie wyznaczonego przez Zarząd limitu.

Ryzyko walutowe generowane jest w wyniku transakcji zawieranych z klientami. Zarządzanie tym ryzykiem odbywa się na zasadzie zawierania transakcji przeciwnych na rynku międzybankowym. Z reguły Bank nie przeprowadza na rynku międzybankowym transakcji walutowych o charakterze „spekulacyjnym”. Wielkość limitu oraz stosowana polityka Banku sprowadza możliwość poniesienia straty powstałej w wyniku niekorzystnych zmian na rynku walutowym do kwot minimalnych.

Raporty dotyczące ryzyka walutowego są na bieżąco monitorowane przez Zarząd Banku. Decyzje dotyczące wysokości pozycji walutowych podejmowane SA w Biurze Gospodarki Pieniężnej przy uwzględnieniu limitu na pozycje walutowe.

Obliczanie ekspozycji Banku na ryzyko walutowe oraz obliczanie wymogu kapitałowego niezbędnego do pokrycia ryzyka dokonywane jest codziennie. Bank przyjął tzw. metodę podstawową obliczania wymogu kapitałowego z tyt. Ekspozycji na ryzyko walutowe. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego jest obliczany jako iloczyn 8% oraz wartości bezwzględnej pozycji walutowej całkowitej.

Pozycja walutowa Banku na 30 czerwca 2008 r. i 31 grudnia 2007 r. przedstawiała się następująco:

	30.06.2008 dane niebadane	31.12.2007 dane badane
CHF	22 249	870
EUR	-676	-123
USD	228	239
GBP	229	-245
JPY	891	709
Pozycja globalna	22 921	1 450
Pozycja całkowita	23 597	1 818

(w tys. zł)

na dzień 30 czerwca 2008 roku

dane niebadane	Waluta (w tys. PLN)						Razem
	PLN	EUR	CHF	USD	GBP	JPY	
AKTYWA							
Kasa, należności od Banku Centralnego	111 633	0	0	0	0	0	111 633
Należności od banków	567 161	13 082	40 769	19 875	5 721	0	646 608
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	146 763	27 026	1 808 731	46 870	5 711	40 901	2 076 002
Papiery wartościowe	462 026	0	0	0	0	0	462 026
Pozostałe	204 692	0	0	0	0	0	204 692
SUMA AKTYWÓW	1 496 942	40 108	1 849 500	66 745	11 432	40 901	3 500 961
ZOBOWIĄZANIA							
Zobowiązania wobec banków i instytucji finansowych	228 617	0	118 125	0	0	0	346 742
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy (depozyty klientów)	333 694	0	0	0	0	0	333 694
Zobowiązania wobec klientów	1 521 504	43 132	130 647	64 362	11 203	0	1 770 848
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	354 717	0	0	0	0	0	354 717
Rezerwy	52	0	0	0	0	0	52
Pozostałe	80 445	0	0	0	0	0	80 445
SUMA ZOBOWIĄZAŃ	2 519 029	43 132	248 772	64 362	11 203	0	2 886 498
KAPITAŁY	614 463	0	0	0	0	0	614 463
SUMA PASYWÓW	3 133 492	43 132	248 772	64 362	11 203	0	3 500 961
ZAANGAŻOWANIE NETTO	-1 641 217	-3 024	1 600 728	2 383	229	40 901	0
POZYCJE POZABILANSOWE							
Aktywa	1 646 926	2 348	0	0	0	0	
Pasywa	130 000	0	1 578 479	2 155	0	40 010	
LUKA	-124 291	-676	22 249	228	229	891	

na dzień 31 grudnia 2007 roku

dane badane	Waluta (w tys. PLN)						Razem
	PLN	EUR	CHF	USD	GBP	JPY	
AKTYWA							
Kasa, należności od Banku Centralnego	25 972	0	0	0	0	0	25 972
Należności od banków	639 564	8 310	0	2 672	6 418	106	657 070
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	227 220	7 302	910 048	26 380	0	4 949	1 175 899
Papiery wartościowe	52 910	0	0	0	0	0	52 910
Pozostałe	180 711	0	0	0	0	0	180 711
SUMA AKTYWÓW	1 126 377	15 612	910 048	29 052	6 418	5 055	2 092 562
ZOBOWIĄZANIA							
Zobowiązania wobec banków i instytucji finansowych	116 214	0	78 946	231	0	0	195 391
Zobowiązania wobec klientów	884 588	22 541	2 416	21 813	6 663	0	938 021
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	353 911	0	0	0	0	0	353 911
Rezerwy	7 137	0	0	0	0	0	7 137
Pozostałe	61 761	0	0	0	0	0	61 761
SUMA ZOBOWIĄZAŃ	1 423 611	22 541	81 362	22 044	6 663	0	1 556 221
KAPITAŁY	536 341	0	0	0	0	0	536 341
SUMA PASYWÓW	1 959 952	22 541	81 362	22 044	6 663	0	2 092 562
ZAANGAŻOWANIE NETTO	-833 575	-6 929	828 686	7 008	-245	5 055	0
POZYCJE POZABILANSOWE							
Aktywa	849 979	6 806	0	0	0	0	
Pasywa	231	0	827 816	6 769	0	4 346	
LUKA	16 173	-123	870	239	-245	709	

Analiza wrażliwości

Analiza wrażliwości dla ryzyka walutowego przeprowadzona została jako analiza wpływu na wynik finansowy Banku zmian średnich kursów walutowych NBP. Analiza ta została wykonana w oparciu o wartość otwartej pozycji walutowej całkowitej Noble Banku na dzień 30 czerwca 2008 r. Analiza wrażliwości przeprowadzona została w 6 wariantach symulujących wpływ zmian kursów walutowych o 10, 15 i 20% oddzielnie dla wzrostów i spadków kursów walutowych. Wartości przedstawione w tabeli prezentują wpływ tych zmian kursów na wycenę pozycji walutowych oraz na wynik finansowy Banku.

Zmiana kursu walutowego	01.01.2008 - 30.06.2008 niebadane		01.01.2007 - 30.06.2007 niebadane	
	wrost	spadek	wrost	spadek
zmiana kursu o 10%	2 360	-2 360	633	-633
zmiana kursu o 15%	3 540	-3 540	950	-950
zmiana kursu o 20%	4 719	-4 719	1 267	-1 267

	30.06.2008 niebadane	31.12.2007 badane
Pozycja walutowa	23 597	1 818

3. Ryzyko płynności

Zarządzanie płynnością w Grupie ma na celu zagwarantowanie zdolności do terminowego oraz satysfakcjonującego wywiązywania się z wszelkich kontraktowych zobowiązań finansowych. Zarządzanie ryzykiem płynności polega na kształtowaniu struktury bilansu oraz pozycji pozabilansowych w taki sposób, aby realizowane były cele strategiczne, w tym maksymalizacja wartości rynkowej kapitału poprzez osiągnięcie założonego wyniku finansowego, przy jednoczesnym utrzymaniu ekspozycji na ryzyka finansowe na poziomie zaakceptowanym przez Zarząd.

Zarządzanie płynnością opiera się na zestawieniu aktywów i pasywów Banku według urealnionych terminów zapadalności / wymagalności (metoda luki). Pozwala ono na analizę i kontrolę pozycji płynności w skali całego Banku w ujęciu krótko-, średnio- i długoterminowym. Metoda luki ma za zadanie ostrzegać z wyprzedzeniem o pojawieniu się niebezpiecznego dla Banku niedopasowania aktywów i pasywów. Funkcja ostrzegawcza pozwala na zareagowanie z wyprzedzeniem lub zaplanowanie użycia odpowiedniego instrumentu finansowego w celu pokrycia ujemnej luki. Na podstawie zestawienia aktywów i pasywów oraz zestawienia pozycji pozabilansowych Banku, ALCO ustala limity płynności, które na bieżąco są monitorowane i mają na celu ograniczyć ryzyko utraty płynności przez Bank.

Monitorowanie i pomiar ryzyka utraty płynności płatniczej złotowej polega na analizie:

- 1) bieżącej pozycji pieniężnej Banku,
- 2) aktywów niepracujących, głównie stanów gotówki na rachunku bieżącym Banku,
- 3) wielkości aktywów płynnych i ich udziału w strukturze wszystkich aktywów Banku,
- 4) trendu zmian poszczególnych pozycji bilansu w przedziałach zapadalności i wymagalności,
- 5) wielkości operacji przeprowadzanych za pośrednictwem modułu bankowego SORBNET,
- 6) uruchomień i spłat kredytów,
- 7) kształtowania się poziomu depozytów.

Źródłem danych do bieżącego monitorowania płynności płatniczej złotowej są:

- 1) bieżący dostęp do salda rachunku bieżącego Banku umiejscowionego w DSP NBP w Warszawie za pośrednictwem systemu SORBNET,
- 2) dzienna informacja w zakresie wielkości uruchomień kredytów,
- 3) dzienna informacja w zakresie operacji dokonywanych przez Biuro Gospodarki Pieniężnej,
- 4) informacje dekadowe o wybranych składnikach aktywów i pasywów Banku,
- 5) sprawozdawczość miesięczna Webis

Głównymi źródłami informacji o poziomie ryzyka płynności w banku są: miesięczne zestawienia niedopasowania aktywów i pasywów wraz z pozycjami pozabilansowymi wg rzeczywistych oraz urealnionych terminów zapadalności i wymagalności oraz obliczane na ich podstawie wskaźniki płynności.

Aby w sposób jak najlepszy zarządzać płynnością, Noble Bank S.A. posiada w swoim portfelu aktywa płynne, do których zaliczają się: gotówka na rachunku w Departamencie Systemu Płatniczego NBP, depozyty międzybankowe (overnight, tomnext), płynne papiery wartościowe.

Bank posiadał przez I. półrocze 2008 r. oraz I. półrocze 2007 r. dodatnią pozycję pieniężną, udzielając lokat bankom posiadającym limity transakcyjne na pieniężnym rynku międzybankowym. Przestrzeganie limitów jest kontrolowane, a wszelkie odstępstwa wymagają zgody Zarządu Banku.

Podstawowymi miernikami służącymi do oceny stanu płynności płatniczej Banku są:

1. wskaźnik płynności krótkoterminowej – dla przedziału czasowego od a'vista do 3 miesięcy,
2. wskaźnik płynności średnioterminowej – dla przedziału czasowego od a'vista do 3 lat,
3. wskaźnik płynności długoterminowej – dla przedziału czasowego od a'vista do powyżej 3 lat.

Wymienione wskaźniki są obliczane dla części złotowej i walutowej bilansu oraz ogółem po uwzględnieniu urealnienia wartości aktywów bilansowych i pozabilansowych oraz pasywów bilansowych i pozabilansowych

Prognozowanie realnych przepływów pieniężnych polega na szacowaniu okresów pozostałych do zapadalności aktywów i wymagalności pasywów poprzez zestawienie tych aktywów i pasywów w poszczególnych przedziałach czasowych licząc od daty takiego zestawienia.

Oprócz pozycji bilansowych w zestawieniu tym ujmuje się wybrane pozycje pozabilansowe powodujące ewentualny wpływ lub wypływ środków (poręczenia i gwarancje oraz niewykorzystane limity kredytowe).

Poniżej przedstawione są aktywa i zobowiązania Grupy na dzień 30 czerwca 2008 roku według terminów zapadalności (w tys. PLN):

Pozycje bilansowe	niebadane	dane	Do 1 miesiąca włącznie	Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy włącznie	Powyżej 3 miesięcy do 1 roku włącznie	Razem poniżej 12 miesięcy	Powyżej 1 roku do 5 lat włącznie	Powyżej 5 lat	Razem powyżej 12 miesięcy	O nieokreślonej zapadalności	Razem
Aktywa:											
Kasa, środki w Banku Centralnym			111 633	0	0	111 633	0	0	0	0	111 633
Należności od banków			454 434	167 759	12	622 205	0	0	0	24 403	646 608
Pochodne instrumenty finansowe			0	33 992	0	33 992	0	0	0	0	33 992
Kredyty i pożyczki udzielone klientom			8 456	2 604	54 755	65 815	281 185	1 680 968	1 962 153	48 034	2 076 002
Instrumenty finansowe			399 799	0	4 867	404 666	56 483	0	56 483	877	462 026
Dostępne do sprzedaży			399 799	0	4 867	404 666	56 483	0	56 483	877	462 026
Wartości niematerialne			0	0	0	0	0	0	0	102 624	102 624
Rzeczowe aktywa trwałe			0	0	0	0	0	0	0	20 014	20 014
Aktywa trwałe sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży			0	0	0	0	0	0	0	53	53
Aktywa z tytułu podatku dochodowego			0	2 606	0	2 606	0	0	0	22 634	25 240
Aktywa dotyczące bieżącego podatku dochodowego			0	2 606	0	2 606	0	0	0	0	2 606
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego			0	0	0	0	0	0	0	22 634	22 634
Inne aktywa			0	0	0	0	0	0	0	22 769	22 769
Razem aktywa:			974 322	206 961	59 634	1 240 917	337 668	1 680 968	2 018 636	241 408	3 500 961
Zobowiązania:											
Zobowiązania wobec banków i instytucji finansowych			29 000	0	221 814	250 814	94 678	0	94 678	1 250	346 742
Pochodne instrumenty finansowe			0	4 678	0	4 678	0	0	0	0	4 678
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy			0	0	0	0	333 694	0	333 694	0	333 694
Zobowiązania wobec klientów			581 702	325 947	713 471	1 621 120	96 802	0	96 802	52 926	1 770 848
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych			0	0	0	0	350 000	0	350 000	4 717	354 717
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych			1 097	0	0	1 097	0	0	0	0	1 097
Pozostałe zobowiązania			21 114	7 085	0	28 199	0	0	0	0	28 199
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego			0	0	0	0	0	0	0	46 471	46 471
Rezerwy			52	0	0	52	0	0	0	0	52
Razem zobowiązania:			632 965	337 710	935 285	1 905 960	875 174	0	875 174	105 364	2 886 498
Kapitały						0			0	614 463	614 463
Razem pasywa			632 965	337 710	935 285	1 905 960	875 174	0	875 174	719 827	3 500 961
Luka płynności			341 357	-130 749	-875 651	-665 043	-537 506	1 680 968	1 143 462	-478 419	0

Poniżej przedstawione są aktywa i zobowiązania Grupy na dzień 31 grudnia 2007 roku według terminów zapadalności (w tys. PLN):

Pozycje bilansowe	badane	dane	Do 1 miesiąca włącznie	Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy włącznie	Powyżej 3 miesięcy do 1 roku włącznie	Razem poniżej 12 miesięcy	Powyżej 1 roku do 5 lat włącznie	Powyżej 5 lat	Razem powyżej 12 miesięcy	O nieokreślonej zapadalności	Razem
Aktywa:											
Kasa, środki w Banku Centralnym			25 972	0	0	25 972	0	0	0	0	25 972
Należności od banków			253 013	400 000	0	653 013	0	0	0	4 057	657 070
Pochodne instrumenty finansowe			0	18 003	0	18 003	0	0	0	0	18 003
Kredyty i pożyczki udzielone klientom			110 884	3 401	25 910	140 195	136 700	899 004	1 035 704	0	1 175 899
Instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży			49 979	0	1 898	51 877	0	0	0	1 033	52 910
Wartości niematerialne			0	0	0	0	0	0	0	102 715	102 715
Rzeczowe aktywa trwałe			0	0	0	0	0	0	0	16 279	16 279
Aktywa trwałe sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży			0	0	0	0	0	0	0	61	61
Aktywa z tytułu podatku dochodowego			0	0	0	0	0	0	0	15 826	15 826
Aktywa dotyczące bieżącego podatku dochodowego			0	0	0	0	0	0	0	2 291	2 291
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego			0	0	0	0	0	0	0	13 535	13 535
Inne aktywa			0	0	0	0	0	0	0	27 827	27 827
Razem aktywa:			439 848	421 404	27 808	889 060	136 700	899 004	1 035 704	167 798	2 092 562
Zobowiązania:											
Zobowiązania wobec banków i instytucji finansowych			1 017	0	50 396	51 413	143 978	0	143 978	0	195 391
Pochodne instrumenty finansowe			0	1 197	0	1 197	0	0	0	0	1 197
Zobowiązania wobec klientów			414 650	150 692	222 444	787 786	150 235	0	150 235	0	938 021
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych			5 388	5 248	10 314	20 950	332 961	0	332 961	0	353 911
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych			0	1 750	0	1 750	0	0	0	0	1 750
Pozostałe zobowiązania			16 833	8 404	903	26 140	3 915	0	3 915	53	30 108
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego			0	0	0	0	0	0	0	28 706	28 706
Rezerwy			0	0	340	340	534	168	702	6 095	7 137
								0			
Razem zobowiązania:			437 888	167 291	284 397	889 576	631 623	168	631 791	34 854	1 556 221
Kapitały			0	0	0	0	0	0	0	536 341	536 341
Razem pasywa			437 888	167 291	284 397	889 576	631 623	168	631 791	571 195	2 092 562
Luka płynności			1 960	254 113	-256 589	-516	-494 923	898 836	403 913	-403 397	0

Pozycje bilansowe	dane	Na żądanie	Powyżej 1 miesiąca do 3	Powyżej 3 miesięcy do 1	Razem poniżej 12 miesięcy	Powyżej 1 roku do 5 lat włącznie	Powyżej 5 lat	Razem
niebadane								
Zobowiązania finansowe:								
Zobowiązania wobec banków i instytucji finansowych		30 591	4 194	234 116	268 901	96 722	0	365 623
Pochodne instrumenty finansowe		0	2 709	27 342	30 051	32 098	0	62 149
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy		0	0	0	0	381 459	0	381 459
Zobowiązania wobec klientów		637 923	329 580	749 065	1 716 568	109 715	0	1 826 283
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych		4 717	1 988	26 895	33 600	389 392	0	422 992
Razem niezdyktowane zobowiązania finansowe		673 231	338 471	1 037 418	2 049 120	1 009 386	0	3 058 506

Pozycje bilansowe	dane	Na żądanie	Powyżej 1 miesiąca do 3	Powyżej 3 miesięcy do 1	Razem poniżej 12 miesięcy	Powyżej 1 roku do 5 lat włącznie	Powyżej 5 lat	Razem
badane								
Zobowiązania finansowe:								
Zobowiązania wobec banków i instytucji finansowych		0	1 089	53 689	54 778	146 367	0	201 145
Pochodne instrumenty finansowe		0	1 161	3 960	5 121	10 007	0	15 128
Zobowiązania wobec klientów		515 342	152 762	188 002	856 106	131 027	0	987 133
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych		5 388	10 592	26 464	42 444	375 962	0	418 406
Razem niezdyktowane zobowiązania finansowe		520 730	165 604	272 115	958 449	663 363	0	1 621 812

4. Ryzyko kredytowe i rynkowe na 30 czerwca 2008 r.

Typ instrumentu	Wartość bilansowa	Wartość ważona
	niebadane	ryzykiem niebadane
Srodki w Banku Centralnym	111 633	0
Należności	2 722 610	1 801 507
Dłużne papiery wartościowe	462 026	500
Aktywa trwałe	122 691	20 014
Pozostałe	82 001	48 062
Razem portfel bankowy	3 500 961	1 870 083
Ogółem instrumenty bilansowe	3 500 961	1 870 083

Typ instrumentu	Koszt zastąpienia	Ekwiwalent	Wartość ważona
	niebadane	bilansowy niebadane	ryzykiem niebadane
Pochodne			
Instrumenty stóp procentowych :	623 000	3 115	3 115
IRS	623 000	3 115	3 115
Instrumenty walutowe :	1 616 184	10 602	10 602
Forward	30 992	310	310
Swap	721 657	7 217	7 217
Opcje	576	46	46
CIRS	862 959	3 029	3 029
Pozostałe instrumenty :	0	0	0
Instrumenty pochodne razem	2 239 184	13 717	13 717
w tym: portfel bankowy	2 239 184	13 717	13 717
portfel handlowy	0	0	0

Pozostałe pozabilansowe - portfel bankowy

Typ instrumentu	Wartość pozabilansowa	Równoważnik	Wartość ważona
	niebadane	kredyt. niebadane	ryzykiem niebadane
Linie kredytowe	241 176	120 411	120 411
Gwarancje udzielone	380	190	190
Razem portfel bankowy	241 556	120 601	120 601

dane niebadane	Wartość bilansowa oraz pozabilansowa	Wartość ważona ryzykiem	Wymóg kapitałowy
Razem portfel bankowy (ryzyko kredytowe)	3 756 234	2 004 401	160 352

(w tys. zł)

Wymogi kapitałowe dla portfela handlowego (Ryzyko rynkowe)	Suma pozycji netto krótkie	Suma pozycji netto długie	Wymóg kapitałowy
Ryzyko rynkowe	0	0	0
w tym:			
Ryzyko walutowe	0	0	0
Ryzyko cen towarów	0	0	0
Ryzyko cen kapitałowych papierów wartościowych	0	0	0
Ryzyko szczególne instrumentów dłużnych	0	0	0
Ryzyko ogólne stóp procentowych	0	0	0
Ryzyko rozliczenia -dostawy oraz kontrahenta	0	0	0
Ryzyko gwarantowania emisji papierów wartościowych	0	0	0
Inne	0	0	0
Całkowity wymóg kapitałowy			160 352

5. Ryzyko kredytowe i rynkowe na 31 grudnia 2007 r.

Typ instrumentu	Wartość bilansowa badane	Wartość ważona ryzykiem badane
Środki w Banku Centralnym	25 972	0
Należności	1 832 969	1 281 028
Pochodne instrumenty finansowe	18 300	0
Dłużne papiery wartościowe	52 910	568
Aktywa trwałe	16 279	8 815
Pozostałe	146 132	2 614
Razem portfel bankowy	2 092 562	1 293 025
Ogółem instrumenty bilansowe	2 092 562	1 293 025

Typ instrumentu	Wartość pozabilansowa badane	Równoważnik kredyt. badane	Wartość ważona ryzykiem badane
Linie kredytowe	142 846	71 230	71 230
Gwarancje udzielone	386	193	193
Razem portfel bankowy	143 232	71 423	71 423

dane badane	Wartość bilansowa oraz pozabilansowa	Wartość ważona ryzykiem	Wymóg kapitałowy
Razem portfel bankowy (ryzyko kredytowe)	2 252 600	1 364 448	109 156

Wymogi kapitałowe dla portfela bankowego (Ryzyko rynkowe)	Suma pozycji netto krótkie	Suma pozycji netto długie	Wymóg kapitałowy
Ryzyko rynkowe	0	0	0
w tym:			
Ryzyko walutowe	0	0	0
Ryzyko cen towarów	0	0	0
Ryzyko cen kapitałowych papierów wartościowych	0	0	0
Ryzyko szczególne instrumentów dłużnych	0	0	0
Ryzyko ogólne stóp procentowych	0	0	0
Ryzyko rozliczenia -dostawy oraz kontrahenta	0	0	0
Ryzyko gwarantowania emisji papierów wartościowych	0	0	0
Inne	0	0	0
Całkowity wymóg kapitałowy			109 156

Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne to możliwość wystąpienia strat będących wynikiem niekorzystnego dla Grupy działania następujących czynników (stymulujących istnienie ryzyka operacyjnego): pracownicy, technologia IT, relacje z klientami i osobami trzecimi, majątek trwały oraz zarządzanie projektami. Aby w odpowiedni sposób móc kategoryzować zdarzenia związane z ryzykiem operacyjnym, zatwierdzone zostały typy zdarzeń z zakresu ryzyka operacyjnego, określone przez Komitet Bazylejski oraz sektor Bankowy, jako mające potencjalny wpływ na rzeczywiste straty w banku, a mianowicie:

- Oszustwo wewnętrzne,
- Oszustwo zewnętrzne,
- Praktyka kadrowa i bhp,
- Klienci, produkty i praktyka biznesowa,
- Fizyczne uszkodzenia aktywów,
- Przerwanie działalności biznesowej i awarie systemów,
- Dokonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami.

W celu efektywnego zarządzania ryzykiem operacyjnym wdrożony został pięciostopniowy proces zarządzania:

- Identyfikacja oraz oszacowanie ryzyka operacyjnego we wszystkich produktach, czynnościach bankowych, procesach oraz systemach. Upewnienie się, że zanim nowe produkty, procesy oraz systemy zostaną przedstawione lub wdrożone w struktury Grupy, wynikające z nich ryzyko operacyjne jest odpowiednio ocenione.
- Ocena poprzez wdrożenie docelowo systemu „samooceny” zaś na bieżąco poprzez system wskaźników ryzyka pokazujących i szacujących wpływ ryzyka operacyjnego na straty banku na podstawie informacji historycznych o stratach z tego tytułu (śledzenie i rejestrowanie istotnych informacji na temat pojedynczych zdarzeń skutkujących stratami). Informacje historyczne obejmują okres od momentu wejścia w życie wewnętrznych regulacji dot. ryzyka operacyjnego. Proces oceny spełnia funkcję pomocniczą przy:
 - przydzielaniu priorytetów zagrożeniom,
 - określaniu odpowiednich poziomów dostępu,
 - Ocenie luk w zabezpieczeniach.
- Tworzenie Bazy Danych o stratach tworzone w oparciu o zarejestrowane pojedyncze zdarzenia skutkujące stratami. Każde zdarzenie wprowadzone do bazy zostaje opisane na odpowiednim poziomie istotności.
- Monitoring poprzez otrzymywanie regularnych raportów z odpowiednich jednostek, grup funkcjonalnych, departamentów oraz audytu wewnętrznego dokonującego okresowych kontroli dot. Ryzyka

operacyjnego (między innymi: ustalania kryteriów identyfikacji poszczególnych typów zdarzeń a także incydentów, zapewnienia dostępu do wiedzy oraz szkoleń dla pracowników).

- Raportowanie dotyczące stopnia narażenia Grupy na straty z tytułu ryzyka operacyjnego oraz mających miejsce zdarzeniach. Raporty są generowane w okresach kwartalnych i kierowane do Rady Nadzorczej, Zarządu Banku oraz Audytu Wewnętrznego.

W kwestiach zarządzania ryzykiem operacyjnym Noble Bank S.A. stosuje się do regulacji zawartych w Rekomendacji M – dotyczącej zarządzania ryzykiem operacyjnym w bankach. Sposób wyliczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego został opisany w notcie X punkt 32.

XVIII. ISTOTNE WYDARZENIA POMIĘDZY DATA, NA KTÓRĄ SPORZĄDZONO SPRAWOZDANIE FINANSOWE A DATA JEGO ZATWIERDZENIA DO PUBLIKACJI

Po dniu bilansowym nie wystąpiły żadne istotne zdarzenia, które miałyby wpływ na sprawozdanie finansowe za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2008 r.

Podpisy wszystkich Członków Zarządu Banku

26 sierpnia 2008 Jarosław Augustyniak Prezes Zarządu

26 sierpnia 2008 Maurycy Kuhn Członek Zarządu

26 sierpnia 2008 Krzysztof Spyra Członek Zarządu